

DECRET DE L'ALCALDÍA S1/D/2017-1271, de 24 de abril, de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona

Decret. En ús de les facultats conferides a aquesta alcaldia per l'article 13.1 de la Carta de Barcelona,

Disposo

Aprovar les mesures de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona i les seves guies d'aplicació segons el contingut que consta a l'annex adjunt.

Barcelona, 24 d'abril del 2017. L'alcaldeessa Ada Colau Ballano.

La contractació pública que promou l'Ajuntament de Barcelona ha de col·laborar en el desenvolupament sostenible de la ciutat.

La declaració de l'Assemblea General de les Nacions Unides, adoptada en la sessió plenària del 25 de setembre de 2015, amb el títol *Transformar el nostre món: l'agenda 2030 pel desenvolupament sostenible*, declara en els seus apartats 8 i 9, el següent:

Contemplem un món en el qual sigui universal el respecte dels drets humans i la dignitat humana, l'estat de dret, la justícia, la igualtat i la no discriminació; on es respectin les races, l'origen ètnic i la diversitat cultural i en el qual hi hagi igualtat d'oportunitats perquè pugui realitzar-se plenament el potencial humà i per contribuir a una prosperitat compartida; un món que inverteixi en la seva infància i on tots els nens i les nenes creixin lliures de la violència i l'explotació; un món en el qual totes les dones i nenes gaudeixin de la equitat de gènere i on s'hagin eliminat tots els obstacles jurídics, socials i econòmics que impedeixen el seu empoderament; un món just, equitatiu, tolerant, obert i socialment inclusiu en el qual s'atenguin les necessitats de les persones més vulnerables.

Contemplem un món en el qual cada país gaudeixi d'un creixement econòmic sostingut, inclusiu i sostenible i de treball decent per a tothom; un món on siguin sostenibles les modalitats de consum i producció i la utilització de tots els recursos naturals, des de l'aire fins a les terres, des dels rius, els llacs i els aqüífers fins als oceans i els mars; un món en què la democràcia, la bona governança i l'estat de dret, juntament amb un entorn nacional i internacional propici, siguin els elements essencials del desenvolupament sostenible, inclòs el creixement econòmic sostingut i inclusiu, el desenvolupament social, la protecció del medi ambient i l'eradicació de la pobresa i la fam; un món en què el desenvolupament i l'aplicació de les tecnologies respectin el clima i la biodiversitat i siguin resilients; un món on la humanitat visqui en harmonia amb la natura i es protegeixin la flora i fauna silvestres i altres espècies d'éssers vius.

La directiva 24/2014, de 26 de febrer, promou la contractació pública estratègica, la qual associa el concepte d'eficiència en la despesa pública amb la promoció d'objectius socials comuns europeus fixats en la comunicació de la Comissió Europea, *Europa 2020, Una estratègia per a un creixement sostenible, intel·ligent i integrador*.

L'Ajuntament de Barcelona vol contractar amb empreses que executin els contractes amb ple reconeixement dels drets laborals i socials de les persones que els porten a

terme i amb consciència per la defensa del medi ambient i la innovació. La contractació pública municipal ha de fomentar la participació de la petita i microempresa local amb responsabilitat social i les empreses socials.

L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible a partir d'un concepte d'oferta econòmicament més avantatjosa que cal identificar amb la de millor qualitat-preu, tot entenent que l'execució eficient del contracte ha d'incorporar consideracions socials, ambientals i d'innovació.

Mitjançant decret d'Alcaldia S1/D/2016-832, de 23 març, es constituí la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable, que ha elaborat unes guies de compra pública social i ambiental, a partir d'un ampli debat intern dins l'organització municipal i amb posterior diàleg amb entitats ciutadanes representatives de les activitats econòmiques, socials i veïnals, al si de la "Taula de Contractació Pública" constituïda per Resolució de l'Alcaldia de 21 d'octubre de 2016 com a espai de diàleg ciutadà en contractació pública.

El decret d'Alcaldia S1/D/2016-1419, de 19 de maig, pel qual es reconeix com a clàusula essencial dels contractes públics municipals que el contractista no tingui relació econòmica ni financera il·legal amb un país considerat paradís fiscal ha estat incorporat en totes les licitacions. La seva aplicació ha evidenciat que cal precisar alguns requeriments i tràmits per tal de incentivar l'efectivitat de la disposició per la qual cosa es procedeix a introduir en aquest decret algunes precisions.

Mitjançant aquest decret s'aproven les guies de compra pública social i ambiental que han de ser la pauta orientadora de la contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona.

Article 1.- **Objecte de la contractació pública sostenible.**

1.1. L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública sostenible que integra, en la causa i l'objecte del contracte públic municipal, mesures socials, ambientals, ètiques i d'innovació, tot garantint els drets laborals, socials i ciutadans de les persones que executin el contracte públic i de les persones destinatàries o usuàries del mateix, que impulsin una economia local circular i sostenible i que promoguin l'activitat econòmica de les mitjanes, petites i microempreses locals i, singularment, de les empreses socials.

1.2. S'aproven la *Guia de contractació pública social* i la *Guia de contractació pública ambiental* que s'adjunten com annex 1 a aquest decret.

1.3. La *Guia de contractació pública ambiental* incorpora les *Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat* per a dotze àmbits d'activitat concrets i una relació de possibles criteris ambientals per a als àmbits fora de l'aplicació les instruccions tècniques. Aquesta guia podrà ser complementada amb instruccions sobre altres àmbits.

1.4. S'aprovaran instruccions específiques per abordar altres actuacions que conformen el contingut de la contractació pública sostenible, com la innovació, el comerç just, el codi ètic del/la contractista, la prevenció de riscos i la salut laboral, etc.

Article 2.- **Àmbit subjectiu**

Les regulacions contingudes en aquest decret seran aplicades per totes les unitats de l'Ajuntament i les entitats i empreses que constitueixen el grup municipal.

Article 3.- **Aplicació de les mesures de contractació pública sostenible**

3.1. El conjunt de les mesures socials, ambientals i d'innovació establertes en les guies o que s'estableixin complementàriament a aquest decret, conformen el programa mínim i comú de la contractació pública sostenible municipal. Aquest programa té un caràcter dinàmic i es configura com un recull de mesures ampliable.

3.2. Totes les unitats promotores dels contractes públics motivaran, en l'informe de necessitat que justifiqui la tramitació del contracte públic, les mesures de sostenibilitat que pretenen incorporar, amb proporcionalitat al tipus de contracte, objecte, valor estimat, número de persones que intervenen en l'execució del contracte, persones usuàries o destinatàries de la prestació, sector d'activitat econòmica, convenis laborals d'aplicació, regulacions legals sectorials, etc.

En el plec de clàusules administratives particulars o plec de condicions, es concretarà l'articulació de les mateixes com a criteri de solvència, criteri d'adjudicació, condició d'execució, prescripció tècnica o qualsevol altra que d'acord amb la normativa legal es consideri adequada.

3.3. En el títol del contracte es farà referència que s'inclouen mesures de contractació pública sostenible i s'enunciaran degudament en la descripció de l'objecte.

3.4. Per tal de garantir l'homogeneïtat en l'aplicació de les mesures de contractació pública sostenible, totes les unitats promotores incorporaran, en els plecs de clàusules administratives particulars, en els plecs de condicions o en la documentació reguladora de la licitació, els models de clàusules que figuren en les guies o altres models que la Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable aprovi.

3.5. En el supòsit que la unitat promotora d'un contracte no consideri viable o eficient la inclusió de cap mesura de contractació pública sostenible motivarà la decisió en l'informe de necessitat que constarà en l'expedient de contractació.

Article 4.- **Mesures socials**

4.1. Les mesures socials establertes a la guia es classifiquen i caracteritzen segons els seus objectius:

4.1.1. Regulacions que condicionen una implantació eficient de mesures socials:

- Especificació que l'objecte del contracte incorpora mesures socials.
- Pressupost màxim de licitació desglossat amb indicació de costos.
- Obligació d'informació de la subcontractació en fase de licitació.
-

- Ponderació adequada del preu per garantir la qualitat de la prestació i els drets socials.
- Determinació d'oferta anormalment baixa considerant la garantia del compliment dels convenis laborals que siguin d'aplicació.

4.1.2. Mesures a favor dels drets laborals de les persones treballadores que executen els contractes:

- Valoració de la contractació indefinida.
- Manteniment de les condicions laborals, tenint en compte el conveni laboral d'aplicació durant la vigència del contracte.
- Valoració de millores en els salaris, en relació al conveni laboral de referència.
- Subrogació de la plantilla laboral.
- Conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal.

4.1.3. Mesures per incentivar l'ocupació i la inclusió social,

- Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social.
- Persones treballadores amb discapacitat.

4.1.4. Mesures a favor de les empreses socials i d'un model d'economia social i solidària,

- Contractació reservada.
- Subcontractació amb empreses d'economia social.
- Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial.

4.1.5. Mesures a favor de les pimes,

- Pagament del preu a les empreses subcontractades.
- Informació i control de la subcontractació en la fase d'execució.

4.1.6. Mesures a favor dels drets ciutadans i socials de les persones que executen els contractes o de les persones que en son destinatàries o usuàries,

- Igualtat de gènere.
- Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI.

Article 5.- **Mesures ambientals**

5.1. Les mesures establertes a la guia persegueixen reduir l'impacte ambiental associat a l'activitat municipal a través d'impulsar i incrementar:

- L'eficiència en el consum de recursos.
- El consum de productes i la contractació de serveis ecològics.
- L'ecoinnovació i gestió ambiental de les empreses contractades.

5.2. Les mesures es classifiquen i caracteritzen en dos àmbits:

5.2.1. Àmbits materials d'intervenció per als quals s'han definit Instruccions tècniques específiques:

- Serveis d'alimentació
- Subministrament d'electricitat

- Elements de comunicació
- Equips informàtics
- Fusta
- Mobiliari d'oficina
- Projectes d'obres
- Esdeveniments
- Paper
- Neteja i recollida selectiva de residus d'edificis
- Productes tèxtils
- Vehicles

Cada instrucció estableix criteris tècnics concrets i ordres de prioritats clares referits a l'objecte del contracte i als productes o serveis relacionats amb aquest objecte.

Les instruccions tècniques es complementaran amb altres instruccions per a àmbits específics d'actuació, com poden ser la *Instrucció tècnica per a la millora energètica de les actuacions municipals* o la *Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals a les exposicions*.

5.2.2. Altres àmbits materials d'intervenció diferents dels anteriors, per als quals, segons els objectius que es persegueixen, es proposen:

5.2.2.1 Mesures condicionants i prèvies per a una implantació eficient de mesures ambientals:

- Anàlisi de necessitats.
- Objecte del contracte amb característiques ambientals.
- Solvència ambiental.

5.2.2.2. Mesures de reducció de l'impacte ambiental directe:

- Menors consums d'aigua i energia.
- Menors emissions contaminants o de soroll.
- Valoració positiva de productes amb contingut d'origen reciclat, compostable o procedents d'explotació ecològica.
- Exclusió o limitació d'ús de productes amb contingut de substàncies tòxiques.

5.2.2.3. Mesures de foment de l'economia circular:

- Criteris de durabilitat, reparabilitat i reutilització.

5.2.2.4. Mesures de foment de l'ecoeficiència:

- Valoració de l'aplicació de normes de disseny ecològic.
- Valoració de les certificacions ecològiques de productes o serveis (ecoetiquetes).

Article 6.- **La innovació**

6.1. La directiva 24/2014, de contractació pública, defineix en l'article 2.1.22 la innovació com "la introducció d'un producte, servei o procés nous o significativament millorats, que inclou, encara que no es limita a ells, els processos de producció, edificació o construcció, un nou mètode de comercialització o un nou mètode

d'organització de pràctiques empresarials, l'organització del lloc de treball o les relacions exteriors, entre d'altres, amb l'objectiu d'ajudar a resoldre desafiaments de la societat o a donar suport a l'Estratègia Europa 2020 per a un creixement intel·ligent, sostenible i integrador...”.

6.2. L'Ajuntament de Barcelona impulsarà processos de compra pública d'innovació als efectes de promoure la investigació, el desenvolupament d'idees i noves tecnologies que permetin la realització de les seves activitats a favor de la ciutadania quan aquestes no estiguin disponibles en el mercat.

6.3. En l'adquisició d'obres, béns i serveis s'incorporaran, de forma generalitzada, mesures de potenciació de la innovació a partir de la fixació de prescripcions tècniques de caràcter funcional, criteris d'adjudicació que potenciïn les millores articulades com a propostes d'innovació o qualsevol altra mesura que afavoreixi una innovació lligada al desenvolupament de la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.

Article 7.- Seguiment de les mesures de contractació pública sostenible

7.1. Els plecs que regulin les contractacions públiques municipals fixaran els indicadors objectius que permetin seguir i verificar el compliment de la mesura concreta de contractació pública sostenible, tot identificant, si escau, els documents acreditatius.

7.2. En els annexos 2 i 3 al decret es precisen les dades de seguiment de les mesures socials i ambientals, respectivament. En el cas de les mesures ambientals, la informació per complimentar aquestes dades de seguiment se sol·licitarà específicament a les unitats promotores dels contractes quan es consideri oportú.

7.3. La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable aprovarà les corresponents accions per a l'impuls de la innovació i d'altres que corresponguin.

7.4. Les unitats promotores i les persones responsables dels contractes i els licitadors o contractistes tindran accés a un aplicatiu informàtic que permetrà la introducció de dades per la verificació del compliment de les mesures ambientals, socials i d'innovació, tot incorporant, si escau, els documents acreditatius. La persona responsable del contracte vetllarà pel compliment de les disposicions dels plecs en matèria de contractació pública sostenible i podrà, a tal efecte, adreçar a l'empresa contractista les instruccions o indicacions corresponents.

7.5. L'aplicatiu informàtic per al seguiment de les mesures de sostenibilitat es configura en entorn de dades obertes i podrà ser cedit a d'altres administracions públiques que ho sol·licitin.

7.6. El plec de clàusules administratives particulars o plec de condicions determinarà si la mesura social, ambiental o d'innovació es qualifica com a obligació essencial i establirà les conseqüències de l'incompliment, especialment la imposició de penalitats econòmiques i l'eventual extinció del contracte.

Article 8.- Seguiment de la mesura de control d'activitat il·lícita de les empreses amb paradisos fiscals

8.1. S'inclou en tots els contractes una clàusula municipal amb el següent redactat: “L'empresa contractista declara que ni ella, ni les empreses subcontractistes o empreses filials o empreses interposades realitzen operacions financeres en paradisos

fiscals - segons la llista de països elaborada per les Institucions Europees o avalada per aquestes o, en el seu defecte, per l'Estat espanyol - o fora d'ells, que siguin considerades delictives, en els termes legalment establerts, com ara delictes de blanqueig de capitals, frau fiscal o contra la Hisenda Pública. Si és el cas, declara que realitza operacions financeres dins el marc legal en els següents paradisos fiscals.... ”.

8.2. La declaració de l'empresa que manifesti tenir activitat legal en països declarats paradisos fiscals haurà d'indicar, com a mínim, la denominació de les empreses, domicili social, identificació fiscal i l'objecte de les activitats. L'òrgan de contractació o la mesa de contractació podrà requerir, si s'escau, la informació complementària que es consideri necessària.

8.3. El/la responsable de la unitat de contractació publicarà la declaració en l'espai del expedient de contractació del perfil de contractant i omplirà el full general d'informació que s'habilitarà en la Plataforma de serveis de contractació pública.

Article 9.- Pla anual de contractació pública sostenible

9.1. La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable proposarà, en el primer trimestre de cada any, un Pla de contractació pública sostenible que expressarà els objectius que el conjunt de l'organització municipal haurà d'assolir. El Pla podrà establir les prioritats de les diferents mesures i la tipologia dels contractes en què hauran de ser aplicades.

9.2. Els objectius generals, xifrats o dimensionats en cada mesura, es distribuïran entre totes les unitats de l'organització municipal tot incloent les entitats del grup. El còmput final podrà tenir en compte l'excés de compliment d'una unitat respecte d'altres que no ho hagin assolit.

9.3. La Comissió realitzarà una memòria de compliment dels objectius anuals que serà pública i es comunicarà a la Taula de Contractació Pública. En la Memòria es podran indicar els nivells de compliment de les diferents unitats segons els objectius fixats en el Pla.

Article 10.- Assistència per a l'aplicació del Pla de contractació pública sostenible

Les unitats municipals i les entitats del grup municipal, d'acord amb el seu coneixement, especialitat i competències específiques, col·laboraran i assistiran a les unitats encarregades d'aplicar el Pla, així com, si escau, de les empreses contractistes, segons les indicacions contingudes en les guies.

La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable, podrà aprovar protocols que defineixin les actuacions que portaran a terme les diferents dependències i entitats del grup municipal en l'assistència i orientació en l'aplicació del Pla de contractació pública sostenible.

Article 11.- Col·laboració de les empreses

Es realitzaran campanyes de divulgació i formació dirigides a les empreses als efectes que coneguin la política de contractació pública sostenible de l'Ajuntament de Barcelona així com de les eines de gestió i de seguiment de les mateixes. Les accions vetllaran especialment per tal que les petites i mitjanes empreses no tinguin cap

obstacle per l'aplicació, en la seva condició de licitadores i contractistes, de les previsions d'aquest decret.

En el marc de la Taula de Contractació Pública es podran concretar les accions necessàries per a la millor implantació d'aquest decret en els àmbits de la formació i anàlisi de resultats.

Article 12.- **Entrada en vigor**

El decret entra en vigor el dia següent de la seva publicació.

Les disposicions d'aquest decret s'aplicaran en tots els contractes en els quals la data de publicació de l'anunci de licitació o la data d'invitació a formular una oferta sigui posterior a la data d'entrada en vigor del decret.

Disposició derogatòria

Es deroguen les disposicions que es detallen i totes les que s'oposin o contradiguin amb aquest decret:

- El decret de l'Alcaldia de 20 de novembre de 2013, publicat a la Gasetta municipal núm. 35, de 20 de desembre de 2013, relatiu a la contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals, per a l'efectiva aplicació de consideracions de tipus social i ambiental als contractes del sector públic que subscriguin l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicar.
- La Instrucció de 13 de maig de 2015, publicada a la Gasetta Municipal núm. 16 de 30 de maig de 2015, per a la millora de la qualitat en la contractació dels serveis socials, assistencials i d'atenció a les persones.

Annex 1: Guies de contractació pública social i ambiental

Guia de contractació pública social

Índex

1. Introducció

2. Consideracions segons el tipus de contracte

- 2.1 Contracte d'obres i de concessió d'obres
- 2.2 Contracte de serveis i de concessió de serveis
- 2.3 Contracte de serveis a les persones
- 2.4 Contracte de subministraments

3. Proposta de mesures socials

3.1 Definició interna del contracte

- Objecte del contracte amb eficiència social
- Pressupost màxim de licitació
- Informació de la subcontractació

3.2 Criteris d'adjudicació

- Valoració del preu
- Oferta anormalment baixa
- Contractació indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte
- Salaris de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

3.3 Condicions d'execució

- Subcontractació amb empreses d'economia social
- Pagament del preu a les empreses subcontractades
- Subrogació de la plantilla laboral
- Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte
- Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social
- Igualtat de gènere
- Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI
- Conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal
- Persones treballadores amb discapacitat
- Accessibilitat universal
- Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial

4. Contractació reservada

1. INTRODUCCIÓ

L'Ajuntament de Barcelona impulsa la contractació pública socialment responsable incorporant en la compra pública municipal objectius de justícia social, sostenibilitat ambiental i codi ètic.

En aquesta guia es concreten mesures socials, d'inclusió social i d'igualtat de gènere, de justícia social per incentivar la contractació de les obres, els subministraments i els serveis amb empreses i professionals que executin els contractes públics amb un model de negoci basat en salaris dignes, contractació laboral estable amb protecció de

la salut laboral, sostenibilitat ambiental i comportament ètic, a fi de promoure la participació democràtica dels agents productius i impulsar la innovació social.

Les consideracions de caràcter ambiental en la contractació pública municipal s'impulsen en el marc del programa "Ajuntament+Sostenible" i no són objecte d'aquesta guia.

Les mesures de contractació pública social que impulsa l'Ajuntament de Barcelona promouen l'empresa barcelonina ecosocial, amb un model de negoci amb responsabilitat social, de manera que la contractació de l'Ajuntament tingui en compte aquestes empreses.

Aquesta guia de contractació pública social parteix de la normativa vigent, especialment les directives 23/2014 de concessions i 24/2014 de contractació pública, pendents de transposició, i el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, que va aprovar el text refós de la llei de contractes del sector públic. Així mateix, s'han considerat les reflexions i les recomanacions efectuades més significades en la matèria, com ara la Proposta de bones pràctiques en la contractació de serveis d'atenció a les persones, elaborada l'any 2013 pel Síndic de Greuges; el Codi de bones pràctiques en la contractació pública dels serveis d'atenció a les persones, firmat per la Generalitat de Catalunya el desembre de 2015 amb diferents entitats representatives del sector de serveis a les persones, i la Guia per a la inclusió de clàusules contractuals de caràcter social, elaborada per la Junta Consultiva de Contractació Administrativa de la Generalitat de Catalunya. També s'han considerat les actuacions pràctiques més avançades, com ara la Instrucció 1/2016, de l'Ajuntament de Madrid, relativa a la incorporació de clàusules socials, així com els pronunciaments dels òrgans de resolució dels recursos especials en matèria de contractació.

El conjunt de l'Ajuntament i de les empreses i entitats amb participació majoritària que componen el grup municipal han d'aplicar el contingut de la guia, amb les adequacions corresponents en funció del règim jurídic de contractació i l'àmbit d'actuació i competencial respectius.

Les diferents mesures que es recullen en la guia s'inclouran en els models de plecs de clàusules administratives particulars, segons el tipus contractual.

L'Ajuntament de Barcelona vol que els sectors empresarials, les associacions i les entitats ciutadanes debatien els criteris d'actuació que conté aquesta guia, de manera que el procés de diàleg culminés en l'aprovació d'un nou decret municipal de contractació social i mediambiental que substituirà l'actual i vigent Decret de l'Alcaldia de 20 de novembre de 2013, i modificarà o derogarà les normes que corresponguin per adequar-les a aquests objectius.

La guia s'estructura en una introducció general, quatre apartats que caracteritzen els contractes d'obres, de serveis, de serveis a la persona i de subministrament, i la relació de clàusules socials.

Concepte de contractació pública social

D'acord amb la comunicació interpretativa de la Comissió Europea, publicada al DOUE de 28 de novembre de 2001, sobre la legislació comunitària de contractes públics i les possibilitats d'integrar aspectes socials en aquests contractes, l'expressió "clàusules o consideracions socials" inclou accepcions i àmbits d'actuació molt diversos, des del compliment dels drets fonamentals i dels principis d'igualtat de tracte i no-discriminació fins a l'aplicació de la legislació en matèria social, la reinserció de persones desfavorides o excloses del mercat de treball o les accions positives contra l'atur o l'exclusió social.

D'acord amb el considerant 2 de la Directiva 24/2014, de contractació pública, cal incrementar l'eficiència de la despesa pública, per facilitar en particular la participació de les petites i mitjanes empreses en la contractació pública i habilitar que les administracions públiques la utilitzin millor en suport dels objectius socials comuns.

La contractació pública, en el context de la crisi econòmica internacional i degradació ambiental, ha de potenciar totes les actuacions que aportin valor al contracte i ajudin a aconseguir, segons es manifesta en la comunicació de la Comissió Europea de 3 de març de 2010, "Europa 2020", un creixement intel·ligent, amb el desenvolupament d'una economia basada en el coneixement i la innovació; d'un creixement sostenible amb promoció d'una economia que utilitzi amb més eficàcia els recursos, que sigui més verda i més competitiva, i d'un creixement integrador que fomenti una economia amb un alt nivell d'ocupació que redundi en la cohesió econòmica, social territorial.

Les consideracions socials s'han d'integrar en tot el cicle contractual i han d'estar presents en el procés de selecció de les empreses contractistes que ofereixin obres, serveis o subministraments amb l'objectiu de trobar una relació equilibrada entre la qualitat i el preu, però al mateix temps potenciant els valors i les pràctiques d'un model d'empresa amb responsabilitat social, que ha de redundar en l'eficiència i la qualitat de la prestació aportant una eficiència social en el contracte.

El conjunt dels operadors intervinents en l'activitat de la compra pública han d'incorporar la visió d'una nova contractació pública estratègica que inclou com a elements estructurals en la causa del contracte l'assoliment de polítiques públiques i, concretament, com afirma la "Guia per considerar aspectes socials en les contractacions públiques", elaborada per encàrrec de la Comissió Europea l'any 2010, la promoció d'oportunitats d'ocupació, treballs dignes, inclusió social, accessibilitat, disseny per a tothom, comerç ètic i el compliment més ampli de les normes socials.

L'exclusió social

La crisi econòmica i financera internacional i la crisi social i de model econòmic han expulsat milions de persones del sistema social. L'atur, la pobresa i la reducció d'ajuts socials han provocat una ruptura social. Totes les polítiques públiques han de considerar la superació de la crisi social i econòmica com un objectiu general. Des de la contractació pública també cal fer-ho. La guia recull, segons la tipologia de cada contracte i les seves característiques, mesures a favor de l'ocupació de persones

aturades en l'execució del contracte públic i de persones en situació d'exclusió social. També es preveu la contractació reservada a favor de centres especials de treball i empreses d'inserció social, així com d'altres entitats sense ànim de lucre a fi de lluitar contra la distòcia social i promoure la incorporació de les persones en situació de marginació social.

La vinculació amb l'objecte del contracte

La incorporació de criteris socials ha d'aportar un avantatge específic en el mateix contracte públic. La causa del contracte públic pot integrar interessos generals que contribueixin a fer que sigui més eficient. L'article 67.3 de la Directiva 24/2014 declara que cal considerar que té relació amb l'objecte del contracte qualsevol criteri d'adjudicació que, referint-se a l'obra, el servei o el subministrament que es pretén contractar, valori qualsevol aspecte del conjunt del cicle de vida de l'objecte contractual malgrat que no faci referència a les característiques materials de l'objecte. La compra pública ha de considerar tots els factors que intervenen en la mateixa oferta material de l'obra, servei o subministrament, com són els factors ambientals de la producció, la comercialització i el reciclatge o la destrucció, així com les condicions socials i laborals del procés productiu i d'execució del contracte públic.

Unes condicions salarials i contractuals precàries o injustes tenen un efecte negatiu en el rendiment de les persones treballadores que executen el contracte, incrementen l'absentisme i la sinistralitat laboral. Les discriminacions de gènere, com ara la bretxa salarial, l'assetjament sexual o l'absència de dones en llocs de responsabilitat, són

desigualtats que per justícia social s'han d'eradicar i que alhora introdueixen un efecte pervers en la competència de les empreses quan liciten en els contractes públics. La desigualtat de tracte es pot generar també entre les empreses amb un model democràtic de gestió i de redistribució dels beneficis entre el personal d'altres empreses que tributen en paradisos fiscals i deslocalitzen els processos de producció per obtenir beneficis a partir de l'incompliment de les normes internacionals de protecció dels drets socials i laborals.

Criteris d'adjudicació i condicions d'execució

Les mesures concretes de contractació pública social es poden incloure en diferents moments del cicle contractual i mitjançant condicions o criteris d'actuació de significació jurídica diversa.

Algunes mesures es poden articular com a **condicions especials d'execució**, és a dir, com a obligacions contractuals que l'òrgan de contractació ja predetermina, abans que es presentin les ofertes, en el plec de clàusules administratives o en el plec de condicions i que el contractista ha de complir. Han de ser mesures proporcionades a les característiques del contracte i tenint en compte el parer i les observacions dels sectors empresarials implicats atenent el seu caràcter imperatiu.

Altres mesures s'han de considerar com una invitació a les empreses licitadores perquè les adoptin en l'execució del contracte però sense que tinguin obligatorietat, de manera que s'afavoreixi que l'empresa licitadora les incorpori en la seva oferta. S'han d'articular com a **criteris d'adjudicació**. Són aquelles que han de provocar tendencialment un canvi cultural en els sectors empresarials i professionals i que identificaran una marca d'identitat de l'Ajuntament de Barcelona: contractistes amb responsabilitat social, amb un model de negoci social i participatiu, amb preocupació pel territori i les persones que hi viuen. Aquest requeriment no es valida genèricament,

sinó en el context, en l'aplicació i en l'execució d'un contracte concret que es licita i en funció dels avantatges que n'aporta l'execució. No es tracta de valorar la responsabilitat social general de l'empresa, sinó les seves aplicacions concretes que puguin formar part de l'oferta i representar un valor afegit per a l'execució del contracte.

El considerant 97 de la Directiva 24/2014 afirma: "D'altra banda, a fi d'aconseguir una integració més àmplia de les consideracions socials i mediambientals en els procediments de contractació, els poders adjudicadors han d'estar autoritzats a adoptar criteris d'adjudicació o condicions d'execució de contractes pel que fa a les obres, els subministraments o els serveis que s'hagin de facilitar en el marc d'un contracte públic en qualsevol dels aspectes i en qualsevol fase dels seus cicles de vida, des de l'extracció de matèries primeres per al producte fins a la fase de l'eliminació del producte, inclosos els factors que intervinguin en el procés específic de producció, prestació o comerç d'aquestes obres i les seves condicions, subministraments o serveis, o un procés específic en una fase ulterior del seu cicle de vida, fins i tot quan aquests factors no formin part de la seva substància material.

Entre les condicions i els criteris relatius a aquest procés de producció o prestació figura, per exemple, que en la fabricació dels productes adquirits no s'hagin utilitzat productes químics tòxics, o la que els serveis adquirits es prestin utilitzant màquines eficients des del punt de vista energètic. De conformitat amb la jurisprudència del Tribunal de Justícia de la Unió Europea, aquí s'han d'incloure també els criteris d'adjudicació o les condicions d'execució d'un contracte que es refereixin al subministrament o la utilització de productes basats en un comerç equitatiu durant l'execució del contracte que hagi de ser adjudicat. Els criteris i condicions relatius al comerç i les seves condicions poden referir-se, per exemple, al fet que el producte de què es tracti procedeix del comerç just, incloent el requisit de pagar un preu mínim i una prima als productors. Entre les condicions d'execució d'un contracte relatives a les consideracions mediambientals poden figurar, per exemple, el lliurament, l'embalatge i l'eliminació de productes, i, pel que fa als contractes d'obra i servei, la minimització dels residus i l'eficiència energètica."

Els principis d'igualtat de tracte i de concurrència

La contractació pública social no pot perjudicar la concurrència de les empreses en les licitacions ni la igualtat de tracte. Cap de les mesures que s'incorporen en aquesta guia representen una desigualtat de tracte de les empreses licitadores o candidates en els procediments de contractació pública promoguts per l'Ajuntament de Barcelona i el conjunt d'entitats amb participació majoritària municipal que componen el seu grup municipal. Tanmateix, sí que pretenen una acció positiva a favor de les empreses que demostrin una consciència social i unes bones pràctiques perquè aquests valors s'incorporin en l'execució del mateix contracte públic i augmenti l'eficiència social, econòmica i innovadora de la inversió feta en la compra pública municipal.

Preparació dels expedients de contractació

En la preparació de cada contracte municipal s'han d'estudiar les mesures socials d'aplicació en funció de les característiques de l'objecte contractual. En aquest sentit, aquesta guia no s'ha de considerar com un recull de clàusules generals d'aplicació en tots els contractes, sinó pautes orientatives d'actuació. Així mateix, és possible que un òrgan de contractació pugui incorporar una consideració social no recollida en aquesta guia i que resulti d'especial interès en funció de l'objecte contractual.

L'aplicació de les mesures socials ha de ser coherent i sistemàtica. El mercat ha de tenir seguretat jurídica i confiança en el comportament de l'Administració. En aquest sentit, contractes amb prestacions i característiques similars han de tenir uns requeriments socials similars. Els contractes de tracte successiu, que es liciten regularment perquè constitueixen necessitats administratives o públiques fixes, han de mantenir les prescripcions socials sense canvis injustificats.

En el supòsit que es consideri inviable incorporar mesures de caràcter social, la unitat promotora del contracte ha d'elaborar un informe justificatiu d'aquesta decisió, que

restarà a l'expedient de contractació. En l'informe podrà figurar l'assessorament i la validació de la Comissió de Contractació Pública amb Responsabilitat Social que donarà criteris d'actuació i orientacions d'aplicació de les mesures socials, segons la tipologia de les prestacions dels contractes i l'aplicabilitat general o singular de les pròpies mesures socials.

Resten exclosos d'aplicació d'aquesta guia els contractes derivats d'acords marc adjudicats per altres administracions públiques i les pròrrogues dels contractes que s'hagin adjudicat abans de l'entrada en vigor de la guia, si bé les parts contractants podran, voluntàriament i de mutu acord, incorporar mesures determinades sempre que no impliquin modificar les obligacions essencials concertades en el contracte.

La Comissió de Contractació Pública amb Responsabilitat Social és responsable de supervisar que es compleixen les mesures socials, de resoldre els dubtes i d'aportar assessorament i criteris d'actuació, tot d'acord amb les previsions del Decret de l'Alcaldia, de 23 de març de 2016, de constitució de la comissió esmentada. Singularment, departaments municipals i altres entitats representades en la comissió poden oferir assessorament específic, com ara el Departament de Transversalitat de Gènere, l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, Barcelona Activa, SA, etcètera.

La implantació de la contractació pública social és un procés

Aquesta guia no és un codi de contractació pública. No contempla regulacions ni mesures generals referides als procediments de contractació pública.

La guia es complementarà amb d'altres documents orientadors específics, com ara en matèria de salut laboral i prevenció de riscos, comerç just, etcètera.

La regulació de les mesures socials que conté aquesta guia forma part d'un procés que els diferents agents socials i econòmics que han participat en la definició de les propostes, conjuntament amb l'Ajuntament de Barcelona, han de seguir, a fi de revisar-ne l'aplicació pràctica, comprovar-ne els punts forts i detectar-ne els defectes o les inadequacions, i examinar-ne, si escau, la formulació o la redacció per adaptar-les a les noves circumstàncies. En aquest sentit, cal desenvolupar les eines necessàries per dur a terme el seguiment de l'aplicació de les mesures i assegurar, així, un procés de millora contínua.

2. CONSIDERACIONS SEGONS EL TIPUS DE CONTRACTE

El plantejament dominant en les reflexions jurídiques dels òrgans consultius i dels tribunals de recursos és admetre amb més "comoditat" les consideracions socials com una condició d'execució contractual. S'entén, generalment, que la incorporació de

critèris d'adjudicació de caràcter social està més condicionada pels principis d'igualtat de tracte i concurrència.

La guia té en compte aquest estat d'opinió. En aquest sentit, els criteris d'adjudicació social es consideren complementaris dels criteris selectius econòmics i d'eficiència qualitativa i tècnica, de manera que la ponderació dels primers, en general, no tingui una puntuació determinant de l'adjudicació d'un contracte públic.

2.1 Contractes d'obres i de concessions d'obres

La crisi econòmica ha afectat de manera especialment negativa el sector de la construcció, a Espanya i Catalunya, i ha significat el tancament de milers d'empreses i l'atur de centenars de milers de persones, així com la depreciació de l'activitat de molts professionals i industrials auxiliars.

El contracte d'obres es caracteritza, en general, per la utilització intensiva de mà d'obra i la subcontractació d'empreses especialitzades. Tanmateix, cada tipologia de contracte d'obres té les seves pròpies especificitats: per exemple, l'execució de les obres de renovació i rehabilitació d'habitatge públic no requereixen l'ocupació de tantes persones treballadores com una obra d'edificació; el tipus d'empresa que executa una obra d'arranjament d'un carrer no és igual que l'empresa contractista d'una obra d'infraestructura viària.

L'assoliment de l'estabilitat pressupostària i la contenció del dèficit juntament amb la crisi financera han provocat una forta reducció de la inversió en obra pública. En les licitacions dels contractes públics d'obres es produeix una gran concurrència d'empreses i professionals i algunes empreses ofereixen baixades de preus que a vegades posen en perill la viabilitat de l'execució eficient del contracte, el compliment d'unes condicions socials justes de les persones treballadores ocupades i el pagament del preu a les empreses subcontractades en el termini legal.

En definitiva, cal considerar concretament la característica de l'obra pública que es licita per valorar quines mesures socials són les més eficients i proporcionades considerant l'especial situació d'aquest sector productiu.

2.2 Contractes de serveis i de concessions de serveis

Diferenciem els contractes de serveis dels contractes que tenen com a destinataris les persones en la prestació dels serveis socials, educatius, culturals, etcètera, segons defineix l'article 74 de la Directiva 24/2014, de contractació pública.

Els contractes de serveis poden tenir característiques molt diferents que cal considerar per decidir quines mesures socials són més adequades i potencien realment l'eficiència social del contracte: la durada del contracte, el nombre de persones que l'executen, el tipus de mercat provisor, la freqüència de la subcontractació, etcètera. Una vegada més, cal insistir que les unitats promotores del contracte han de valorar quines mesures són les més eficients, raonables i proporcionades, segons les característiques del contracte que es pretén licitar.

En alguns serveis, la retribució dels salaris de les persones treballadores que han d'executar el contracte representa un percentatge molt important del cost total del

contracte. Els convenis laborals sectorials poden preveure salaris bàsics i altres condicions socials diferents d'un sector d'activitat a un altre.

En els contractes de serveis que requereixen l'activitat de moltes persones treballadores, la incorporació de mesures socials que considerin les condicions laborals i socials d'aquests treballadors pot tenir una gran transcendència, ja que el contracte públic també ha de considerar que l'eficiència en la realització de la prestació contractada dependrà de la formació i la motivació de les persones que executen el contracte, dels salaris que perceben, de les relacions entre les persones treballadores, de la desigualtat de gènere que provoca una intolerable injustícia social que perverteix

la mateixa oferta econòmica que ofereixen les empreses en els concursos públics, ja que genera una competència deslleial entre empreses licitadores.

En alguns sectors d'activitat les empreses socials tenen una especialització considerable que cal aprofitar per assegurar la millor eficiència social.

2.3 Contractes de serveis a les persones

La Directiva 24/2014 considera la contractació dels anomenats "serveis socials" (els serveis socials, sanitaris, educatius o culturals i d'altres serveis específics, segons detalla l'article 74 i annex XIV), com un segment de la contractació pública de serveis que té un interès transfronterer més limitat i que s'inclou en l'àmbit material comunitari quan el valor estimat del contracte és igual o superior a 750.000 euros. La directiva preveu (article 76.2) que l'adjudicació d'aquests contractes tingui en compte especialment criteris de qualitat i sostenibilitat.

Les empreses, per encàrrec d'una administració, presten un servei a la ciutadania. L'eficiència i la qualitat de la prestació del servei dependran de factors com les condicions laborals i socials justes de les persones professionals que executen les prestacions.

La definició operativa de la prestació i de les persones destinatàries dels serveis ha de tenir cura que es compleixi la igualtat de gènere, segons les previsions legals que estableix la Llei 17/2015, del 21 de juliol, d'igualtat efectiva de dones i homes.

La contractació de serveis a les persones l'efectuen persones qualificades amb preparació professional específica. En el mercat de provisió d'aquests serveis conviuen les ofertes d'entitats sense ànim de lucre i societats mercantils multiservei, fet que en alguns casos constitueix una competència desigual.

La selecció de la millor oferta no es pot fonamentar en el preu més baix. Han de prevaldre la qualitat i el bon servei a les persones destinatàries.

També s'han de garantir les condicions laborals i socials justes de les persones treballadores professionals, perquè una retribució salarial adequada i l'estabilitat laboral dins de l'empresa ha de redundar en un servei millor. Igualment, el sistema de selecció de l'oferta més avantatjosa ha de vetllar per la qualitat, l'accessibilitat i l'estabilitat de la prestació del servei.

Cal considerar el Codi de bones pràctiques en la contractació pública de serveis a les persones firmat l'11 de desembre de 2015 per la Generalitat de Catalunya i entitats representatives del sector de serveis a les persones.

En aquest àmbit de la contractació s'estan produint canvis legals significatius que poden comportar reajustaments de les orientacions que conté aquesta guia quan es liciten contractes amb l'objecte d'adjudicar contractes de serveis a les persones.

La disposició addicional tercera del Decret llei de la Generalitat de Catalunya 3/2016, de 31 de maig, de mesures urgents en matèria de contractació pública, estableix que els serveis socials regulats en la Llei 12/2007, d'11 d'octubre, es podran gestionar mitjançant fórmules no contractuals.

2.4 Contractes de subministraments

Els contractes de subministrament, especialment els que consisteixen a adquirir béns mitjançant compravenda, signifiquen un negoci jurídic en el qual l'obligació, en molts casos, és el lliurament d'uns béns sense que l'òrgan de contractació pugui valorar pràcticament els mitjans humans i materials disposats en l'execució del contracte. Una situació diferent és el contracte mixt, en què, a més del lliurament del bé, hi poden haver obligacions d'instal·lació o de manteniment dels béns o articles, de manera que, en aquest supòsit, es podrien desplegar mesures socials descrites en la guia referida als contractes de serveis. També en els contractes de subministrament en la modalitat d'arrendament és possible introduir mesures socials relacionades amb les persones treballadores que executen el contracte.

Les consideracions socials en els contractes de subministraments poden impulsar la compra pública ètica i el comerç just.

3. PROPOSTA DE MESURES SOCIALS

3.1 Definició interna del contracte

• Objecte del contracte amb eficiència social

Condicions d'aplicació

La Directiva 24/2014 fa una crida (considerant 2) perquè els contractants utilitzin millor la contractació pública en la recerca d'objectius socials comuns, cosa que ha de significar, s'afirma, un increment de l'eficiència de la despesa pública.

Quan s'incorporen clàusules socials en un contracte públic que signifiquen obligacions contractuals concretes, s'està incloent l'eficiència social en la definició de la causa del contracte. En aquest sentit, per identificar clarament la significació de les mesures socials, el títol de l'objecte del contracte i la descripció en el PCAP o plec de condicions han de precisar de manera explícita que el contracte incorpora objectius d'eficiència social.

Verificació de l'aplicació de la mesura

La definició de l'objecte del contracte ha d'anunciar que en el contracte s'incorporen mesures socials.

S'ha de fer un seguiment del nombre de contractes que han incorporat l'eficiència social en la definició del seu objecte, juntament amb les clàusules socials que s'hi hagin incorporat. En aquells casos en què l'impacte social del contracte sigui significativament elevat, en termes de persones i grups d'interès implicats així com en

termes econòmics, es pot requerir a l'empresa contractista l'elaboració d'un informe d'anàlisi d'impacte social i el seu seguiment durant l'execució del contracte.

- **Pressupost màxim de licitació**

Condicions d'aplicació

Les unitats promotores han d'identificar en el PCAP o el plec de condicions, o en la documentació complementària accessible a les empreses licitadores, el pressupost

màxim o el pressupost base de licitació desagregant els costos estimats d'execució del contracte, tant els costos directes com els indirectes i, quan la retribució dels salaris sigui molt significativa en el cost final del contracte, precisant l'estimació dels costos salarials del personal que executarà el contracte en relació amb un conveni de referència, d'aplicació preferent. Aquesta estimació, si és possible, ha d'especificar les categories professionals i els conceptes salarials.

Verificació de l'aplicació de la mesura

En l'expedient de contractació, i més concretament en l'informe de necessitat i, especialment, en el PCAP o en el plec de condicions perquè hi puguin accedir les empreses licitadores, cal reflectir la desagregació del càlcul dels costos directes i indirectes.

- **Informació de la subcontractació**

Condicions d'aplicació

1. Informació de la subcontractació en la fase de licitació:

En el PCAP o en el plec de condicions s'ha d'indicar que, d'acord amb el que preveu l'article 227.2.a) del TRLCSP, si l'empresa licitadora té decidit amb quines empreses pensa executar parts específiques de l'objecte contractual, ha d'identificar la/les empresa/es subcontractista/es, l'objecte de l'activitat parcial que se subcontractarà i el percentatge del preu del contracte que percebrà cada empresa subcontractada. En el contracte d'obres, aquesta obligació és complementària a la gestió del Llibre de subcontractació previst a l'article 8 de la Llei 32/2006, de 18 d'octubre, que regula la subcontractació en el sector de la construcció.

Si, efectivament, l'empresa informa, en la fase de licitació, de la seva voluntat de subcontractar, la valoració de la solvència tècnica de l'empresa licitadora ha de considerar l'acreditada per cada empresa subcontractista en relació amb la part de l'objecte que portarà a terme.

En fase d'execució del contracte, si l'empresa contractista pretén modificar les empreses subcontractades, l'òrgan de contractació ha d'autoritzar la modificació de les empreses subcontractistes identificades en la licitació, segons el que preveu l'article 227 del TRLCSP. Aquesta autorització no s'atorgarà si no es compleixen les mateixes condicions de solvència que s'hagin ofert en la fase de licitació.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Comprovació per part de la mesa de contractació o l'òrgan de valoració d'ofertes. Descripció concreta de la subcontractació en el document contractual.

2. Informació de la subcontractació en la fase d'execució del contracte:

L'empresa contractista ha de comunicar a l'òrgan de contractació la subcontractació que pretén portar a terme, segons el que preveu l'article 227 del TRLCSP.

Verificació de l'aplicació de la mesura

En el supòsit que l'òrgan de contractació tingui coneixement de l'execució parcial del contracte amb empreses que no hagi comunicat formalment l'empresa contractista, sense que hi hagi causa ni motivació justificativa d'aquesta omisió, el PCAP o el plec

de condicions ha de precisar que es podrà imposar una penalitat econòmica de fins al 5% del preu del contracte.

3.2 Criteris d'adjudicació

• Valoració del preu

Condicions d'aplicació

Aquesta mesura es complementa amb la de determinació del pressupost màxim de licitació, en el sentit que l'òrgan de contractació estimi el pressupost màxim de licitació computant, entre altres factors, els costos salarials a partir d'un conveni de referència. En els contractes en què les retribucions del personal treballador que executa el contracte siguin determinants del cost total, per evitar que les empreses licitadores rebaixin de manera temerària l'estimació dels costos salarials, el criteri d'adjudicació que valora el preu del contracte podrà tenir una ponderació fins a un 35% de la puntuació total. Així, l'adjudicació del contracte és una combinació adequada de la ponderació de factors de qualitat i de preu.

La fórmula de ponderació del preu ha de ser lineal i proporcional, de manera que les ofertes rebin menys puntuació proporcionalment en funció de la seva diferència amb l'oferta més baixa que s'hagi admès i amb una valoració de 0 punts a l'oferta que no plantegi cap rebaixa del pressupost màxim de licitació o del criteri de determinació del preu que s'hagi fixat en el plec.

Es podrà establir que no s'atorgarà la puntuació màxima si cap empresa realitza una disminució percentual mínima respecte del pressupost màxim de licitació o del criteri de determinació del preu que s'hagi fixat en el plec. En aquest supòsit, el plec ha de fixar la puntuació alternativa que es donarà a l'oferta més baixa.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Validació jurídica dels expedients de contractació quan continguin expressament aquestes consideracions.

• Oferta anormalment baixa

Condicions d'aplicació

És obligatori regular en el PCAP o en el plec de condicions la consideració d'oferta anormalment baixa. L'oferta serà exclosa si en el tràmit d'audiència de l'empresa licitadora que ha presentat una oferta qualificada d'anormalment baixa s'evidencia que

els preus unitaris dels salaris dels treballadors considerats en l'oferta són inferiors al que estableix el conveni d'aplicació.

Verificació de l'aplicació de la mesura

A l'efecte de verificar l'adequació de l'oferta als costos salarials o no, es podrà requerir, en supòsits justificats, informe tècnic complementari de l'òrgan de representació de les persones treballadores o d'una organització representativa en el sector.

• Contractació indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

Condicions d'aplicació

En el supòsit que no hi hagi subrogació del personal, el PCAP o el plec de condicions pot incloure com a criteri d'adjudicació la consideració de l'estabilitat en la plantilla de les persones treballadores de l'empresa contractista que han d'executar el contracte públic que es licita.

Aquesta mesura social no pretén imposar a l'empresa una política de contractació laboral determinada ni legislar socialment. L'òrgan de contractació, considerant l'objecte del contracte que es licita i el sector d'activitat econòmica en el qual s'integra, decideix que la consideració de la relació laboral estable en la plantilla de l'empresa contractista de les persones treballadores que han d'executar el contracte que es licita aportarà més eficiència en l'execució del contracte.

La ponderació del criteri d'adjudicació s'aplicarà prenent com a referència les persones que en el plec de prescripcions tècniques es consideri com a recursos humans mínims, que han d'executar el contracte i les seves qualificacions professionals, si escau. Es computarà el nombre de dies treballats en els darrers trenta-sis mesos anteriors a la data final del termini de presentació d'ofertes i amb la mateixa modalitat contractual al si de l'empresa licitadora.

Verificació de l'aplicació de la mesura

En el sobre corresponent que contingui la part de l'oferta valorada amb criteris aritmètics o, en l'oferta global que es presenti, si se segueix un procediment d'adjudicació que no requereixi aquest sistema de valoració dividit en dues modalitats de criteris d'adjudicació, l'empresa licitadora ha de declarar la relació de persones treballadores i el nombre de dies treballats. La informació s'ha d'aportar de manera desagregada per sexe.

Aquest criteri es ponderarà de manera aritmètica i s'atorgarà el màxim de puntuació a l'oferta que declari una proposta de persones treballadores que executaran el contracte amb més nombre de dies treballats amb estabilitat contractual en el període. La puntuació d'aquest criteri d'adjudicació no podrà ser superior al 10% de la puntuació total de valoració de les ofertes. La resta d'ofertes rebrà una puntuació proporcionalment inferior.

Per verificar aquesta declaració, la mesa de contractació o l'òrgan de valoració d'ofertes podrà requerir la certificació dels organismes administratius competents en la matèria o un informe dels òrgans de representació de les persones treballadores a l'empresa.

Model de clàusula

Criteris d'adjudicació de valoració aritmètica o mitjançant fórmula.- Ponderació màxima de ... punts.

Contractació indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte.

Considerant el nombre mínim de persones treballadores i les categories professionals corresponents que s'estableixen en la clàusula ... del plec de prescripcions tècniques, es valorarà, com a garantia d'una execució més eficient del contracte que es licita, amb una ponderació màxima de ... punts, l'estabilitat laboral al si de l'empresa de les persones treballadores especificades en el PPT que executaran el contracte.

L'empresa ha de declarar, respecte de cada persona, el nombre de dies treballats amb l'empresa amb la mateixa modalitat de contracte de treball indefinit en els darrers trenta-sis mesos anteriors a la data de finalització del termini de presentació de proposicions.

L'empresa que, segons la informació que faciliti, sumi més dies amb contractació estable de les persones treballadores requerides com a mínim en el plec de prescripcions tècniques rebrà la màxima puntuació. El nombre mínim de dies a partir del qual s'atorgarà la puntuació és de ...

• Salari de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

Condicions d'aplicació

La determinació de les condicions laborals generals de les persones treballadores en el desenvolupament de la seva activitat per compte d'altri es determina mitjançant la negociació col·lectiva.

L'òrgan de contractació pot incloure al si del contracte públic la consideració de les retribucions salarials de les persones destinades en l'execució del contracte i valorar, entre altres criteris selectius de la millor proposició, l'oferta més alta de l'empresa licitadora en la retribució salarial del personal que ha d'executar el contracte i en relació amb els conceptes salarials bàsics fixats en el conveni que es consideri de referència i tenir en compte categories professionals uniformes. Aquesta oferta s'ha de formular desagregada per sexe i categoria professional.

Aquesta consideració social té significació quan, en el sector d'activitat econòmica corresponent a l'objecte del contracte que es licita, les retribucions a les persones treballadores són baixes en termes referencials respecte d'altres sectors d'activitat.

La mesura social no suposa una intromissió en la negociació col·lectiva. No s'imposa a l'empresa l'obligació de pagar uns salaris determinats. Valora l'empresa que voluntàriament retribueixi millor el personal que ha d'executar el contracte que es licita, el que redunda necessàriament en la seva millor execució.

El criteri d'adjudicació es pondera de manera aritmètica i atorga la màxima puntuació a l'empresa que plantegi un nivell superior en el salari base o el concepte salarial que es valori. La puntuació corresponent a aquesta mesura no hauria de ser determinant de l'adjudicació. La puntuació d'aquest criteri d'adjudicació no podrà ser superior al 10% de la puntuació total de valoració de les ofertes. La resta d'ofertes rebran una puntuació inversament proporcional.

L'oferta salarial de l'empresa licitadora guanyadora té caràcter de condició d'execució contractual i l'incompliment pot ser objecte de penalització com a falta molt greu o d'extinció del contracte.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Per verificar l'oferta salarial, la mesa de contractació o l'òrgan de valoració d'ofertes pot requerir la validació dels organismes administratius competents o dels òrgans de representació de les persones treballadores en l'empresa. La persona responsable del contracte pot requerir, en qualsevol moment de l'execució del contracte, els documents acreditatius de la retribució del personal utilitzat per l'empresa contractista segons l'oferta realitzada.

L'empresa licitadora ha d'aportar documentació acreditativa (mitjançant els mecanismes de recollida i gestió d'informació definits per a tal efecte) de les condicions al·legades per a la valoració de la clàusula.

Model de clàusula

Criteris d'adjudicació de valoració aritmètica o mitjançant fórmula.

Retribució salarial de les persones treballadores que executen el contracte públic. Ponderació màxima de ... punts. Prenent com a referència les retribucions salarials establertes en el conveni de ..., publicat a ..., es consideraran les retribucions salarials superiors que l'empresa licitadora proposa aplicar a les persones que executin el contracte públic.

Es consideraran els salaris referits a la o les categories professionals següents: ...

La màxima puntuació s'atorgarà a la retribució salarial total més alta en la categoria professional corresponent (si escau, es podrà distribuir la puntuació entre diferents categories professionals). Es considerarà la retribució salarial computant el salari base i els complements següents: ...

La resta d'ofertes amb propostes salarials superiors a les que estableix el conveni de referència rebran una puntuació inversament proporcional.

3.3 Condicions d'execució contractual

• Subcontractació amb empreses d'economia social

Condicions d'aplicació

L'article 4 de la Llei estatal 5/2011, de 29 de març, d'economia social, defineix uns principis de l'economia social: primacia de les persones i de la finalitat social sobre el capital; aplicació dels resultats obtinguts a la finalitat social de l'entitat; promoció de la solidaritat interna i amb la societat que afavoreixi el compromís amb el desenvolupament local, la igualtat d'oportunitats entre homes i dones, la cohesió social, la inserció de persones amb risc d'exclusió social, la generació d'ocupació estable i de qualitat, la conciliació de la vida personal, familiar i laboral i la sostenibilitat. L'article 5 descriu els tipus d'entitats que poden integrar aquest model d'empresa. L'article 8 preveu mesures per impulsar l'economia social.

L'article 14.2.l) de la recent Llei 6/2016, de 4 de maig, d'Economia Social de Galícia, compromet a les administracions públiques gallegues a fomentar l'economia social mitjançant "la introducció de clàusulas de caràcter social que, habida cuenta de las características y valores de la economía social, favorezcan su participación en la

contratación pública y permitan evaluar adecuadamente sus aportaciones y contribuciones a la sociedad.”

En la contractació pública municipal, el PCAP o el plec de condicions, per a una millor eficiència social de la inversió pública i considerant les característiques de l'objecte del contracte i la possibilitat d'incorporar empreses especialitzades que aportin eficiència tècnica, innovació i valor social, pot establir com a condició d'execució contractual la subcontractació de part o de parts específiques de l'objecte contractual, que s'han de concretar en el plec, amb empreses d'economia social.

L'empresa o les empreses que l'empresa contractista proposi subcontractar no poden tenir dependència amb ella mateixa i han d'acreditar la solvència econòmica i tècnica i la capacitat d'obrar requerides per executar les parts específiques de l'objecte contractual.

La subcontractació amb empreses socials no pot sobrepassar el 35% del preu del contracte.

Model de clàusula

Subcontractació d'empreses d'economia social

A l'efecte de garantir una millor eficiència del contracte i incorporar els valors tècnics, socials i ètics de l'economia social, s'estableix com a condició d'execució contractual la subcontractació de la prestació consistent en ..., segons la descripció tècnica i justificació que es realitza en el PPT, amb empreses d'economia social, segons es defineixen en l'article 4 de la Llei 5/2011, de 29 de març, d'economia social.

Les empreses subcontractades han d'acreditar la solvència econòmica i tècnica, i la capacitat d'obrar requerides per executar les parts específiques de l'objecte contractual.

Aquesta subcontractació s'estima que representa un ...% del preu del contracte (no pot ser superior al 35%). L'empresa contractista ha de comunicar a l'òrgan de contractació, una vegada formalitzat el contracte, l'empresa o les empreses subcontractades. L'incompliment injustificat d'aquesta condició d'execució que es qualifica d'obligació essencial contractual comportarà l'extinció del contracte.

L'empresa contractista pot requerir assessorament i l'ajut a l'empresa municipal Barcelona Activa per seleccionar l'empresa d'economia social que col·labori en l'execució del contracte.

Verificació de l'aplicació de la mesura

A l'efecte de facilitar el desplegament de la mesura, es concretarà un protocol amb Barcelona Activa.

En el contracte s'ha de reflectir la condició d'execució contractual. En el moment de la recepció del contracte s'ha de requerir a l'empresa contractista i a l'empresa subcontractada un informe valoratiu de l'activitat contractual desenvolupada i els valors o disfuncions detectats en l'execució del contracte.

L'empresa licitadora haurà d'aportar documentació acreditativa (mitjançant els mecanismes de recollida i gestió d'informació definits amb aquesta finalitat) de les condicions al·legades per a la valoració de la clàusula.

• Pagament del preu a les empreses subcontractades

Condicions generals d'aplicació

Si una empresa subcontractada comunica a l'òrgan de contractació que l'empresa contractista incompleix, sense causa contractual que ho justifiqui, els seus deures de pagament del preu en el termini legal fixat a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, que estableix mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, el PCAP o el plec de condicions pot preveure com a condició especial d'execució contractual que l'òrgan de contractació ha de fer el pagament directe a l'empresa subcontractista amb detracció del preu al contractista principal.

L'òrgan de contractació ha de donar audiència prèvia a l'empresa contractista perquè pugui al·legar respecte de la morositat i de la seva causa, segons el que preveu l'article 228 bis del TRLCSP. Si l'empresa contractista no aporta causa que justifiqui l'impagament, s'ha d'activar la mesura social.

Aquesta mesura es complementa amb l'aplicació de la previsió de l'article 228 bis del TRLCSP de comprovació periòdica dels pagaments a les empreses subcontractistes i proveïdores, amb la consideració de condició essencial d'execució i sanció de l'incompliment com a falta molt greu.

Model de clàusula

Pagament del preu a les empreses subcontractades.

Quan una empresa subcontractista al·legui morositat de l'empresa contractista en el pagament del preu que li correspongui per la prestació realitzada segons les obligacions de pagament del preu fixat a la Llei 3/2004, de 29 de desembre, que estableix mesures de lluita contra la morositat en les operacions comercials, s'estableix com a obligació contractual entre les parts, que l'òrgan de contractació pagui directament a l'empresa subcontractista.

Davant el requeriment d'una empresa subcontractista, l'òrgan de contractació ha de donar audiència a l'empresa contractista perquè en el termini màxim de deu dies al·legui el que cregui convenient. Si no al·lega cap causa justificativa, l'òrgan de contractació farà el pagament directament a l'empresa subcontractista amb detracció del preu al contractista principal.

Verificació de l'aplicació de la mesura

L'òrgan de contractació comunicarà a les empreses subcontractistes la regulació continguda en el PCAP o el plec de condicions i requerirà l'empresa contractista, abans de la recepció del contracte, que declari haver pagat a les empreses subcontractades dins del termini. Així mateix, es podrà requerir certificació periòdica emesa pel contractista del pagament de factures a empreses proveïdores i subcontractistes en l'execució de l'obra.

• Subrogació de la plantilla laboral

Condicions d'aplicació

En els contractes de tracte successiu, si no hi ha obligació legal o convencional de subrogació de la plantilla laboral que executa el contracte, el PCAP o el plec de condicions podrà establir com a condició d'execució contractual l'obligació de l'empresa licitadora de mantenir en l'execució del contracte la plantilla ocupada per l'empresa contractista sortint.

La incorporació d'aquesta obligació en la licitació d'un contracte públic és d'aplicació si es considera imprescindible assegurar la permanència de les persones que ja exerceixen l'activitat en la contracta anterior a l'efecte de garantir una prestació amb la màxima eficiència tècnica i com a objectiu social de garantia de l'estabilitat laboral, en cas que el personal hagi prestat el servei ininterrompudament en un període llarg de temps.

La unitat promotora del contracte ha de considerar el sector d'activitat econòmica en què incideix la mesura i les característiques tècniques del contracte.

L'aplicació de la mesura de subrogació contractual de la plantilla té especial significació en els contractes en què la mà d'obra té gran transcendència en termes quantitativus i qualitativus. És convenient que l'Ajuntament mantingui una consideració

uniforme i constant, si no varien les condicions, en la decisió d'incorporar aquesta condició de subrogació en una contractació determinada, de manera que les

successives licitacions, mantinguin regularment aquesta condició si no s'incorpora en el conveni d'aplicació.

En cas que es fixi aquesta condició d'execució, caldrà relacionar la plantilla en un annex amb el detall de les seves característiques laborals i salarials a l'efecte que l'empresa licitadora valori els costos corresponents. Aquesta oferta s'ha de formular desagregada per sexe i categoria professional.

La subrogació és voluntària per al personal afectat, i l'empresa sortint és la responsable de totes les obligacions laborals, socials i en relació amb la Seguretat Social fins al moment de la subrogació.

Verificació de l'aplicació de la mesura

El contracte ha de recollir aquesta obligació en una clàusula específica, i en un annex s'han de relacionar les dades del personal que ha manifestat la seva voluntat d'acceptar la subrogació. Té caràcter d'obligació essencial i, si no es compleix durant l'execució del contracte, pot suposar causa de penalització o significarà causa de resolució del contracte.

Model de clàusula

- 1. En cas que no sigui aplicable la subrogació legal o convencional de les persones treballadores, s'estableix com a condició especial d'execució d'aquest contracte la subrogació per l'empresa contractista de la plantilla de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte per l'empresa que actualment presta el servei ("..."), d'acord amb la previsió de l'article 118 TRLCSP. Aquesta clàusula social no discrimina la participació de les empreses en la licitació i expressa la voluntat de l'Ajuntament de Barcelona d'afavorir l'estabilitat en el treball de les persones treballadores que executen el contracte i de potenciar la contractació pública amb eficiència social i l'eficiència tècnica en la qualitat de la prestació.*
- 2. La subrogació de les persones treballadores implicarà que l'empresa adjudicatària mantindrà les condicions econòmiques, laborals i socials que tenen en el moment de la finalització del contracte.*
- 3. La subrogació s'aplicarà només a les persones que compleixin el requisit d'estar contractades amb una antiguitat mínima d'un any abans de la data de finalització del contracte.*

4. La subrogació és voluntària per a les persones afectades que hauran de manifestar expressament el seu consentiment.

5. Als efectes que assenyalava l'article 120 del TRLCSP s'inclou com annex número ... la informació de les dades de les persones treballadores a les quals afecta la subrogació, segons la informació facilitada per l'empresa contractista actual.

6. Aquesta condició es configura com una obligació essencial, de manera que el seu incompliment suposarà l'extinció del mateix contracte, tot d'acord amb la previsió de l'article 223.f) TRLCSP. Aquesta obligació no contradiu els drets de direcció de l'empresa contractista configurats en l'Estatut dels treballadors i la normativa d'aplicació.

7. La transmissió d'informació i documentació i altres qüestions operatives per procedir a la subrogació del personal es regiran per la legislació d'àmbit laboral que sigui d'aplicació sense que l'Ajuntament de Barcelona assumeixi cap obligació amb el personal ni en relació amb les obligacions laborals ni pel que fa a la seguretat social corresponents a les contractacions laborals de les empreses.

• **Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte**

Condicions d'aplicació

Es pot fixar com a condició d'execució contractual que l'empresa licitadora mantindrà, durant la vigència del contracte, les condicions laborals i socials de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte, fixades en el moment de presentar l'oferta, segons el conveni que sigui d'aplicació.

L'incompliment podrà ser objecte de penalització com a falta molt greu o causa d'extinció contractual.

Verificació de l'aplicació de la mesura

El seguiment del compliment efectiu de la mesura es pot dur a terme mitjançant una declaració de l'empresa contractista o un informe de l'òrgan de representació dels treballadors.

• **Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social**

Condicions d'aplicació

L'òrgan de contractació pot incloure la mesura social d'incentivar que l'empresa contractista incorpori en l'execució del contracte persones en situació d'atur amb dificultat especial d'inserció laboral o en situació d'exclusió social.

El plec pot identificar el col·lectiu específic en què es vol implantar la mesura social o plantejar-lo de forma oberta i indiferenciada.

A l'efecte de l'aplicació d'aquesta guia, es consideren col·lectius destinataris o persones en situació d'exclusió social o amb especial dificultat d'inserció laboral, preferentment, les que es trobin en les circumstàncies següents:

- Persones perceptores de renda mínima d'inserció.
- Persones amb discapacitat reconeguda igual o superior al 33%.
- Dones víctimes de violència de gènere (física o psicològica) i persones víctimes de violència domèstica.

- Joves més grans de setze anys i de menys de trenta provinents d'institucions de protecció de menors.
- Persones internes de centres penitenciaris la situació de les quals els permeti accedir a una ocupació, persones en llibertat condicional i persones exrecluses.
- Persones amb problemes de drogoaddicció o alcoholisme que es trobin en procés de rehabilitació i reinserció social.
- Persones refugiades o demandants d'asil.
- Persones participants en programes municipals d'inserció sociolaboral per a col·lectius en risc d'exclusió o amb dificultats especials.
- Persones que no puguin accedir a la renda mínima d'inserció, però que es trobin, segons informe dels serveis públics competents, en situació o en risc d'exclusió social. (Per exemple: mare o pare de família monoparental, persones de famílies desnonades i persones sense sostre, persones en situació d'atur de llarga durada -més de 12 mesos- més grans de 45 anys, persones en situació d'atur que han exhaurit la prestació o el subsidi per desocupació i no tenen dret a cap altre prestació, joves de menys de 25 anys amb dificultats particulars

d'inserció, persones immigrants extracomunitàries en situació regular, persones en situació d'atur amb tots els membres de la unitat familiar en situació de desocupació, persones que hagin exercit la prostitució, persones transsexuals o d'altres en situació o risc d'exclusió).

Es consideraran les característiques tècniques concretes del contracte que es licita per prendre la decisió d'incloure o no aquesta mesura social. No es pot ignorar que, en determinats contractes, els requeriments de formació tècnica del personal que l'executa poden representar un inconvenient per a la incorporació d'aquesta mesura.

L'òrgan de contractació fixarà en el plec de condicions o PCAP, de manera proporcionada, el nombre de persones en situació d'atur o exclusió social que l'empresa contractista ha d'incorporar en l'execució del contracte, considerant els costos, les conseqüències operatives de la mesura, així com el nombre total estimat de persones que han d'executar el contracte. Eventualment, quan es pretengui actuar en benefici d'uns sectors o segments de persones determinats, es pot precisar a quins col·lectius socials concrets han de pertànyer les persones que s'han de contractar en l'execució del contracte.

Si hi ha subrogació de plantilla, la mesura es pot referir a les substitucions i noves contractacions que s'efectuïn durant el temps d'execució del contracte.

Especialment, Barcelona Activa, SA o l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat, segons els seus propis programes d'intervenció, poden tenir relació amb l'empresa contractista per facilitar la contractació laboral de les persones.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Per facilitar el desplegament de la mesura, l'òrgan de contractació ha de comunicar a l'empresa municipal Barcelona Activa la condició d'execució que s'incorpora en la futura contractació. Barcelona Activa ha de tenir a disposició dels contractistes el

servei específic de preselecció de candidats per facilitar l'acompliment de la mesura i l'assessorament necessari.

L'empresa contractista ha de lliurar a la persona responsable del contracte la llista de persones amb la certificació corresponent que acrediti la situació social de la persona o persones contractades.

L'empresa licitadora ha d'aportar documentació acreditativa (mitjançant els mecanismes de recollida i gestió d'informació definits amb aquesta finalitat) de les condicions al·legades per a la valoració de la clàusula.

- **Igualtat de gènere**

Condicions d'aplicació

En les relacions laborals es produeixen discriminacions injustificades entre els homes i les dones. Aquesta infracció del principi constitucional d'igualtat de tracte té diferents manifestacions: els salaris que es paguen pel desenvolupament d'una mateixa activitat són més alts en els homes; la participació de les dones en el desenvolupament dels llocs directius o de responsabilitat és molt inferior als homes sense causa justificada, fins i tot l'exercici de determinades funcions és predominant en els homes.

La Llei orgànica 3/2007, per a la igualtat efectiva de dones i homes i la Llei catalana 17/2015, d'igualtat efectiva de dones i homes, fixen mesures i actuacions en molts àmbits de l'activitat social per tal que es garanteixi la igualtat de gènere.

L'article 10 de la Llei 17/2015 crida a les administracions públiques catalanes perquè incorporin la perspectiva de gènere en les ofertes de contractació pública i incloguin condicions d'execució dels treballs objecte del contracte per les quals l'empresa adjudicatària hagi d'adoptar mesures tendents a la promoció d'igualtat de homes i dones. L'article 36.1.a) estableix que les empreses amb més de 250 persones treballadores, les que ho tinguin establert en conveni o les que estiguin obligades per disposició de l'autoritat laboral han de disposar de plans d'igualtat.

L'Ajuntament de Barcelona vol impulsar el compliment d'aquestes mesures legals al si de l'execució del contracte públic municipal. La verificació del compliment d'aquestes lleis es trasllada en aquesta guia com a condició d'execució contractual.

L'Ajuntament de Barcelona obre un procés de verificació de les mesures d'igualtat al si del contracte públic, un procés que també és de col·laboració i ajuda perquè les empreses se sensibilitzin i apliquin aquestes obligacions legals durant el temps d'execució del contracte públic municipal. No es tracta d'obrir un procés de penalització a les empreses contractistes com a "solució" pel compliment de les obligacions legals. Es tracta de facilitar i impulsar la realització efectiva d'aquestes obligacions legals.

Cal activar aquesta mesura quan les característiques d'execució del contracte públic municipal siguin adequades: el contracte ha de tenir una durada mínima, i l'objecte contractual, requerir una utilització de recursos humans perquè l'aplicació de la mesura tingui una significació, però recordant que no es pretén verificar una política general d'empresa, sinó l'aplicació concreta al si del contracte municipal d'una mesura social que aporta eficiència social al contracte.

En aquest sentit, s'inclouen les següents mesures:

- Pla d'igualtat:

L'empresa contractista, en els primers deu dies posteriors a la data de formalització del contracte, ha de presentar el Pla d'igualtat entre homes i dones que serà d'aplicació a les persones que executin el contracte i, en el cas que no hi estigui legalment obligada a l'elaboració d'aquest pla, ha de presentar les mesures aplicables en relació amb les persones treballadores que participaran en l'execució del contracte, per assolir la igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en l'àmbit laboral, eliminar estereotips i fomentar una igualtat efectiva i real entre dones i homes.

Aquesta condició d'execució contractual ha de constar en el PCAP o el plec de condicions, d'acord amb la previsió de l'article 146.2 del TRLCSP.

Si l'empresa motiva les raons per no poder aportar les mesures d'igualtat en el termini atorgat rebirà les indicacions, l'ajut i l'assessorament municipal i se li concedirà un termini nou perquè porti la informació de les pràctiques requerides. L'incompliment d'aportació del pla o de les mesures d'igualtat, després de rebre assessorament, suposarà la imposició d'una sanció econòmica d'un 1% del preu del contracte, que s'incrementarà mensualment fins a un màxim del 10% del preu.

- Paritat de gènere en els perfils i categories professionals:

Aquesta consideració social es pot incloure en el plantejament d'un contracte públic municipal com una condició d'execució contractual, perquè el requeriment es considera essencial per a l'execució del contracte i s'imposa com una obligació de l'empresa contractista de garantir una paritat en els diferents perfils i categories professionals de les persones que executin el contracte o en el desenvolupament de llocs de responsabilitat directiva en l'execució del contracte.

- Llenguatge i imatges no sexistes:

L'empresa contractista ha de garantir que en les activitats derivades de l'execució del contracte no s'utilitzen llenguatge o imatges sexistes.

- Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe:

L'empresa contractista ha d'entregar un pla que detalli les mesures per prevenir, evitar i eradicar l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe, en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte. Aquestes mesures podran consistir, com a mínim, en campanyes informatives que detallin què són conductes d'assetjament sexual o per raó de sexe; accions formatives i la designació de persones de referència que vetllin per un espai de treball lliure de violències masclistes o per orientació sexual o identitat de gènere.

Concretament, en els contractes de serveis en què la prestació estigui destinada a persones físiques, es pot establir com a condició d'execució que l'empresa contractista apliqui mesures de protecció específica de les persones professionals contra l'assetjament sexual i per raó de sexe que aquestes puguin patir per part de les persones usuàries, així com l'adopció de mesures de formació al personal per detectar i millorar les situacions de violència masclista o per orientació sexual o identitat de gènere que pateixen les persones usuàries finals.

Verificació de l'aplicació de la mesura

En el termini de deu dies posteriors a la formalització del contracte l'empresa entrega a la persona responsable del contracte el Pla d'igualtat o mesures en relació amb les

persones treballadores que executen el contracte que ha d'incloure les mesures per prevenir, evitar i eradicar l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe, d'orientació o de gènere, en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte. Si l'empresa contractista justifica la impossibilitat d'aportació del pla o de les mesures, l'Administració municipal ha d'aportar el suport suficient perquè pugui dissenyar i aplicar aquestes mesures concretes en el contracte públic municipal.

L'incompliment d'aquesta condició d'execució contractual comportarà l'adopció de les penalitzacions econòmiques que es corresponguin segons les previsions que estableix el plec de condicions.

L'empresa contractista, abans de la recepció del contracte, ha de lliurar a la persona responsable del contracte un informe final sobre l'aplicació de les mesures en l'execució del mateix contracte

• Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI

Condicions d'aplicació

La Llei catalana 11/2014, de 10 d'octubre, té l'objecte de garantir els drets de lesbianes, gais, bisexuals, transgènere i intersexuals (LGBTI) i per eradicar l'homofòbia, la bifòbia i la transfòbia. L'article 21.b).5è. estableix que les empreses han d'adoptar codis de conducta i protocols d'actuació per assegurar la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones LGTBI.

En l'execució d'un contracte públic es poden donar les condicions en què calgui assegurar l'aplicació correcta de la Llei 11/2014. En aquest sentit, en els contractes que tinguin una composició de mà d'obra significativa o tinguin la ciutadania com a destinatària de la prestació es pot establir com a condició d'execució contractual l'acreditació per part de l'empresa de l'adopció de codis de conducta o protocols d'actuació per garantir la igualtat d'oportunitats i la no-discriminació de les persones LGTBI en l'execució del contracte de referència.

Model de clàusula

Igualtat d'oportunitats i no discriminació de les persones LGTBI

L'empresa contractista aportarà en el termini màxim de quinze dies posteriors a la data de formalització del contracte el protocol o pla d'actuació que aplicarà en l'execució

del contracte per garantir la igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI, tant si és el cas entre el personal que executa el contracte com en les persones destinatàries de la prestació. Les mesures poden consistir en formació en continguts relacionats amb les discriminacions que poden patir les persones LGTBI i en el coneixement de la diversitat pel que fa a l'orientació sexual, la identitat de gènere i l'expressió de gènere.

Si l'empresa justifica la impossibilitat d'entregar en el termini establert el protocol o pla d'actuació, la persona responsable del contracte podrà atorgar un termini complementari de deu dies.

L'Ajuntament de Barcelona organitzarà sessions divulgatives en les quals es farà, amb totes les empreses contractistes de l'Ajuntament i de les empreses del Grup Municipal, una reflexió general de la implantació de les mesures en els contractes públics.

Verificació de l'aplicació de la mesura

La persona responsable del contracte pot requerir a l'empresa contractista les dades acreditatives de l'aplicació de les mesures.

• **Conciliació corresponsable del temps laboral, familiar i personal**

Condicions d'aplicació

Es pot establir com a condició d'execució contractual l'adopció per l'empresa contractista de mesures de conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal en relació amb les persones ocupades en l'execució del contracte. Es poden especificar les mesures econòmiques o assistencials que facilitin l'atenció de menors o persones dependents; mesures laborals com la reducció de jornada, excedències,

llicències o permisos de paternitat o maternitat; flexibilització, adaptació o reassignació de serveis i horaris en funció de les necessitats de conciliació o altres de similars.

Aquesta consideració social ha de suposar un avantatge per a l'execució del contracte i referir-se a les persones intervinents en la seva execució.

Verificació de l'aplicació de la mesura

La persona responsable del contracte requerirà, si escau, acreditació de les mesures.

• **Persones treballadores amb discapacitat**

Condicions d'aplicació

L'article 60.1.d) TRLCSP estableix que una empresa amb 50 o més persones treballadores a la seva plantilla no pot contractar amb les administracions públiques i el sector públic vinculat si no acredita que compleix amb el requisit que com a mínim el 2% del seu personal contractat són persones amb discapacitat, segons exigeix l'article 42 del Reial decret legislatiu 1/2013, de

29 de novembre, que aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social. Aquesta prohibició de contractar no es pot aplicar, segons afirma la disposició transitòria 10ª TRLCSP, fins que el precepte tingui una concreció reglamentària. Tanmateix, el TRLCSP estableix en la disposició addicional 4a que els òrgans de contractació poden verificar documentalment que l'empresa compleix la previsió legal.

L'Ajuntament de Barcelona vol activar aquesta obligació legal incorporant una condició d'execució contractual que obligarà l'empresa contractista que tingui les condicions que estableix la Llei 1/2013 a acreditar en els deu primers dies posteriors a la data de formalització del contracte el compliment del requisit legal aportant un certificat en què consti tant el nombre global de les persones treballadores de plantilla com el nombre particular de persones amb discapacitat, o en el cas d'haver-se optat pel compliment

de les mesures alternatives previstes legalment, una còpia de la declaració d'excepcionalitat i una declaració de l'empresa licitadora amb les mesures concretes aplicades amb aquesta finalitat.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Aquesta acreditació s'entén condició d'execució contractual i el seu incompliment suposarà la imposició d'una penalitat del 2% del preu del contracte, que s'incrementarà mensualment fins un màxim del 10% si no s'acredita el compliment.

• **Accessibilitat universal**

Condicions d'aplicació

En els contractes que tinguin com a destinatària la ciutadania o el mateix personal de l'Ajuntament, en el plec de prescripcions tècniques i amb caràcter obligatori, s'ha d'incloure una clàusula que estableixi que l'empresa contractista tindrà en compte la Convenció de les Nacions Unides sobre el dret de les persones amb diversitat funcional, així com els criteris d'accessibilitat universal i del disseny universal o disseny per a totes les persones, segons definició del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, que va aprovar el text refós de la Llei general de drets de persones amb diversitat funcional i la seva inclusió social.

També es poden considerar com a criteri d'adjudicació les millores d'accessibilitat universal proposades per les empreses licitadores que superin les obligacions legals establertes en la Llei catalana 13/2014, de 30 d'octubre, d'accessibilitat.

Verificació de l'aplicació de la mesura

L'empresa licitadora que hagi presentat l'oferta considerada més avantatjosa ha de formular una declaració responsable abans que es dicti l'acta o la resolució d'adjudicació del contracte. La persona responsable del contracte podrà requerir una certificació específica en qualsevol moment de l'execució. L'incompliment de les mesures a favor del dret de les persones amb diversitat funcional, així com els criteris d'accessibilitat universal i del disseny universal o disseny per a totes les persones, pot ser causa de penalització econòmica o d'extinció del contracte.

• **Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial**

Condicions d'aplicació

En el plec de prescripcions tècniques i amb caràcter obligatori s'ha d'incloure una clàusula que estableixi que els béns o serveis objecte del contracte s'han fabricat respectant les normes sociolaborals vigents a l'Estat espanyol, la Unió Europea i aprovades per l'Organització Internacional del Treball, especialment la Convenció sobre Drets de l'Infant de 1990 o la Convenció Internacional sobre la Protecció dels Drets dels Treballadors Migratoris i dels seus familiars.

Verificació de l'aplicació de la mesura

Es redactarà una clàusula tipus. L'empresa licitadora presentarà una declaració responsable i l'òrgan de contractació o responsable del contracte pot requerir en qualsevol moment documentació o certificacions acreditatives.

4. CONTRACTACIÓ RESERVADA

Condicions d'aplicació

En el marc dels acords municipals de reserva anual i en funció de l'objecte del contracte, es considerarà el fet de licitar el contracte mitjançant contractació reservada a favor de centres especials de treball o d'empreses d'inserció social regulades en la Llei 44/2007, de 13 de desembre, d'acord amb la previsió de la disposició addicional cinquena del TRLCSP. En els supòsits de contractació directa sense concurrència, contracte menor, la reserva es pot ampliar també a d'altres entitats sense ànim de lucre o empreses amb objecte social exclusiu de reinserció de persones amb exclusió social.

Verificació de l'aplicació de la mesura

El contracte ha d'especificar que és una contractació reservada.

Guia de contractació pública ambiental

1. Introducció

Antecedents

L'Ajuntament de Barcelona, en el marc del *Compromís Ciutadà per la Sostenibilitat 2012-2022*, treballa fermament per introduir criteris de sostenibilitat en la seva activitat i gestió. En aquest sentit ha desenvolupat el Programa Ajuntament + Sostenible (Programa A+S), un programa que engloba les iniciatives de millora ambiental de l'organització municipal.

L'ambientalització del conjunt de la contractació municipal és un dels principals objectius d'aquest programa. Aquest àmbit de treball s'ha anat consolidant des del 2001 amb successives mesures de govern, decrets municipals i altres regulacions que han reforçat la inclusió de criteris ambientals en la contractació d'obres, productes i serveis.

Així mateix, l'Ajuntament de Barcelona és membre fundador de la Campanya Procura+ d'ICLEI (Local Governments for Sustainability) i participa activament en xarxes regionals com la Xarxa de pobles i ciutats cap a la sostenibilitat (Diputació de Barcelona), EUROCIUTATS o la Xarxa catalana per la compra pública ètica.

Es poden trobar referències a les tasques realitzades en l'àmbit de la contractació responsable en documents oficials, com una cita explícita a la primera guia de la Comissió Europea «Compres ecològiques» editada l'any 2005 per explicar les directives de contractació pública del 2004. En la tercera edició d'aquesta guia, publicada l'any 2016, s'inclou com a bona pràctica la implementació del Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals del 2013, el desenvolupament de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat i el sistema de seguiment de la contractació de l'Ajuntament de Barcelona¹.

La dimensió i l'estructura de l'Ajuntament de Barcelona fa que la coordinació, el seguiment i l'expansió de l'estratègia a tota l'organització sigui un dels majors reptes del Programa Ajuntament + Sostenible.

Marc legal

Aquesta guia de contractació pública ambiental parteix de la normativa vigent, especialment les directives 23/2014 de concessions i 24/2014 de contractació pública, pendents de transposició, i el Reial decret legislatiu 3/2011, de 14 de novembre, que va aprovar el text refós de la Llei de Contractes del Sector Públic.

La Directiva 24/2014 estableix un marc general per a la incorporació dels aspectes ambientals i especifica que "davant les grans diferències existents entre els diferents sectors i mercats, no seria apropiat imposar a la contractació uns requisits de caràcter general i obligatori" i encara afegeix que "sembla oportú que sigui la legislació sectorial específica la que fixi objectius obligatoris en funció de les polítiques i les condicions particulars imperants en el sector que es tracti".

En l'àmbit municipal destaquen les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat (2015), que es desenvolupen per donar resposta i compliment a la Mesura de

---

¹ http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_es.pdf

Govern de Contractació Pública Responsable amb Criteris Socials i Ambientals (2013)² i que proposen criteris ambientals específics a aplicar en la compra i contractació dels grups de productes i serveis definits com a prioritaris³:

- Serveis d'alimentació
- Subministrament d'electricitat
- Elements de comunicació
- Equips informàtics
- Fusta
- Mobiliari d'oficina
- Projectes d'obres
- Esdeveniments
- Paper
- Neteja i recollida selectiva de residus d'edificis
- Productes tèxtils
- Vehicles

El 28 d'abril del 2015, es va signar el Decret d'Alcaldia que aprova aquestes instruccions, d'aplicació general per a tots els òrgans de contractació municipal.

L'Ajuntament de Barcelona vol que el procés de redacció de les Guies de contractació pública social i ambiental culmini en l'aprovació d'un nou decret municipal de Contractació pública amb responsabilitat social i ambiental que substituirà l'actual i vigent Decret de l'Alcaldia de 20 de novembre de 2013, consolidarà les instruccions vigents i modificarà o derogarà les normes que corresponguin per adequar-les a aquests objectius.

Concepte de contractació pública ambiental

La Comunicació de la Comissió Europea *Contractació pública per un medi ambient millor* defineix la contractació pública ambiental (verda o ecològica) com "un procés pel qual les autoritats públiques tracten d'adquirir béns, serveis i obres amb un impacte ambiental reduït durant el seu cicle de vida, en comparació amb el d'altres béns, serveis i obres amb la mateixa funció primària que s'adquiririen en el seu lloc"⁴.

La introducció de criteris ambientals en la contractació pública és un dels instruments clau per:

- Impulsar processos de millora contínua per tal d'augmentar l'eficiència en el consum de recursos naturals i econòmics;
- Reduir l'impacte ambiental associat a l'activitat municipal;
- Impulsar una major oferta de productes i serveis que facin un ús més eficient de recursos;
- Potenciar la innovació i gestió ambiental de les empreses;
- Liderar el canvi i predicar amb l'exemple.

El rol de la Compra Pública Ambiental en les polítiques europees

Europa 2020, l'estratègia de la Unió Europea per un creixement més intel·ligent, sostenible i integrador, inclou 7 "iniciatives emblemàtiques" en àrees prioritàries, incloent-hi la innovació, la política industrial i l'ús eficient de recursos. La iniciativa "Una Europa que utilitza eficaçment els recursos" introdueix una sèrie de mesures i propostes per a:

---

² http://www.ajsosteniblebcn.cat/mesura-govern-contractacio-responsable-2013_16872.pdf

³ La prioritització dels àmbits d'actuació s'ha portat a terme d'acord amb els productes i els serveis identificats per la Comissió Europea com a prioritaris per implementar la compra pública verda (COM/2008/400)

⁴ COM (2008) 400, pàgina 4

- Avançar cap a una economia baixa en carboni (a través de polítiques energètiques).
- El desacoblament del creixement econòmic respecte de l'ús dels recursos materials (a través de polítiques de producció i consum).
- Promoure una Economia Circular⁵ (a través de polítiques de prevenció de residus i recuperació i reutilització de materials).

La iniciativa esmenta la necessitat del foment d'un ús més ampli de la contractació pública ambiental. Tot i que la contractació pública ambiental és un instrument polític voluntari, ha adquirit un rol estratègic en els esforços de la Unió Europea per esdevenir una economia més eficient dels recursos.

La reforma de les directives de contractació pública converteix la contractació pública en un instrument d'estratègia política. En concret, la nova Directiva 2014/24/UE fomenta l'accés de les pimes a la compra pública i facilita la implementació de polítiques ambientals, polítiques d'integració social i polítiques d'innovació.

Tal com especifica la Directiva 2014/24/UE en el seu preàmbul, l'adquisició de productes, obres i serveis innovadors (incloent-hi la innovació ecològica i la innovació social) té un paper clau en la millora de l'eficiència i qualitat dels serveis públics, i contribueix a obtenir una millor relació qualitat - preu en les inversions públiques:

*"La identificació de la proposta més avantatjosa des del punt de vista econòmic no significa necessàriament triar únicament l'oferta més barata. Significa trobar una solució que satisfaci els requisits que hagi identificat, inclosos els ambientals, de la forma més rendible. La millor relació qualitat/preu no solament mesura el cost dels productes i serveis, sinó que també té en compte factors com la qualitat, l'eficiència, l'eficàcia i la idoneïtat per a la fi perseguida. La protecció del medi ambient pot ser un d'aquests factors i, per tant, pot considerar-se en peus d'igualtat amb uns altres a l'hora d'adjudicar el contracte"*⁶.

I en aquest sentit la Directiva 2014/24/UE incorpora els costos de tot el cicle de vida en l'avaluació de les ofertes (Art 67 i 68), o l'exigència que les característiques ambientals, socials o d'una altra naturalesa de béns, obres o serveis estiguin certificades amb una etiqueta específica (Art. 43).

El Pla d'Acció d'Economia Circular de la Unió Europea, aprovat el 2 de desembre del 2015⁷, reconeix el paper estratègic de la contractació pública ambiental i estableix una sèrie d'accions clau per promoure-la:

- Reforçar la integració de requisits d'economia circular en els criteris de compra verda, com la durabilitat o la reparabilitat.
- Fomentar la contractació pública ambiental en general i en particular en relació als productes i contractes pertinents per a l'Economia Circular.
- Donar exemple en les pròpies adquisicions de la Comissió Europea, i en els fons de finançament de la Unió Europea.

Adicionalment, des de fa 10 anys, la Comissió Europea desenvolupa criteris ambientals per a grups de béns, serveis i obres considerats prioritaris per a la incorporació de la variable

---

⁵ L'Economia Circular promou un ús més eficient de recursos naturals en totes les fases d'un producte: des del seu disseny, la seva fabricació, el seu ús, i la gestió de residus. L'Economia Circular inclou estratègies com l'ecodisseny, l'augment de la durabilitat de productes, estratègies de prevenció de residus, de reutilització i reparabilitat, entre d'altres. Més informació: http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/index_en.htm

⁶ http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_es.pdf

⁷ COM (2015) 614 final

ambiental en la contractació pública⁸. El Programa "Ajuntament+Sostenible" parteix d'aquests criteris en el desenvolupament de les instruccions d'ambientalització i en les propostes d'ambientalització de plecs específics.

Continguts i estructura de la Guia de contractació pública ambiental

Aquesta guia ambiental presenta de forma sintètica els elements clau a considerar en el procés d'introducció de criteris ambientals en la redacció de plecs d'adquisició o aprovisionament de béns, serveis i obres de l'Ajuntament de Barcelona.

Els criteris ambientals són criteris tècnics i com a tals han d'estar formulats de forma concreta en cada cas d'acord amb l'objecte contractual. Per aquesta raó la guia no pot definir unes clàusules tipus, la formulació de les quals es pugui incorporar de forma automàtica als contractes. D'altra banda pràcticament qualsevol contractació pot ser objecte d'ambientalització. L'univers d'objectes contractuals és per tant inabastable si cal predefinir criteris tècnics adients.

Per la mateixa raó, i tal com ja s'ha assenyalat, s'han anat desenvolupant documents específics (instruccions tècniques) per objectes contractuals concrets que recullen de forma específica i detallada els criteris a considerar. El que sí que fa aquest document, és un pas endavant per guiar l'ambientalització d'aquells contractes que fins ara no disposen d'una instrucció de referència.

Així la guia s'estructura en dos grans blocs:

- **Criteris ambientals en contractes contemplats en instruccions d'ambientalització:** Presenta les instruccions en vigor, fa un resum dels criteris recollits en cadascuna i recull breument uns exemples de la seva aplicació.
- **Criteris ambientals en altres contractacions municipals:** Dóna pautes per la introducció de criteris ambientals en les diferents fases de la contractació (anàlisi de necessitats, definició de contracte, d'especificacions tècniques, de criteris d'adjudicació, execució, seguiment i avaluació del contracte), esmenta els conceptes clau a tenir en compte en cada fase i recull breument referències de contractes de l'Ajuntament on ja s'han incorporat.

El contingut d'aquesta Guia s'ha compartit amb entitats representatives de la Comissió Permanent del Consell Ciutadà per la Sostenibilitat.

Aplicació de la Guia de contractació pública ambiental

Aquesta guia s'aplica als contractes públics que subscriuguin l'Ajuntament de Barcelona i les entitats que configuren el Grup municipal, amb les adequacions corresponents en funció del règim jurídic de contractació i l'àmbit d'actuació i competencials respectius.

Les diferents mesures que es recullen en aquesta guia i en les Instruccions tècniques per l'aplicació de criteris de sostenibilitat s'inclouran als plecs de clàusules administratives particulars i/o als plecs de prescripcions tècniques, segons el tipus contractual.

Els principis d'igualtat de tracte i de concurrència

La contractació pública sostenible no pot perjudicar la concurrència de les empreses en les licitacions ni la igualtat de tracte. Cap de les mesures que s'incorporen en aquesta guia suposen una desigualtat de tracte de les empreses licitadores o candidates en els procediments de contractació pública promoguts per l'Ajuntament de Barcelona i el conjunt d'entitats amb participació majoritària municipal que componen el seu grup municipal. Tanmateix, sí que

---

⁸ http://ec.europa.eu/environment/gpp/eu_gpp_criteria_en.htm

pretenen una acció positiva a favor de les empreses que demostrin una consciència ambiental i unes bones pràctiques perquè aquests valors s'incorporin en l'execució del mateix contracte públic i augmenti l'eficiència social, ambiental, econòmica i innovadora de la inversió realitzada en la compra pública municipal.

Preparació dels expedients de contractació

En la preparació de cada contracte municipal s'han d'estudiar les mesures ambientals d'aplicació en funció de les característiques de l'objecte contractual. Per aquells contractes l'objecte dels quals s'ajusta a alguna de les Instruccions tècniques per l'aplicació de criteris de sostenibilitat, l'òrgan de contractació ha de vetllar perquè, tant ell com els serveis tècnics corresponents, hi donin compliment. Per a la resta de contractes, aquesta guia dóna pautes orientatives d'actuació per facilitar la seva ambientalització. En aquest sentit, aquesta guia no ha de ser considerada com unes clàusules generals d'aplicació en tots els contractes. Així mateix, és possible que un òrgan de contractació pugui incorporar una consideració ambiental no recollida en aquesta guia i que resulti d'especial interès en funció de l'objecte contractual.

L'aplicació de les mesures ambientals ha de ser coherent i sistemàtica. El mercat ha de tenir seguretat jurídica i confiança en el comportament de l'Administració. En aquest sentit, contractes amb prestacions i característiques similars han de tenir uns requeriments ambientals similars. Els contractes de tracte successiu, que es liciten regularment perquè constitueixen necessitats administratives i/o públiques fixes, han de mantenir les prescripcions socials i ambientals sense canvis injustificats.

En el supòsit extraordinari que no sigui possible incorporar cap mesura de caràcter ambiental, la unitat promotora del contracte ha d'elaborar un informe justificatiu que aclareixi aquesta decisió, que restarà a l'expedient de contractació, tal com ja es preveu també en cadascuna de les Instruccions tècniques vigents.

Resten exclosos d'aplicació d'aquestes guies els contractes derivats d'acords marc adjudicats per altres administracions públiques i les pròrrogues dels contractes que hagin estat adjudicats abans de l'entrada en vigor de les guies, si bé les parts contractants podran, voluntàriament i de mutu acord, incorporar mesures determinades sempre que no impliquin modificar les obligacions essencials concertades en el contracte.

La Comissió de Contractació Pública Socialment Responsable és responsable de supervisar que es compleixin les mesures ambientals, resoldre els dubtes, aportar assessorament i criteris d'actuació, tot d'acord amb les previsions del Decret de l'Alcaldia, de 23 de març de 2016, de constitució de la comissió esmentada. Singularment, departaments municipals i altres entitats representades en la comissió poden donar assessorament específic, com ara l'Agència d'Energia de Barcelona, Barcelona Cicle de l'Aigua SA (BCASA), etcètera.

Sobre l'oferta econòmicament més avantatjosa i els costos de cycle de vida.

Mentre que la Directiva 2014/24/UE fa un pas endavant per avançar en la incorporació dels costos de cycle de vida (CCV), els passos posteriors des de la seva aprovació mostren que hi ha encara un gran camí a recórrer fins que això pugui fer-se de forma normalitzada i sistemàtica. S'està treballant en aquest sentit i l'Ajuntament de Barcelona participa i està atent al desenvolupament de les iniciatives en marxa en el context europeu.

Les dificultats associades als càlculs de CCV, però, no impedeixen que s'incorpori d'una forma més àmplia la perspectiva de cycle de vida en les licitacions. Tant aquesta guia com les diferents instruccions tècniques, proposen criteris ambientals relacionats amb l'ecodisseny, la durabilitat, l'etiquetatge energètic, les etiquetes ecològiques, els costos en la fase d'ús, etc., que permeten posar en valor aspectes ambientals a l'hora de determinar l'oferta econòmicament més avantatjosa, i anar així més enllà de l'adjudicació exclusiva per preu.

La implantació de la contractació pública social i ambiental és un procés.

Aquesta guia no és un codi de contractació pública. No contempla regulacions ni mesures generals referides als procediments de contractació pública.

Aquesta guia es complementarà amb altres documents orientadors específics com ara en matèria de salut laboral i prevenció de riscos, de contractació social, etc.

Les consideracions de caràcter social en la contractació pública municipal s'impulsen en el marc de les "Guies de contractació pública social" i no són objecte d'aquesta guia. En aquest sentit però, en el procés seguit pels temes ambientals que han conduït a la redacció de les diferents Instruccions tècniques, essent present la sensibilitat social, s'ha incorporat determinats aspectes que se superposen amb qüestions de la "Guia de contractació pública social", com el cas d'aliments de comerç just o productes tèxtils amb certes garanties d'origen.

La regulació de les mesures ambientals que contenen les diferents Instruccions tècniques han estat el resultat d'un procés intern amb una àmplia participació de serveis tècnics de les diferents gerències i organismes municipals. Aquest és un procés a seguir per al desenvolupament de noves instruccions, si s'escau, així com per al seguiment de la seva aplicació, comprovant els seus encerts i detectant els seus defectes o inadequacions, i revisant si s'escau, la seva formulació o redacció per adaptar-les a les noves circumstàncies.

Ara, amb aquesta Guia de Contractació Ambiental, l'Ajuntament de Barcelona vol comptar i debatre també amb els agents socials, els sectors empresarials, les associacions i les entitats ciutadanes, a través d'alguns membres del Consell Ciutadà per a la Sostenibilitat.

2. Criteris ambientals en contractes contemplats per les instruccions d'ambientalització

D'acord amb el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals (2013), i seguint les línies i prioritats marcades per la Comissió Europea, l'Ajuntament de Barcelona va establir de forma no exhaustiva els grups de productes i serveis prioritaris per l'ambientalització:

- Serveis d'alimentació
- Subministrament d'electricitat
- Elements de comunicació
- Equips informàtics
- Fusta
- Mobiliari d'oficina
- Projectes d'obres
- Esdeveniments
- Paper
- Neteja i recollida selectiva de residus d'edificis
- Productes tèxtils
- Vehicles

Procés de definició dels continguts

Durant l'any 2014 es va dur a terme un procés participatiu intern per tal de definir els criteris ambientals específics, així com la forma d'incloure'ls en la contractació municipal. En els grups de treball específics per cadascuna de les instruccions van participar en total més de 200 agents municipals de departaments i àrees diferents, identificats com a principals contractants per cadascun dels productes i serveis.

Aquest procés s'ha liderat des del Programa Ajuntament + Sostenible, treballant de forma conjunta i coordinada amb els diferents agents municipals identificats com a principals contractants per cadascun dels productes i serveis així com amb les àrees, departaments i empreses municipals implicats (veure Annex 1).

El resultat d'aquest procés va portar a la definició de les Instruccions tècniques per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat, aprovades per Decret d'Alcaldia l'abril del 2015.

Repercussió i objectius

Es tracta d'una iniciativa pionera en l'àmbit nacional i internacional que consolida el compromís de l'Ajuntament per afavorir l'acció social i el respecte pel medi ambient a través de la seva contractació. Així mateix, a través d'aquestes instruccions es pretén definir uns estàndards mínims de compliment i dotar d'homogeneïtat a la contractació municipal.

Aplicació de les instruccions d'ambientalització

Les instruccions són d'aplicació general i determinen els criteris ambientals comuns a introduir, de forma homogènia a tot l'Ajuntament, en la compra i contractació d'aquests productes i serveis:

A qui apliquen?	A l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents que tenen la condició de poder adjudicador i pels contractes que tenen per objecte els productes, serveis i obres inclosos a l'abast de cada instrucció.
Hi ha excepcions?	Els òrgans de contractació i/o els serveis responsables dels contractes podran aplicar excepcions quan considerin que les característiques del contracte no resulten adequades per incorporar totes o algunes de les clàusules ambientals establertes en les instruccions. En aquests casos, hauran de justificar-ho degudament a l'expedient de contractació segons el que s'especifica a cada instrucció.
Quin és l'abast i criteris a aplicar?	A cada instrucció es defineixen les tipologies dels productes i serveis als quals apliquen les instruccions (abast), les línies generals que estableix la instrucció (prioritats) i els aspectes ambientals a incloure en la contractació (criteris ambientals).
Es fa seguiment?	La persona responsable del contracte supervisa el compliment i execució de les clàusules ambientals establertes als plecs, i ha de remetre la informació detallada a la instrucció al Programa Ajuntament+Sostenible, responsable de seguir el compliment de les instruccions (veure també apartat 2.2 Seguiment).

Instruccions aprovades⁹

- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació (2015)
- Instrucció per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el subministrament d'electricitat (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els elements de comunicació (2015)

⁹ http://www.ajsosteniblebcn.cat/ca/ambientalització-de-contractes_3929

- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els equips informàtics (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el mobiliari d'oficina (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en esdeveniments (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i la recollida selectiva de residus d'edificis (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils (2015)
- Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles (2015)

2.1 Criteris inclosos en les instruccions d'ambientalització

A continuació es presenten de forma resumida les instruccions d'ambientalització aprovades fins a la data, acompanyades en cada cas d'exemples. Els criteris detallats de cadascuna d'elles es poden trobar als enllaços especificats a l'Annex 2.

Alimentació

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació (2015) estableix els criteris a introduir en tots els contractes de serveis de menjador, càtering puntual i venda automàtica (*vending*). D'acord amb la Instrucció, a l'hora de contractar aquests serveis és prioritari:

- Introduir aliments bàsics i manufacturats d'agricultura ecològica i de comerç just.
- Introduir l'ús d'articles, materials i productes ecològics en les activitats associades al servei (parament de taules, cuina i neteja).
- Introduir i millorar progressivament l'eficiència energètica de la maquinària utilitzada.
- Introduir i consolidar pràctiques de prevenció i bona gestió de residus.
- Garantir la formació ambiental del personal d'aquest tipus de serveis.

Per diferents grups de productes la instrucció proposa uns criteris mínims i d'altres de valorables per anar progressant i afavorir les ofertes de major qualitat ambiental.

El plec per al servei de menjador de l'Institut Municipal d'Educació de Barcelona (IMEB) introdueix des de l'any 2008 aliments frescos, de temporada i procedents de l'agricultura ecològica al 100% de les escoles bressol municipals. Així, totes les ofertes presentades al concurs "Servei global d'alimentació de 46 escoles bressol municipals, pels cursos 2016-2017 i 2017-2018", han ofert el subministrament de la totalitat de productes provinents d'agricultura ecològica, segons les indicacions del Plec tècnic, i han obtingut la màxima puntuació per aquest concepte.

Els exemples de contractació de serveis de càtering a Centres Especials de Treball, Empreses d'Inserció Social i d'altres entitats sense ànim de lucre donen un valor social afegit al compromís i millora ambiental.

En cas de preveure excedents d'aliments, es recomana la incorporació de clàusules específiques que permetin gestionar eficientment els excedents alimentaris, a través de la cooperació amb entitats socials o altres circuits, per evitar el malbaratament alimentari i fer-ne un millor aprofitament.

Electricitat

La Instrucció per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el subministrament d'electricitat (2015) especifica l'obligatorietat que el 100% de l'energia elèctrica subministrada a l'Ajuntament de Barcelona sigui electricitat verda, és a dir, generada a partir de fonts d'energia renovable o de cogeneració d'alta eficiència amb garantia d'origen. Inclou també criteris relatius a la utilització del contracte com a instrument de suport a l'estalvi energètic (a través de l'ajust de potència i la correcció d'energia reactiva).

“L'Acord Marc per al subministrament d'electricitat a les dependències i instal·lacions de l'Ajuntament de Barcelona (2013)” estableix l'obligatorietat del subministrament d'un 15% d'electricitat "verda". La Gerència de Recursos de l'Ajuntament va consultar a l'empresa homologada la possibilitat d'exigir el 100% d'electricitat "verda" a partir de la pròrroga. A partir d'aquí, es va decidir assumir el sobrecost d'un 0,3%, associat a l'expedició de la sol·licitud de la garantia d'origen dels més de 3.000 punts de consum a registrar. L'estalvi anual associat és de més de 44.000 tones de CO₂ que, sumat a les mesures d'estalvi, eficiència energètica i generació renovable local previstes en les polítiques energètiques, permetran reduir les emissions de CO₂ pràcticament un 40% respecte a l'any base 2008.

Elements de comunicació

La Instrucció per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els elements de comunicació (2015) estableix els criteris a incorporar en els contractes de serveis de: disseny i producció gràfica o digital; comunicació o publicitat a la via pública; objectes promocionals i de marxandatge; així com els serveis de distribució o instal·lació d'aquests elements.

S'incorporen criteris d'ecoedició que permetin estalviar recursos materials, així com criteris per millorar la qualitat ambiental de materials i productes, per consolidar bones pràctiques ambientals i per fomentar la demanda de productes de comerç just i de serveis socialment responsables.

El 2016 la responsable del Programa Ajuntament + Sostenible va presentar la Instrucció a la reunió mensual de la Direcció de Serveis de Comunicació que reuneix als referents de comunicació de l'Ajuntament. Com a resultat de la reunió es va elaborar un document sintètic que recull una relació dels criteris ambientals proposats a la instrucció perquè cadascun dels referents pugui contrastar-los de forma simple en les diverses accions de comunicació que desenvolupa així com amb els diferents contractistes a qui s'encarrega l'elaboració. En paral·lel s'està treballant en l'ambientalització del “Plec de producció, instal·lació, seguiment i retirada dels elements publicitaris i d'altres elements de comunicació”, el contracte central de la Direcció de Serveis de Comunicació, seguint els criteris ambientals de la Instrucció i incorporant addicionalment criteris que promouen una economia circular. El plec estableix la utilització de polipropilè monomaterial per a banderoles, la utilització de paper 100% reciclat per a publicitat exterior (Opis, cartells i pancartes) i la utilització preferent de productes monomaterials per a plafons, lones grans i altres elements de publicitat similars, per facilitar el seu reciclatge posterior. El plec defineix detalladament la forma de gestió dels elements de comunicació una vegada retirats, prioritzant la seva reutilització com a matèria primera en la producció de nous productes. La Direcció de Comunicació coordina el procés de reutilització de les banderoles.

Equips informàtics

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els equips informàtics (2015) té per objectiu establir els estàndards ambientals mínims i homogeneïtzar l'adquisició d'equips en els diferents serveis i dependències. En concret, la instrucció estableix criteris específics pels equips multifunció, estacions de treball i ordinadors portàtils encaminats a:

- Reduir el consum d'energia associat a l'ús dels equips.
- Reduir les emissions de qualsevol tipus (sonores, electromagnètiques, de substàncies nocives...) que puguin afectar el medi ambient o la salut de les persones.
- Minimitzar l'impacte associat als residus, especialment en relació amb els consumibles, fomentant en la mesura que sigui possible la reutilització i el reciclatge.

Adicionalment, la instrucció enceta un primer pas cap al compliment de criteris ètics en la fabricació dels equips i obliga a les empreses licitadores a comprometre's a treballar per adoptar mesures que garanteixin la transparència i unes bones condicions laborals, respectant com a mínim les convencions bàsiques de l'Organització Internacional del Treball (OIT) al llarg de tota la cadena de valor dels productes subministrats.

L'Ajuntament de Barcelona treballa des de l'any 2001 per incorporar criteris de sostenibilitat en l'adquisició dels equips informàtics. El contracte pel "Servei d'impressió, escaneig i còpia als Districtes de Ciutat Vella i Les Corts (2014)", per exemple, incorpora com a requisits obligatoris la funció de doble cara automàtica, la garantia d'ús per paper reciclat, els criteris d'eficiència energètica de l'Energy Star i uns nivells d'emissió de soroll inferiors als 75 dB(A). El contracte de "Serveis de telecomunicacions (2016)" inclou per primera vegada requisits per garantir el compliment dels drets laborals en la cadena de subministrament dels productes. Aquesta actuació s'ha portat a terme en el marc de l'adhesió de l'Ajuntament de Barcelona a la iniciativa internacional "Electronics Watch".

Fusta

La primera política de compra responsable de fusta de l'Ajuntament de Barcelona (2004) ha estat un referent tant en l'àmbit estatal com internacional¹⁰. La nova Política de compra responsable de fusta de gestió forestal sostenible de l'Ajuntament (2015), desenvolupada en el marc de la participació municipal en la Coalició Europea per la Fusta Tropical Sostenible (EU STTC), reforça el compromís municipal per l'adquisició de fusta procedent d'explotacions forestals sostenibles i el paper de l'Ajuntament per la promoció de la fusta com a material de construcció.

En aquesta línia, la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta (2015) estableix:

- L'obligatorietat d'adquirir fusta i productes derivats de la fusta amb garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles (certificat FSC, PEFC o equivalent) o de fusta reciclada amb certificació.
- I la voluntat de promoure l'ús de la fusta com a material de construcció, una major diversitat d'espècies, i de la fusta autòctona de gestió forestal sostenible.

---

¹⁰ <http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/casestudy7.pdf>

Anualment es recopilen les dades de compra i contractació de fusta de l'Ajuntament i es publiquen els resultats en l'Informe de Compra Responsable de Fusta de l'Ajuntament de Barcelona. Durant l'any 2014, un 78% de la fusta adquirida en el conjunt de les diferents dependències municipals comptava amb certificats de gestió forestal sostenible (FSC o PEFC); en cas de la fusta tropical, aquest percentatge augmenta fins al 92%, que disposa de certificació FSC.

En el procés de reformes i remodelació del Velòdrom d'Horta (2015) s'ha escollit una fusta tropical anomenada "doussié" que compleix els requeriments específics d'una pista esportiva exterior que acull competicions d'alt nivell. BIMSA va aplicar la Política de fusta i la Instrucció municipal exigint el certificat de gestió forestal FSC pels 100 m³ de fusta emprats, provinents de Camerun.

En la rehabilitació del Casal de Barri Can Portabella s'ha optat per la fusta com a element estructural, promovent així un major ús de la fusta com a material de construcció. D'acord amb els requeriments de BIMSA, tota la fusta utilitzada posseeix certificats de gestió forestal sostenible.

Mobiliari d'oficina

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la compra de mobiliari d'oficina estableix criteris ambientals a aplicar en la compra dels diferents tipus de mobiliari d'oficina, des de mobiliari i cadires d'alta direcció o mobiliari de col·lectivitat fins a mobiliari auxiliar i complements. Obligatòriament, tots els productes que continguin fusta o productes derivats (com aglomerats, contraxapats o DM), han de tenir garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles. Com a criteris valorables s'inclou l'aplicació de l'ecodisseny, la possessió d'ecoetiquetes i la limitació de substàncies tòxiques i el contingut en formaldehid. L'augment de la garantia, el temps d'oferta i l'existència de recanvis del producte o l'ús d'embalatges reciclats són altres millores ambientals a valorar.

Així, per exemple, el "Plec de subministrament i col·locació de mobiliari del nou casal de barri de La Torre Sagrera" de BIMSA inclou en la documentació a aportar una declaració responsable signada per part del licitador on es declara que la fusta emprada en la fabricació dels mobles a subministrar tenen certificat de gestió forestal sostenible (FSC o PEFC o equivalent).

Projectes d'obres

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres (2015) estableix els criteris mínims a incorporar en els contractes de redacció de projectes i execució de l'obra d'arquitectura, espai públic i infraestructures per tal d'assolir la màxima autosuficiència energètica, hídrica i ambiental.

En totes les contractacions s'estableix l'aplicació del Decret d'Alcaldia per a l'ambientalització de les obres (2009), l'aplicació de la Instrucció de la fusta i de criteris generals d'autosuficiència ambiental i energètica.

En el cas de redacció de projectes d'edificació, s'incorporen criteris detallats relacionats amb la màxima autosuficiència energètica, l'assoliment d'un estàndard energètic mínim, la consideració dels costos totals de propietat¹¹, i altres criteris i estàndards d'excel·lència ambiental relacionats amb l'aigua, els materials i la biodiversitat.

¹¹ Els costos totals de propietat inclouen, a part dels costos d'inversió, costos operacionals que es generen en la fase d'ús d'un edifici, com per exemple subministraments d'energia o manteniment. Una major inversió inicial, per exemple en instal·lacions energètiques o autoproducció d'energies renovables, pot comportar una reducció significativa dels costos operacionals, i per tant s'hauria de tenir en compte a l'hora de redacció del projecte.

En el cas de redacció de projectes d'urbanització o infraestructures, s'estableix la incorporació de criteris ambientals relatius als elements urbans, l'increment del verd i la biodiversitat, l'autosuficiència hídrica, l'economia circular i la incorporació d'elements TIC.

En el cas d'execució d'obres d'edificació, s'estableixen criteris relatius a millores en el control de la qualitat, l'eficiència energètica, el confort i el manteniment.

El Patronat Municipal de l'Habitatge aposta des de 1997 per la incorporació de criteris de construcció sostenible i de gestió energètica en totes les seves promocions. Els èxits assolits en la incorporació del concepte de cicle de vida en totes les fases del procés - concurs d'arquitectura, projecte, construcció d'obra nova, postvenda, manteniment, ús i rehabilitació - es basen en el treball transversal dels serveis tècnics.

Després de les experiències d'incorporació de millores en els projectes executius de diferents projectes emblemàtics (DHUB, Alchemika, Encants Nous), BIMSA ha reservat en els concursos arquitectònics un 10% dels criteris valorables per a millores ambientals i d'eficiència energètica. També aposta per la incorporació de sistemes de control dels estàndards ambientals oferts. A partir de l'aprovació de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en projectes d'obres, BIMSA ha adaptat tots els documents tècnics i contractuals (plecs tècnics, plecs de bases, contractes tipus, etc..) per tal d'incorporar tots els requeriments tècnics i ambientals derivats de la seva aplicació (setembre 2016).

Esdeveniments

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en esdeveniments de l'Ajuntament de Barcelona (2015) estableix els criteris de sostenibilitat que cal incorporar en els elements següents inclosos en l'organització i execució d'un esdeveniment:

- La gestió general de l'esdeveniment.
- Els elements de comunicació, difusió i marxandatge.
- La neteja i la recollida de residus.
- Els serveis de càtering.
- La mobilitat.
- Els espais, instal·lacions i allotjaments.
- La sensibilització i la formació.

El Consell Plenari del Districte de Sants-Montjuïc ha impulsat una mesura de govern per establir criteris de sostenibilitat en l'organització de les festes majors (2016). Algunes de les accions recollides són promoure i consolidar les bones pràctiques ambientals durant l'execució de l'esdeveniment, fomentar l'ús de les noves tecnologies i l'estalvi de recursos en la difusió i comunicació de l'esdeveniment, o consolidar la presència d'aliments bàsics i manufacturats d'agricultura ecològica i de comerç just.

El "Plec per l'execució de la Marató de Barcelona i Mitja Marató de Barcelona 2015, 2016, 2017 i 2018" requereix la presentació d'una estratègia per minimitzar l'impacte ambiental per part de l'adjudicatari, que inclogui un Pla de Mobilitat sostenible, un Pla de minimització, recollida selectiva i correcta gestió de residus, un Pla de formació ambiental, així com la incorporació progressiva d'altres mesures ambientals per productes tèxtils entre d'altres i mesures de comunicació de les accions d'ambientalització. També s'inclou l'obligatorietat d'elaborar una Memòria Ambiental, que incorpori les mesures ambientals, indicadors (de mobilitat, residus i energia) i la percepció ambiental dels participants.

El “Contracte relatiu a la cessió d’ús d’un espai al recinte del Parc del Fòrum per a la instal·lació i explotació d’un conjunt de bars i barres durant els concerts de les Festes de la Mercè els dies 23 i 24 de setembre de 2016”, gestionat per BSM, requereix la presentació d’una proposta ambiental que contingui com a mínim mesures o sistemes d’estalvi d’energia i aigua, així com un pla de gestió de residus. S’hi adjunta la Política de Qualitat i Medi Ambient de BSM SA referent al Parc del Fòrum, que estableix les bases per a totes les actuacions.

Paper

La introducció de criteris sostenibilitat en la compra i el consum de paper va ser una de les primeres actuacions d’ambientalització interna que es van portar a terme a l’Ajuntament de Barcelona.

La Instrucció tècnica per a l’aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper (2015) estableix els criteris ambientals a considerar en el subministrament i les comandes de paper d’ús general i en serveis que incloguin el lliurament de documents de treball o informes. Es manté l’obligatorietat d’adquirir i demanar paper 100% reciclat, i determina els criteris de garantia tècnica (durabilitat i idoneïtat tècnica per a impressió i fotocòpia) que aquest ha de complir. En casos justificats es podrà optar per paper no reciclat, que, a més de garanties tècniques, haurà de disposar sempre de garanties de procedència d’explotació forestal sostenible.

Segons l’informe del consum de paper a les dependències municipals (2014), el paper reciclat suposa el 74% del total de paper consumit. Tant el consum total (49.000 paquets de 500 folis) com el percentatge de paper reciclat es mantenen en nivells similars a l’any anterior. Més de la meitat de les dependències municipals presenten un consum de paper reciclat superior al 80% (3 d’elles del 100%). La Gerència de Recursos, la dependència amb més consum de paper de tot l’Ajuntament (un 30% del total), es manté amb un elevat percentatge de paper reciclat (86%).

Neteja i recollida selectiva de residus d’edificis

La Instrucció tècnica per a l’aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i la recollida selectiva de residus d’oficines (2015) estableix els principis i criteris a incloure en tots els contractes de neteja o retirada de residus d’edificis administratius:

- Ajustar les freqüències de les tasques a les necessitats i ajustar els horaris de realització d’aquestes per millorar l’eficiència energètica i l’aprofitament de la llum natural.
- Limitar l’ús de determinats productes amb càrrega contaminant elevada, innecessaris o en envasos que en dificulten el reciclatge.
- Fomentar i, en els casos en què sigui possible, prescriure l’ús de productes de neteja amb menys càrrega contaminant.
- Fomentar i, en els casos en què sigui possible, prescriure l’ús de productes reciclats.
- Prescriure la retirada selectiva com a element intrínsec de la retirada de residus.
- Promoure i garantir, en la mesura que sigui possible, les bones pràctiques ambientals en l’execució del servei: dosificació i ús responsable de productes, estalvi i eficiència, etcètera.

El “Plec de contractació de neteja i recollida de residus de les dependències municipals” inclou, ja des de l’any 2002, aspectes com la reducció de la càrrega contaminant dels productes de neteja i higiene i la recollida selectiva com una tasca més del servei. El nou “Plec de contractació del servei de neteja i recollida selectiva de residus dels edificis i locals municipals adscrits als diferents Districtes i Gerències de l’Ajuntament de Barcelona (2016)” actualitza tots els criteris

ambientals ja definits, incorpora la Instrucció tècnica per l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis com a Normativa tècnica de referència i presenta tot un conjunt de millores.

Productes tèxtils

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils (2015) estén certes bones pràctiques que ja s'havien incorporat amb èxit i consolidat en casos determinats (veure exemples) a tots els contractes municipals i:

- obliga a adquirir tèxtils procedents d'un procés de producció que respecti les convencions bàsiques de l'Organització Internacional del Treball (OIT);
- obliga a complir amb els requisits de limitació de presència de substàncies químiques en els principals teixits i la certificació dels principals articles finals;
- promou les fibres reciclades, d'agricultura ecològica i el comerç just;
- i garanteix una bona gestió ambiental de les peces de roba en desús i la reducció d'embalatges en la cadena de distribució.
-

Parcs i Jardins va ser la primera empresa pública espanyola que, l'any 2006, va introduir clàusules de responsabilitat social corporativa i criteris ètics en els concursos que convoca anualment per al subministrament de roba de treball. Així mateix, l'Ajuntament de Barcelona participa en algunes de les iniciatives nacionals i internacionals que impulsen la compra pública amb criteris ambientals, socials i ètics com la Campanya Roba Neta, la Xarxa Catalana per a la Compra Pública Ètica o el projecte Landmark.

El "Plec d'adquisició de la Uniformitat Bàsica Operativa per a la Guàrdia Urbana de Barcelona (2012)" ja estableix l'obligatorietat de disposar del certificat Oeko-tex pels principals teixits i productes, garantint així un límit màxim de substàncies químiques.

El "Plec per a l'adquisició d'equips d'intervenció (jaqueta i pantaló de protecció) per al cos de bombers de Barcelona (2016)" requereix que l'empresa adjudicatària disposi d'un servei d'assistència tècnica que garanteixi reposicions, reparacions, manteniment i conservació durant tota la vida útil dels vestits, i que faciliti un pla i procés de manteniment perquè qualsevol empresa mantenedora el pugui aplicar, així com un manual d'utilització.

Vehicles

La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles (2015) defineix les prioritats que cal seguir a l'hora de determinar el tipus de vehicle que es vol adquirir:

- Prioritat 1: Vehicles elèctrics en totes les seves variants
- Prioritat 2: Vehicles híbrids endollables
- Prioritat 3: Vehicles híbrids no endollables i vehicles de gas (bifuel inclosos)
- Prioritat 4: Vehicles tèrmics de gasolina
- Prioritat 5: Vehicles tèrmics de gasoil

Aquests criteris apliquen tant als contractes de compra, lísing o rënting de vehicles com serveis amb ús de vehicles.

La Guàrdia Urbana de Barcelona ha preparat un pla per substituir progressivament totes les motos del cos per motocicletes elèctriques. La Unitat Territorial de la Guàrdia Urbana de l'Eixample disposa des de març del 2015 de 30 motocicletes elèctriques, fet que situa a Barcelona com la primera ciutat del món amb una flota de motocicletes sense emissions.

El "Plec de missatgeria de l'Ajuntament de Barcelona (2014)" va incorporar com a criteris de valoració la qualitat ambiental de la flota de vehicles. Es van valorar les emissions contaminants, les emissions de CO₂ dels vehicles de la flota dels licitadors, així com la disponibilitat de vehicles amb motorització alternativa (elèctrics, híbrids o de gas) i de bicicletes.

Futures instruccions tècniques

El Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals (2013) contemplava de forma explícita la voluntat d'anar ampliant el desenvolupament de criteris per altres grups de productes i serveis de forma conjunta amb les altres àrees de l'Ajuntament, així com d'aquelles necessitats que puguin sorgir en el futur.

A iniciativa de l'Institut de Cultura de Barcelona s'ha preparat una instrucció per exposicions i des de l'Agència d'Energia de Barcelona s'està treballant en una instrucció tècnica d'energia als edificis.

2.2 Seguiment del compliment de les instruccions

En tractar-se d'instruccions que afecten tipus contractuals tan diversos com concrets, el mètode de seguiment específic és el previst en cadascuna de les instruccions. En general es fonamenta en el fet que la persona responsable del contracte ha de remetre la informació rellevant en cada cas al Programa Ajuntament + Sostenible, que podrà analitzar-la i fer informes sectorials.

Actualment ja es fan informes anuals de seguiment del consum de paper i de la compra de fusta, els quals permeten avaluar el compliment dels aspectes principals de les dues instruccions de referència, i donar indicadors concrets i detallats sobre la qualitat ambiental del consum municipal d'aquests productes (veure referències als quadres de les instruccions corresponents).

L'Ajuntament de Barcelona està en fase de definir un sistema de seguiment d'expedient electrònic de la contractació i es preveu que aquest sistema inclogui el seguiment de les instruccions. Des del Programa Ajuntament+Sostenible i la Direcció de Coordinació de Contractació Administrativa s'està treballant amb una proposta en aquest sentit.

El seguiment electrònic permetrà la monitorització dels resultats de la implementació dels criteris ambientals, a partir de la qual es podrà fer el seguiment del grau compliment de cadascuna de les instruccions i estudiar fórmules per agregar els resultats fins a obtenir el grau d'ambientalització de la contractació municipal i la seva aportació al compliment d'altres polítiques ambientals.

3. Criteris ambientals en altres contractacions municipals

Més enllà de les instruccions, el Decret d'Alcaldia sobre contractació pública responsable amb criteris socials i ambientals (2013) ja establia que, de forma addicional als grups de productes i serveis definits com a prioritaris, es treballaria de forma coordinada amb les àrees de l'Ajuntament encarregades de la realització o contractació d'altres productes i serveis específics, per tal de garantir igualment la inclusió de criteris ambientals en la seva contractació. El Programa Ajuntament + Sostenible ofereix suport tècnic en l'ambientalització de plecs al conjunt de l'Ajuntament de Barcelona i les entitats dependents a demanda.

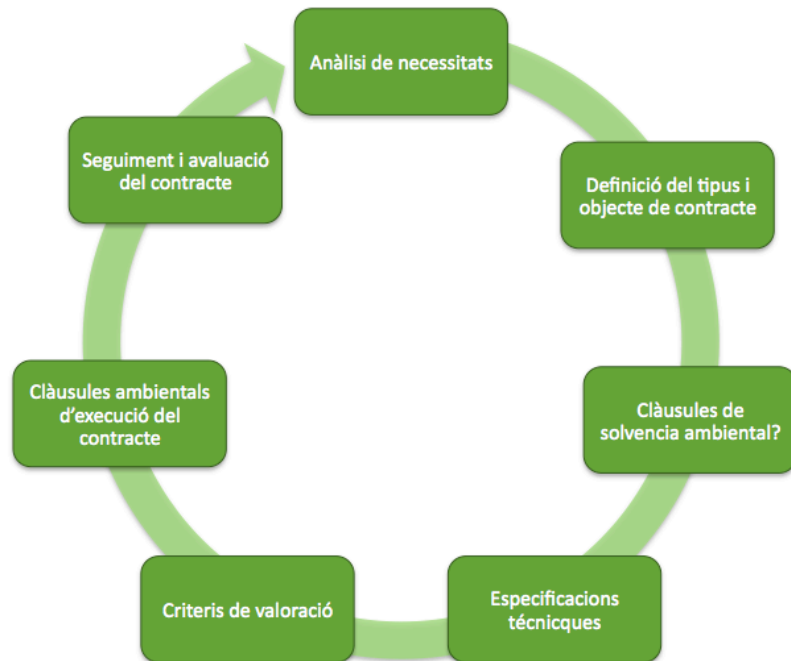
La definició de criteris ambientals com a procés de millora contínua

La incorporació de clàusules ambientals en la contractació pública forma part d'un procés de millora contínua, que s'inicia en la fase prèvia a la contractació, l'anàlisi de necessitats, i conclou

amb el seguiment i l'avaluació del contracte. El següent gràfic recull de forma visual aquest procés:

Clàusules ambientals segons les diferents fases de contractació

Ecoinstitut 2012

En la mesura en què disposem de dades de seguiment i avaluem el compliment dels criteris ambientals en l'execució del contracte, podem actuar de forma diversa: des d'anar incrementant el grau d'exigència en licitacions successives, consolidar com especificacions tècniques aspectes valorables, fins a redefinir les necessitats i amb això el tipus i objecte de contracte.

La vinculació amb l'objecte del contracte

Les especificacions tècniques són aquelles que defineixen les característiques de l'objecte contractual, els criteris d'adjudicació són aquells que es fixen per seleccionar l'oferta més avantatjosa. La Directiva 2014/24/UE declara que tant les unes (art 42.1) com els altres (art 67.3) podran referir-se a qualsevol aspecte i etapa del cicle de vida, inclús quan no formin part de la substància material, sempre que siguin vinculades a l'objecte de contracte i guardin proporció amb el valor i els objectius d'aquest.

Hi ha mesures ambientals que es poden articular com a condicions especials d'execució, és a dir, com a obligacions contractuals que l'òrgan de contractació ja predetermina, abans que es presentin les ofertes, en el plec de clàusules administratives o plec de condicions i que el contractista ha de complir. Aquestes mesures sempre, també en el cas de les ambientals, han de ser mesures proporcionades a les característiques del contracte atenent el seu caràcter imperatiu.

Subcontractació

És important recordar que tots els aspectes ambientals incorporats als plecs s'han de mantenir en cas de subcontractació. Els contractistes seran responsables davant dels serveis municipals

del compliment de totes les especificacions i criteris ambientals considerats en el plec i inclosos a la seva oferta, també en relació a les tasques realitzades per terceres empreses subcontractades, quan així ho permeti el contracte.

D'altra banda, remarcar aquí que si, efectivament, en fase de licitació l'empresa informa de la seva voluntat de subcontractar, la valoració de la solvència tècnica, i per tant també l'ambiental, ha de considerar també l'acreditada per cada empresa subcontractista en relació amb la part de l'objecte que portarà a terme.

A continuació es fan algunes consideracions sobre com aplicar els aspectes clau en relació a aquest procés.

3.1 Anàlisi de necessitats

Cada contracte existent respon a una necessitat primera, però les necessitats canvien amb els temps. En la fase prèvia, de disseny del contracte, cal que regularment estudiem la demanda real, sense pensar en els productes o serveis que "tenim" sinó en termes de necessitats i requeriments funcionals. I, per l'altra banda, també hem d'estar atents a l'oferta existent, és a dir, a la disponibilitat de productes o serveis en el mercat, que pot haver evolucionat i presentar alternatives que en el contracte anterior no s'havien tingut en consideració o s'havien descartat perquè no estaven prou evolucionades, i que en aquest temps poden haver assolit els nivells de garantia suficients i/o ajustar-se a les necessitats actuals. Això és especialment important en determinats àmbits on el progrés tecnològic s'ha accelerat, sobretot en el camp de les TIC tant d'equips, com de tots els serveis derivats. També s'ha de prestar atenció a tots els desenvolupaments en l'àmbit del transport i la mobilitat, especialment pel que fa al vehicle elèctric. Igualment la tecnologia LED està revolucionant tot el que té a veure amb l'àmbit de l'enllumenat.

El replantejament d'aquests factors pot comportar unes millores ambientals tant o més importants que la incorporació de criteris en la compra "habitual", especialment pel que fa a l'estalvi de recursos naturals, i també econòmics, fins i tot immediats quan van associats a consums, especialment d'energia.

Des de diferents instàncies municipals s'ha iniciat processos en aquesta direcció o s'han platejat pilots com, per exemple, la substitució parcial de vehicles tèrmics per elèctrics o la substitució d'impressores per la contractació "serveis de printing".

El "Plec d'arrendament per l'ús sense opció de compra (renting) de la impressió, escaneig i còpia de documents als Districtes de Ciutat Vella i Les Corts de l'Ajuntament de Barcelona (2014)" va partir d'un inventari previ de les màquines existents. Com a resultat, el contracte va passar de la compra o substitució d'impressores a la contractació serveis de impressió, escaneig i còpia (en format de renting). Addicionalment, el plec va reduir substancialment el nombre total de màquines a disposició del personal, però millorant a l'hora les prestacions i opcions de les mateixes.

Alguns dels instruments més rellevants que es poden considerar en la fase de preparació són:

- les consultes preliminars del mercat
- la utilització d'Acords Marc
- la identificació dels aspectes ambientals més rellevants (veure 3.4)
- la consideració dels costos de cicle de vida o costos totals de propietat (CTP)
- la definició de requisits funcionals relacionats amb el rendiment

Les **consultes preliminars del mercat**¹² permeten conèixer el grau de disponibilitat de possibles innovacions ambientals. Es poden utilitzar diferents mètodes, com per exemple: estudis de mercat, per identificar la disponibilitat de productes amb ecoetiqueta o altres característiques ambientals positives; o diàlegs amb potencials proveïdors, que permeten conèixer el grau de compliment de possibles millores ambientals, sempre garantint la transparència i no discriminació.

En el marc del projecte Europeu SMART-SPP l'Ajuntament de Barcelona va dur a terme experiències pilot de contractació innovadora segons la metodologia proposada en el projecte: en els processos de contractació de pilones de recàrrega per a vehicles elèctrics i la instal·lació de màquines de vending es van dur a terme seminaris de consulta al mercat amb fabricants i distribuïdors per conèixer les últimes novetats tecnològiques disponibles en el mercat¹³.

Segons el preàmbul de la Directiva 2014/24/UE els **Acords Marc** es consideren una tècnica de contractació eficient a tot Europa. Els Acords Marc poden afavorir la incorporació de millores ambientals pel fet d'agrupar la demanda de diverses autoritats o poden incentivar als proveïdors per subministrar solucions ambientalment millors per l'efecte d'economia d'escala¹⁴.

L'Ajuntament de Barcelona utilitza Acords Marcs i contractació centralitzada de tres maneres diferents, segons les circumstàncies i necessitats de cada moment: primera, establint Acords Marc propis de l'Ajuntament, com és l'exemple de "l'Acord Marc pel subministrament elèctric de mitja i baixa tensió". Segona, està adherit al Sistema central d'adquisicions de béns i serveis que gestiona la Comissió Central de Subministraments (CCS) de la Generalitat de Catalunya (la CCS incorpora criteris de compra verda en els seus Acords Marc i contractes centralitzats). Tercera, l'Ajuntament de Barcelona també està adherit a la Central de Compres de l'Associació Catalana de Municipis, que ha iniciat el procés d'ambientalització dels seus Acords Marc.

La consideració dels costos totals de propietat (CTP o TCO, de l'anglès *Total Cost of Ownership*) i la definició de requisits funcionals relacionats amb el rendiment són d'especial importància en aquells contractes on el consum d'energia en la fase d'ús és un dels factors econòmics i ambientals més rellevants, com poden ser vehicles, aparells que consumeixen energia, i especialment en el cas de la nova construcció o rehabilitació d'edificis, on els projectes haurien de contemplar i incorporar els consums i costos posteriors de manteniment durant tota la vida útil de l'edifici. La Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris ambientals en projectes d'obres inclou aquestes consideracions.

3.2 Definició del tipus i objecte de contracte

L'anàlisi de necessitats pot comportar canvis en el tipus i objecte de contracte. Així per exemple, en comptes d'un contracte de "subministrament de vehicles" es podrien contractar "serveis de mobilitat", si la necessitat detectada consisteix en uns desplaçaments concrets que es podrien satisfer amb diferents modes de transport.

D'altra banda, la inclusió del principal aspecte ambiental en l'objecte de contracte visualitza i clarifica l'enfoc de cara als licitadors. Així per exemple un contracte de subministrament de paper "reciclat" o d'electricitat "d'origen renovable" acota d'entrada el tipus d'oferta que s'espera dels licitadors. En aquest cas s'ha de tenir present que l'aspecte ambiental esmentat no pot quedar indefinit, sinó que les especificacions tècniques han d'aportar una definició més precisa. Només

¹² Directiva 2014/24/UE Art. 40

¹³ Participación del mercado en la contratación pública para el desarrollo de soluciones sostenibles, 2011. http://www.smart-spp.eu/fileadmin/template/projects/smart_spp/files/Case_studies/SMART_SPP_Case_Studies_ES-www.pdf

¹⁴ http://ec.europa.eu/environment/gpp/pdf/handbook_2016_es.pdf

quan aquesta definició sigui possible i s'incorpori en les especificacions tècniques serà possible incorporar-ho a l'objecte.

Amb la incorporació de la recollida selectiva de residus com a part de les tasques de neteja d'edificis, el títol del "Plec de la prestació del servei de neteja dels edificis i locals municipals" va canviar a "prestació del servei de neteja i recollida selectiva dels edificis i locals municipals".

3.3 Clàusules de solvència ambiental

Els requisits de solvència ambiental es referiran a l'experiència de l'empresa (relació de treballs), a l'equip de treball (formació), als mitjans assignats (maquinaria, material i equip tècnic), o bé als procediments de treball, operatius i mesures de gestió ambiental. En el cas de mesures de gestió ambiental es podrà requerir la presentació de certificats de sistema de gestió ambiental (tipus EMAS, ISO 14.001 o normes equivalents)¹⁵, inclosos certificats d'Ecolabel que comportin criteris de gestió ambiental.

L'òrgan de contractació inclourà sempre requisits de solvència ambiental en el plec de clàusules administratives particulars, excepte quan no es doni cap d'aquestes circumstàncies en relació a la prestació objecte del contracte:

- *es porti a terme en una zona o territori considerada sensible per algun aspecte ambiental;*
- *pugui tenir un efecte advers sobre un aspecte ambiental rellevant a la zona;*
- *correspongui a la gestió d'un servei on hi ha implantat un sistema de gestió ambiental o bé la seva implantació és part de l'objecte del contracte;*
- *es desenvolupi en un centre que disposa d'un sistema de gestió ambiental implantat i la interacció entre aquest i l'objecte del contracte sigui, des del punt de vista ambiental, rellevant;*
- *contingui una part rellevant d'aspectes ambientals;*
- *comporti manipular productes i generar residus perillosos;*
- *requereixi una qualificació professional ambiental específica del personal que executa la prestació;*
- *requereixi adscriure a l'execució del contracte mitjans materials amb unes característiques ambientals específiques."*

D'acord amb l'assenyalat, quan no concorri cap de les circumstàncies anteriors i l'òrgan de contractació no inclogui clàusules de solvència ambiental en el contracte, haurà d'elaborar un informe justificatiu que restarà a l'expedient de contractació.

En qualsevol cas els requisits de solvència hauran d'estar vinculats a l'objecte de contracte i ser proporcionals respecte a ell.

El "Contracte de Manteniment del clavegueram de Barcelona (2015-2022)" requereix per part del contractista mesures preventives basades en bones pràctiques ambientals, com per exemple evitar abocaments líquids, emissions contaminants o contaminació del sòl; correcta gestió de residus i substàncies perilloses, entre altres aspectes ambientals. Com a conseqüència, entre els requisits de capacitat, aptitud i solvència dels licitadors es demana un certificat acreditatiu de comptar amb l'ISO 14.001 o similar.

¹⁵ veure també Articles 58, 60 i 62 de la Directiva 2014/24/UE

3.4 Especificacions tècniques i criteris de valoració

El Plec de Clàusules Administratives Generals de l'Ajuntament de Barcelona del 31 d'octubre del 2014 estableix que:

"L'òrgan de contractació ha de garantir l'aplicació de les clàusules ambientals que estableixin les diferents normes i instruccions municipals i ha de valorar la inclusió de les clàusules ambientals previstes com opcionals, en funció dels impactes ambientals associats a l'objecte del contracte. Els criteris ambientals s'establiran, de forma específica, segons l'objecte del contracte."

Existeixen criteris ambientals clau que permeten avançar de forma senzilla si es tenen en compte de forma generalitzada, sistemàtica i adaptada a les característiques específiques de cada contracte.

Aquests criteris fan referència als principals impactes ambientals generats al llarg de tot el cicle de vida d'un producte o servei, i es poden classificar en dos grans grups:

- Els consums i les emissions associades
- La composició i els materials utilitzats

Aquests dos criteris són fàcilment aplicables a la majoria de contractacions, fins i tot de manera molt específica perquè en molts casos els tècnics municipals responsables de la preparació de les prescripcions tècniques coneixen perfectament les operacions pròpies del contracte i les magnituds adients a considerar en cada cas.

Consums i/o emissions

La reducció dels consums d'energia i aigua, però també de productes i materials, així com les emissions atmosfèriques o de soroll són mesures ambientalment molt importants que poden ser fàcilment incorporades en la contractació.

Això és molt clar quan es tracta de contractes de subministraments però també es pot i s'ha d'entendre i aplicar als consums derivats d'una sèrie d'operacions concretes, o als consums totals d'una activitat o un servei en el seu conjunt.

Es pot fer de manera simple i s'entén molt fàcilment quan es pensa en termes d'una magnitud concreta, la més rellevant en cada contracte: el consum de combustible, d'electricitat, d'aigua, però també de paper, de tinta, de pintura, etcètera. En tots els casos existeixen o poden existir tècniques i operatives més o menys eficients en el consum de recursos. De forma anàloga es pot procedir pel que fa a les emissions de qualsevol tipus: de soroll, de CO₂ o de radiacions electromagnètiques.

Els Bombers de Barcelona (SPEIS) han adquirit quatre autobombes urbanes per l'extinció d'incendis (2011) amb un doble sistema d'escuma CAF i AFFF/AR. El sistema CAF (Compressed Air Foam) permet assolir majors distàncies utilitzant menys aigua i escuma, reduint així els seus efectes contaminants, si bé el més important és que es redueix el consum d'aigua i escumogen en les extincions sense disminuir la seva eficàcia.

El "Contracte de Conservació de les instal·lacions d'enllumenat públic de Barcelona 2016-2019" estableix que el contractista ha d'analitzar el consum elèctric de les instal·lacions i en cas de detectar desviacions o algun tipus d'anomalia, l'haurà de localitzar la causa i corregir-la. El contractista haurà igualment de col·laborar amb els serveis tècnics municipals i els serveis externs contractats a tal efecte, en l'auditoria energètica de les instal·lacions i totes les tasques que d'ella se'n derivin.

Les clàusules ambientals relacionades amb els consums o emissions es poden definir de diferents maneres:

- Com una especificació tècnica, establint un valor màxim de referència.
- Com un criteri de valoració, de manera que s'atorguin punts, de forma ponderada, als consums o emissions menors. En aquest cas s'han de definir els intervals de millora i la seva puntuació en el plec.
- Com una combinació dels 2 casos anteriors.

En cada cas cal referenciar un paràmetre o un mètode de càlcul de consums estandaritzat, que permeti la comparació de les diferents ofertes.

*El “Contracte de Manteniment de les fonts de Barcelona (2016 - 2020)” estableix com a especificació tècnica que una part dels vehicles utilitzats en l'execució del contracte han de ser obligatòriament elèctrics.
Per a la resta de maquinària mòbil es prescriu en el plec tècnic que hauran de complir la normativa Euro 6 d'emissions (en cas de no ser elèctrics), i es valoren les millors característiques ambientals fins a 10 punts, prenent de referència l'ordre de prioritats establert en la instrucció tècnica de vehicles (ja que la instrucció de vehicles no aplica directament a aquest tipus de maquinària) i es valora: vehicles elèctrics (10 punts), vehicles híbrids endollables (5 punts), vehicles híbrids no endollables (2 punts) i vehicles de gas (2 punts).
Així mateix es valora la pressió acústica en moviment dels vehicles no elèctrics. El plec administratiu incorpora també les fórmules que s'utilitzen per a la valoració.*

La incorporació de la variable «consum» en la contractació assegura –en cas de dues ofertes iguals en totes les altres variables– satisfer les mateixes necessitats amb menor consum de recursos, i una optimització de recursos econòmics, ja que comportarà costos corrents menors. En el cas de les emissions, la situació és la mateixa: se satisfan les mateixes necessitats amb una menor càrrega en el medi, de manera que la política de compres s'alinea amb les polítiques de prevenció. Si les emissions es generen en el mateix lloc de treball, es genera una millor qualitat i salut laboral.

La variable «emissions» pot ser una forma indirecta de garantir consums i costos corrents menors. Per exemple les calderes de menors emissions són conseqüència de millores en el rendiment i per tant suposen una reducció de la despesa en combustible.

Tant la valoració dels consums com d'emissions s'han de fonamentar en procediments estandaritzats i homologats (normes i sistemes d'etiquetatge), que la persona responsable del contracte haurà d'especificar tant com sigui possible.

En alguns casos existeixen «estàndards» que integren diverses variables en un únic paràmetre, fet que simplifica la redacció de les clàusules tècniques i la posterior verificació; per exemple l'estàndard Euro de vehicles integra les emissions de diferents contaminants dels motors dels vehicles.

Composició i materials

La idea bàsica és molt simple: es valoren positivament els productes o materials ambientalment millors i s'exclouen les substàncies tòxiques o nocives. Això en alguns casos es pot convertir en un exercici extremadament complex, però també hi ha alguns aspectes clau fàcils d'entendre i senzills d'aplicar:

- Valoració positiva del contingut de matèria «sostenible o ecològica», sempre que es pugui definir el concepte sostenible o ecològic de forma concreta per aquell tipus de material. En aquests casos els plecs hauran d'evitar l'ús del concepte genèric (sostenible o ecològic) i utilitzar el concepte concret que apliqui en cada cas (veure exemples), que en tot cas ha d'anar acompanyat de la definició o d'una referència on es trobi la definició.

Conceptes concrets a utilitzar són per exemple **contingut de material reciclat**, que es pot aplicar a un ampli ventall de productes dels quals es coneix l'existència d'articles totalment o parcialment reciclats (productes elaborats de paper o de plàstic, però també molts materials "tècnics", veure exemples), **fusta amb garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles** (certificat FSC, PEFC o equivalent), productes **biodegradables i/o compostables** (segons norma UNE-EN 13432:2001) per productes que acompanyen o es gestionaran com a residus orgànics, o **aliments d'agricultura ecològica**, segons Reglament (CE) 834/2007.

El "Plec tècnic de manteniment de paviments (2017 - 2020)" especifica un contingut mínim de 5% de materials reciclats de mesclures bituminoses en calent i fins al 2% en mesclures tipus "F" com a valors mínims i valora l'aplicació de percentatges superiors. Les empreses adjudicatàries han de proposar un percentatge concret i mostrar experiència, com per exemple presentar una relació de treballs on hagin aplicat aquest percentatge. La certificació del percentatge d'àrid reciclat emprat ha d'estar descrit en el marcatge CE de la mescla.

Entre els altres tipus de paviments el plec també estableix les característiques concretes de materials fotocatalítics (amb capacitat de neutralització de contaminants atmosfèrics), la norma EN que els certifica i la certificació ambiental de què disposa.

- Exclusió de substàncies tòxiques, sobre les que hi ha un consens generalitzat, i en alguns casos concrets una regulació sectorial.
- Tot i que l'espectre complet de substàncies químiques seria inabastable, hi ha casos concrets en què es poden introduir de forma fàcil (veure exemples). D'altra banda l'aprovació i revisió regular del reglament REACH¹⁶ (EC 1907/2006) aporta cada cop més informació que es va incorporant en els manuals de compra verda.

Alguns exemples més habituals d'exclusió de substàncies tòxiques és l'**exclusió de metalls pesants** en productes químics com pintures o tintes, la **limitació dels compostos orgànics volàtils** (COV), com per exemple contingut de formaldehid en mobiliari contraxapat, o de forma més genèrica la **limitació d'ingredients inclosos en el reglament REACH** en l'ús de productes químics com poden ser els productes de neteja, o la transició per substitució progressiva de **productes molt específics** de tractaments químics per altres productes o mètodes més ecològics a mesura que aquests es consoliden (veure exemple).

L'Ajuntament de Barcelona ha iniciat la transició de l'ús de glifosat com a herbicida als jardins municipals cap a altres alternatives més ecològiques. La substitució es farà de forma progressiva en 10 barris de la ciutat al llarg del 2016, a partir de llavors se'n farà un seguiment i avaluació per decidir quins tractaments són més efectius per a cada zona. L'eradicació de l'ús del glifosat es va aprovar per unanimitat en la Comissió d'Ecologia, Urbanisme i Mobilitat del 22 de desembre de 2015, i implica que a partir de la mateixa data de l'any 2016 s'eliminarà totalment aquest component a la ciutat. La decisió es va prendre després que l'Organització Mundial de la Salut declarés que el glifosat és, probablement, cancerígen per als humans.

¹⁶ Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemical substances (REACH)

La valoració positiva de productes o materials ambientalment millors i l'exclusió de substàncies tòxiques o nocives es poden incloure com a especificacions tècniques o criteris de valoració. Especialment quan la valoració positiva es fa en termes de percentatge es pot procedir tal com s'ha descrit pel cas dels consums, establint un valor de referència com especificació tècnica i establint un sistema de ponderació per la millora d'aquest valor en els criteris d'adjudicació.

Tots aquests conceptes han estat definits de forma precisa per a la seva incorporació en plecs de licitació en les diverses Instruccions tècniques (veure Annex 2).

Economia circular: durabilitat, reparabilitat, reutilització

Addicionalment als criteris ambientals clau exposats anteriorment guanya especial importància la incorporació del paradigma de l'economia circular com a tema clau a l'hora de promoure la reducció i l'ús eficient de materials. En aquest sentit s'hi poden afegir conceptes més complexos relacionats amb la durabilitat i reparabilitat dels productes, que s'incorporen amb l'objectiu d'allargar la vida útil dels productes.

Aquests aspectes es poden concretar en clàusules relacionades amb la garantia del producte, disponibilitat de recanvis, la compatibilitat entre diferents productes o clàusules relacionades amb la reutilització, com per exemple l'establiment d'un circuit de reutilització per a certs productes al final de la seva vida útil.

Davant l'evidència que les banderoles publicitàries són un producte de vida curta, elaborats però amb materials especialment resistents, després d'anys d'experiències exitoses de la seva reutilització, i després de contrastar les possibilitats de diferents materials, el "Plec per a la producció, instal·lació i control de seguiment i retirada dels elements publicitaris de gran format" estableix la utilització de polipropilè monomaterial per a banderoles i defineix detalladament la forma de gestió una vegada retirades, prioritzant la seva reutilització com a matèria primera en la producció de nous productes. La Direcció de Comunicació coordina el procés de reutilització de les banderoles.

Les normes d'ecodisseny i les etiquetes ecològiques

En elements o productes complexos i especialment en serveis que contemplen tasques de disseny, pot ser convenient establir en el contracte determinades pautes o valorar que els productes hagin estat dissenyats segons determinades **normes de disseny ecològic o ecodisseny**. La referència internacional com a norma d'ecodisseny és l'ISO 14006, tot i que existeixen altres normes de referència estatals, també concretes sectorials, així com normes d'aplicació referides a l'anàlisi de cicle de vida per a la millora ambiental dels productes. En tot cas la norma o normes de referència s'haurà d'especificar en cada cas en els plecs.

Aquesta és també una manera d'incorporar altres aspectes difícils de valorar de forma explícita, com la durabilitat o la facilitat per reciclatge de productes complexos, evitant així expressions genèriques del tipus «material reciclable».

L'Ajuntament de Barcelona va estar present a l'Smart City Expo World Congress 2015 amb un estand que mostra el seu compromís clar per la sostenibilitat. L'estand va estar dissenyat amb criteris d'ecodisseny i eficiència energètica utilitzant materials biodegradables o de baix impacte ambiental, neutre en emissions de carboni i adoptant l'estratègia "residu 0".

Les **etiquetes ecològiques o ecoetiquetes** són especialment útils pels contractes de subministraments, així com pels contractes de serveis que inclouen l'aportació a càrrec de l'adjudicatari dels materials i productes necessaris per a l'execució del contracte.

Les ecoetiquetes, com l'Ecoetiqueta Ecològica Europea o el Distintiu de Qualitat Ambiental, són certificacions de producte que generalment integren diversos criteris ambientals dels esmentats anteriorment: quasi sempre referents a la composició, però sovint també relacionats amb els consums i emissions associats i a aspectes de durabilitat i ecodisseny. En alguns casos les ecoetiquetes certifiquen també serveis i com a tals seran també aplicables en la contractació d'aquests.

En contractació pública les ecoetiquetes han estat sempre una eina bàsica per a la verificació del compliment de criteris ambientals. Amb la Directiva 2014/24/UE les normes relatives a les etiquetes s'han perfeccionat de manera que serà possible sol·licitar i fer referència explícita a etiquetes específiques en les especificacions tècniques, els criteris d'adjudicació i/o els criteris d'execució, així com en la seva verificació.

D'acord amb l'assenyalat, en aquells casos en què hi hagi ecoetiquetes definides pertinents a l'objecte del contracte o als productes o serveis dels quals aquest sigui objecte, l'òrgan de contractació incorporarà referències a les ecoetiquetes corresponents en els criteris d'adjudicació. Quan arran de licitacions prèvies o la informació disponible del mercat així li ho permeti, l'òrgan de contractació incorporarà els criteris corresponents a les especificacions tècniques.

Les diferents Instruccions tècniques fan referència a les ecoetiquetes pertinents en cada cas, bé relacionades directament amb l'objecte de la instrucció - com fusta, paper, tèxtils, equips informàtics, alimentació, vehicles, electricitat - bé de forma indirecta amb productes o articles relacionats amb l'objecte de la instrucció - com productes de neteja, bosses d'escombraries, pneumàtics, edificis, material de construcció, mobiliari, etc. -. Però si es coneixen bé les ecoetiquetes es poden utilitzar en molts més casos, per aspectes concrets del contracte, com el cas següent.

Les diverses normes d'ecodisseny i una gran part de les ecoetiquetes existents estan recollides a les Instruccions tècniques (veure Annex 2).

El contracte de "Conservació de les instal·lacions d'enllumenat públic de Barcelona 2016-2019" considera, a part dels criteris sobre el mateix servei, també aspectes ambientals sobre els vehicles a utilitzar en l'execució de les tasques, així com sobre la mateixa gestió de la flota de vehicles. En relació a això darrer, estableix que en cas que la gestió de la flota no estigui incorporada en el Sistema de Gestió Ambiental, el compliment dels criteris de gestió de flotes es pot fer mitjançant la presentació del Distintiu de Qualitat Ambiental de la Generalitat per flotes de vehicles.

3.5 Condicions d'execució

En contractes de serveis, als criteris mencionats anteriorment, s'afegeixen els criteris i impactes ambientals relacionats amb l'execució del servei, com poden ser els referits a la prevenció, reducció i gestió de residus o la reducció dels consums associats al servei.

El "Plec de neteja i recollida selectiva dels edificis i locals municipals (2016)" estableix entre les condicions especials d'execució i obligacions del contractista "fer una correcta gestió ambiental del seu servei, prenent les mesures necessàries per minimitzar els impactes que aquest pugui ocasionar (minimitzar els impactes acústics, sobre l'entorn, fer una correcta gestió dels residus i els embalatges, etc.) d'acord amb la legislació vigent. En concret el contractista per raons d'estalvi energètic restarà obligat a apagar l'enllumenat de totes les dependències i espais que tingui assignats (excepte en els casos determini el director dels treballs) i fer un consum responsable de l'ús de l'aigua."

El “Contracte de Conservació de les instal·lacions d'enllumenat públic de Barcelona 2016-2019” estableix tot un seguit de bones pràctiques de gestió ambiental en relació, entre d'altres a: l'execució d'obres en la via pública, gestió de residus, centres de treball i gestió de la flota de vehicles.

Les clàusules ambientals incloses en les condicions d'execució del contracte poden fer referència a altres aspectes rellevants com la formació, conscienciació o el control operatiu, com poden ser la formació ambiental de personal adscrit a l'execució d'un contracte com cursos de conducció eficient dels conductors adscrits a un contracte) o campanyes de comunicació ambiental dirigides als usuaris del servei (personal municipal i/o ciutadania), o la presentació d'informes periòdics amb dades ambientals (de consums, residus, etc.).

Els criteris relacionats amb la bona gestió ambiental del contracte es poden incorporar com a prescripcions tècniques obligatòries del contracte, o bé es pot incorporar una clàusula de solvència ambiental de l'empresa (veure apartat 3.3).

Les condicions d'execució de contracte prenen especial importància quan l'òrgan contractant disposa d'un Sistema de Gestió Ambiental propi. En aquest cas cal preveure la incorporació dels procediments i requeriments recollits al Sistema de Gestió Ambiental en els plecs. Aquests requeriments també es poden incorporar en els plecs tècnics com a obligacions ambientals del contractista.

Les Gerències de Mobilitat i Infraestructures i de Medi Ambient i Serveis Urbans de l'Ajuntament de Barcelona tenen implantat un Sistema de Gestió Ambiental d'acord amb la Norma UNE-EN-ISO 14001, en el qual es consideren els impactes ambientals de les activitats pròpies executades directament o externalitzades mitjançant empreses contractades.

En la declaració pública de la seva Política Mediambiental es comprometen a què totes les activitats externes i internes del Sector compleixin acuradament les normatives ambientals, a l'aplicació del principi de prevenció de la contaminació i a exigir que les contractes de serveis incorporin millores en el seu comportament ambiental.

Tots els grans contractes (tant des del punt de vista econòmic, com des del punt de vista ambiental) de les mencionades gerències especifiquen en els plecs que el contractista, d'acord amb el que contempla l'esmentat sistema, està obligat al compliment d'aquesta Política ambiental, i a complir els procediments de comunicació, registre, control operacional, tractaments de no conformitat, etc. que a l'inici del contracte estableixi la Direcció Facultativa. El Control Operacional de Sistema de Gestió Ambiental inclou per exemple registres dels consums dels combustibles dels vehicles utilitzats en la prestació del servei o la generació de diferents tipus de residus i el seu tractament.

Les bones pràctiques aportades pels adjudicataris d'un contracte com a millores, si són eficaces, també poden establir-se com a condicions d'execució en el contracte següent.

3.6 Seguiment i avaluació del contracte

Per poder avaluar els aspectes anteriors, tant de l'eficàcia de les mesures com de les bones pràctiques, cal disposar d'un sistema de seguiment dels contractes ambientaltzats que inclogui les variables ambientals considerades en la licitació. Això permet:

en termes concrets de cada contracte: aportar informació que garanteixi aquest procés de millora contínua de cara als proveïdors: mostrar un plantejament rigorós i clar que fa evidents els beneficis ambientals i fomenta l'economia verda.

El seguiment específic de les variables concretes de cada contracte s'ha de fer en cada cas, i incorporant-ho, en la mesura que sigui possible, en les tasques habituals de seguiment que estiguin previstes. Aquesta tasca pot ser realitzada pel mateix contractista, com un element més en reports o informes regulars, encara més en entorns informàtics compartits. Si es creu oportú o necessari es pot acompanyar eventualment amb verificacions aleatòries.

A partir de l'anàlisi de la informació rebuda, els serveis tècnics municipals corresponents poden, en cada cas, establir l'aspecte ambiental que ha de servir d'indicador objectiu - el paràmetre de consum o d'emissió més rellevant i propi del contracte - que permetrà el seguiment, fins i tot estadístic, i la verificació de compliment.

D'altra banda cal pensar també en el seguiment dels aspectes ambientals de la contractació municipal en el seu conjunt.

L'Ajuntament de Barcelona està en fase de definir un sistema d'expedient electrònic de la contractació i es preveu que aquest sistema inclogui el seguiment del grau d'ambientalització. El Programa Ajuntament+Sostenible serà l'encarregat de portar a terme aquest seguiment i, en aquest sentit, també ha presentat una proposta a la Direcció de Coordinació de la Contractació per fer el seguiment tant dels contractes contemplats com dels no contemplats per les instruccions. Una proposta que donada la gran varietat d'objectes contractuals no contemplats en les instruccions, es fonamenta necessàriament en conceptes d'aplicació general, tal com s'han descrit en aquest capítol.

La proposta es presenta en forma de «checklist» que recull de forma resumida la major part dels aspectes esmentats en aquesta guia.

És important que les persones responsables de cada contracte incorporin aquesta llista en l'expedient i hi marquin l'aspecte o aspectes ambientals rellevants incorporats en els plecs de contractació.

Aquesta mateixa llista pot ser útil ja en la fase prèvia, de definició del contracte, per identificar els aspectes i/o criteris ambientals rellevants associats al contracte i dels quals es farà el seguiment.

Relació de possibles aspectes ambientals:

1- Marcar aquell o aquells que s'han incorporat als plecs:

- Estalvi d'energia / eficiència energètica
- Energies renovables
- Estalvi d'aigua
- Reducció o limitació del soroll
- Reducció o limitació de les emissions de gasos contaminants
- Reducció o limitació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle
- Reducció o limitació del contingut de substàncies tòxiques
- Materials d'origen reciclat
- Materials compostables
- Materials procedents d'explotacions forestals sostenibles
- Productes de comerç just
- Productes d'agricultura ecològica
- Reducció, reutilització de materials i/o altres mesures de prevenció de residus
- Recollida selectiva de residus
- Coneixements / formació / experiència ambiental prèvia del personal
- Realització de cursos de formació ambiental al personal
- Presentació d'informes periòdics amb dades ambientals (de consums, residus, etc.)
- Compromís ètic de l'empresa (compliment dels drets bàsics en el treball)
- Sistema de gestió ambiental de l'empresa
- Campanyes de comunicació ambiental dirigides als usuaris del servei

- Altres criteris de sostenibilitat

2- Per al seguiment, i en funció de cada aspecte en concret, la persona responsable del contracte haurà de definir:

- el tipus de comprovació: lectures de comptadors, certificats de productes, declaracions de tercers, albarans, etc.*
- la periodicitat amb què cal el requeriment al contractista: mensual, trimestral, anual, ...*

Annex 1. Llistat d'Àrees i Departaments implicats en la redacció de les instruccions tècniques

Direcció Coordinació Contractació Administrativa

Direcció de Recursos i Control de Gestió de la Gerència d'Ecologia Urbana (Direcció de Serveis de Secretaria Tècnic-Jurídica)

Institut Municipal d'Educació de Barcelona

Àrea de Drets Socials (Direcció de Serveis de Salut)

Agència de Salut Pública de Barcelona

Gerència d'Empresa, Cultura i Innovació

Agència d'Energia de Barcelona

Gerència de Recursos (Direcció de Serveis Generals)

Direcció de Serveis de Comunicació i Participació de la Gerència d' Ecologia Urbana

Direcció de Comunicació de la Gerència Municipal

Institut Municipal d'Informàtica de Barcelona

Barcelona d'Infraestructures Municipals, SA (BIMSA)

Barcelona Gestió Urbanística, SA (BAGURSA)

Direcció de Model Urbà de la Gerència d'Ecologia Urbana

Direcció de Serveis de Projectes d'Ecologia Urbana (Departament de Projectes Urbans)

Gerència de Seguretat i Prevenció

Direcció de Serveis i Llicències d'Espai Públic (Departaments Obres i Manteniment)

DISTRICTES

Gerència Adjunta d'Urbanisme de la Gerència d'Ecologia Urbana

Gerència Adjunta de Mobilitat i Infraestructures de la Gerència d'Ecologia Urbana

Patronat Municipal de l'Habitatge de Barcelona

Barcelona Regional, Agència de Desenvolupament Urbà

Gerència Adjunta de Medi Ambient i Serveis Urbans de la Gerència d'Ecologia Urbana (Direcció d'Espais Verds i Biodiversitat, Direcció de Serveis d'Energia i Qualitat Ambiental i Direcció de Serveis de Neteja i Gestió de Recursos)

Institut Municipal de Parcs i Jardins de Barcelona

Barcelona de Serveis Municipals, SA

Institut Municipal del Paisatge Urbà i la Qualitat de Vida

Departament Central de Compres

Barcelona Cicle de l'Aigua, SA

Institut de Cultura de Barcelona (ICUB)

Institut Municipal Barcelona Esports

Gerència de Drets de Ciutadania, Participació i Transparència

Barcelona Activa SAU, SPM

Gerència de Presidència i Economia

Gerència d'Empresa, Cultura i Innovació

Annex 2.

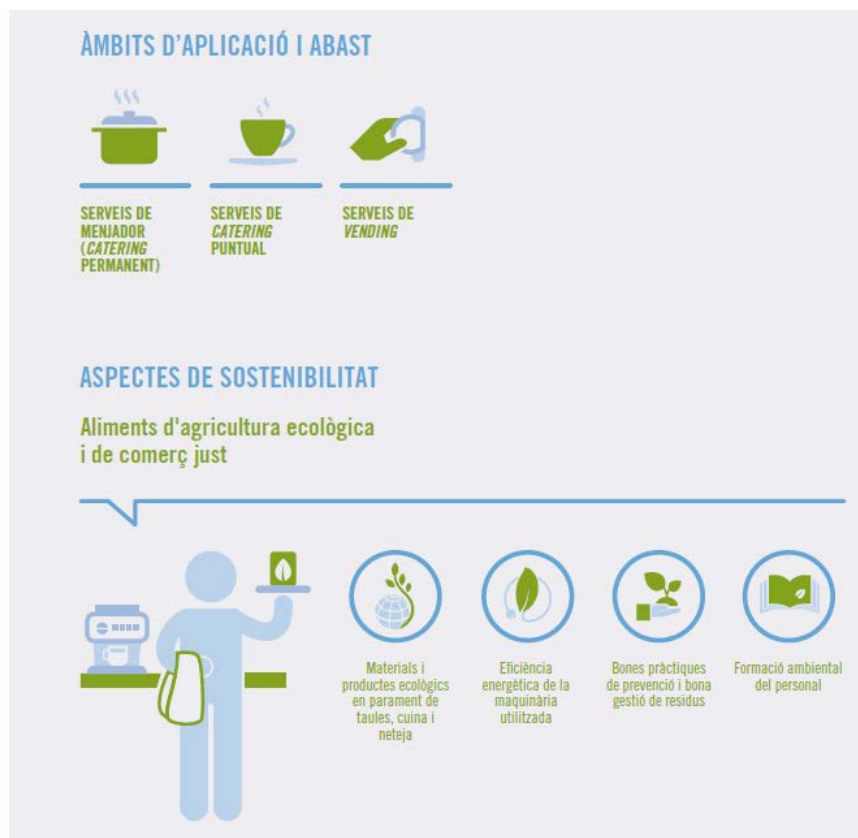
Instruccions derivades del Decret de Contractació Responsable

Es pot consultar el text complet de totes les instruccions a la web del Programa Ajuntament+Sostenible (www.barcelona.cat/ajsostenible)¹⁷

- [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació](#)

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN ELS

SERVEIS D'ALIMENTACIÓ

¹⁷ http://www.ajsosteniblebcn.cat/ca/instruccions-t%C3%A8cniques_59437

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el subministrament d'electricitat

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN EL

SUBMINISTRAMENT D'ELECTRICITAT

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

SUBMINISTRAMENT D'ELECTRICITAT	SERVEIS AMB ÚS INTENSIU D'ELECTRICITAT	GESTIÓ D'EQUIPAMENTS, SERVEIS O INSTAL·LACIONS	SERVEIS ENERGÈTICS

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Subministrament d'electricitat verda amb garantia d'origen

Ajust de la potència contractada	Correcció d'energia reactiva	Compensació d'emissions de CO ₂

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els elements de comunicació

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN ELS

ELEMENTS DE COMUNICACIÓ

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

DISSENY I PRODUCCIÓ GRÀFICA	DISSENY I PRODUCCIÓ DIGITAL	PUBLICITAT A LA VIA PÚBLICA	OBJECTES PROMOCIONALS I DE MARXANDATGE	DISTRIBUCIÓ I INSTAL·LACIÓ D'ELEMENTS DE COMUNICACIÓ

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Incorporar criteris d'ecoedició i materials i pràctiques més sostenibles

---

Estalviar recursos materials (publicacions digitals, ajust del tiratge...)	Adquirir productes amb qualitats ambientalment positives (materials reciclats, biodegradables...)	Sol·licitar productes i serveis socialment responsables	Consolidar bones pràctiques ambientals

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els equips informàtics

**INSTRUCCIÓ TÈCNICA
PER A L'APLICACIÓ
DE CRITERIS DE
SOSTENIBILITAT
EN ELS
EQUIPS
INFORMÀTICS**

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

EQUIPS MULTIFUNCIÓ   ESTACIONS DE TREBALL   EQUIPS PORTÀTILS

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Reducir el consum d'energia dels equips

- Reduir les emissions (sonores, electromagnètiques, de substàncies nocives...)
- Instal·lar equips amb les configuracions d'estalvi energètic i impressió a doble cara per defecte
- Assegurar el compromís de transparència i de compliment de les convencions bàsiques de la Organització Internacional del Treball (OIT) per part dels proveïdors
- Minimitzar l'impacte associat als residus: foment de consumibles remanufacturats, foment de la donació dels equips vells a organitzacions sense ànim de lucre...

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta

**INSTRUCCIÓ TÈCNICA
PER A L'APLICACIÓ
DE CRITERIS DE
SOSTENIBILITAT
EN LA
FUSTA**

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

REDACCIÓ DE PROJECTES D'EDIFICACIÓ O URBANITZACIÓ   EXECUCIÓ D'OBRES D'EDIFICACIÓ O URBANITZACIÓ   ADQUISICIÓ DE MOBILIARI URBÀ I ALTRES ELEMENTS URBANS

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Fusta d'explotacions forestals sostenibles (certificat FSC, PEFC o equivalent)

- Fusta tropical amb garanties de legalitat
- Fusta reciclada amb certificació
- Foment de la fusta com a material de construcció sostenible i renovable
- Foment de la diversificació d'espècies i de la fusta autòctona de gestió forestal sostenible

- [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el mobiliari d'oficina](#)

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN EL

MOBILIARI D'OFICINA

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

MOBILIARI D'ALTA DIRECCIÓ, NIVELL ALT I NIVELL BÀSIC	CADIRES D'ALTA DIRECCIÓ I GENERAL, SOFÀS I BUTAQUES	MOBILIARI DE COL·LECTIVITAT, SALES D'ESPERA I SALES DE REUNIÓ	MOBILIARI AUXILIAR I COMPLEMENTS DE MOBILIARI

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Elements de fusta d'explotacions forestals sostenibles.
Productes ecodissenyats o ecoetiquetats: amb matèries primeres reciclades o sostenibles, sense substàncies tòxiques, durables, etc

Augment de la garantia, temps d'oferta i existència de recanvis del producte	Ús d'embalatges reciclats	Altres bones pràctiques ambientals en el subministrament

- [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els projectes d'obres](#)

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN

PROJECTES D'OBRES

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

REDACCIÓ DE PROJECTES D'URBANITZACIÓ O INFRAESTRUCTURES	REDACCIÓ DE PROJECTES D'EDIFICACIÓ, DE NOVA CONSTRUCCIÓ, DE REFORMA O DE REHABILITACIÓ	EXECUCIÓ D'OBRES D'URBANITZACIÓ O EDIFICACIÓ

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Autosuficiència energètica i ambiental (aigua, verd urbà, biodiversitat, materials i residus)

Decret d'Alcaldia per a l'ambientalització d'obres	Pla del verd i de la biodiversitat	Fusta d'explotacions forestals sostenibles	Principis de l'economia circular i foment de materials amb mínim impacte
Certificació energètica d'edificis: mínim lletra B	Calcul del cost total de propietat	Criteris específics d'eficiència energètica, confort i manteniment	

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en esdeveniments

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN ESDEVENIMENTS

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

GESTIÓ GENERAL DE L'ESDEVENIMENT	ELEMENTS DE COMUNICACIÓ, DIFUSIÓ I MARXANDATGE	NETEJA I RECOLLIDA DE RESIDUS	SERVEIS DE CATERING	MOBILITAT	INSTAL·LACIONS DE L'ESDEVENIMENT I ALLOTJAMENTS

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Elaborar un pla d'ambientalització i un informe de sostenibilitat

---

	Ús de noves tecnologies i estalvi de recursos en la difusió	Bones pràctiques ambientals en la neteja, la prevenció i la gestió de residus	Foment d'aliments d'agricultura ecològica i de comerç just
	Mesures ambientals als espais de l'esdeveniment i als allotjaments dels participants	Mobilitat sostenible i vehicles de baixes emissions	Sensibilització ambiental dels assistents i formació ambiental del personal

Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el paper

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN EL PAPER

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

SUBMINISTRAMENT I COMANDES DE PAPER D'ÚS GENERAL	SERVEIS QUE INCLOUIN EL LLIURAMENT DE DOCUMENTS DE TREBALL O INFORMES

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Paper 100% reciclat

	En casos justificats, paper no reciclat d'exploracions forestals sostenibles	Durabilitat de més de 100 anys	Idoneïtat tècnica per a impressió i fotocòpia	Exclusió o limitació de substàncies químiques

- [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis](#)

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN LA NETEJA I RECOLLIDA SELECTIVA DE RESIDUS D'EDIFICIS

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

SERVEIS DE NETEJA I RETIRADA DE RESIDUS D'EDIFICIS ADMINISTRATIUS O ASSIMILABLES

ALTRES SERVEIS QUE INCORPORIN TASQUES DE NETEJA O RETIRADA DE RESIDUS

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Productes de neteja amb menys càrrega contaminant i recollida selectiva de residus

Paper higiènic i eixugamans 100% reciclat

Ajust dels horaris del servei per millorar l'eficiència energètica i l'aprofitament de la llum natural

Bones pràctiques ambientals en l'execució del servei

Formació ambiental del personal

- [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils](#)

INSTRUCCIÓ TÈCNICA PER A L'APLICACIÓ DE CRITERIS DE SOSTENIBILITAT EN ELS PRODUCTES TÈXTILS

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

SUBMINISTRAMENT DE VESTUARI O ROBA DE TREBALL

ADQUISICIÓ D'ALTRES PRODUCTES TÈXTILS (MARXANDATGE)

SERVEIS QUE REQUEREIXIN VESTUARI AMB LA IMATGE CORPORATIVA DE L'AJUNTAMENT

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Limitació de substàncies tòxiques dels principals teixits i certificació de productes finals. Compromís ètic de l'empresa i dels seus proveïdors

Articles de fibres sintètiques reciclades

Articles de fibres naturals d'agricultura ecològica o de comerç just

Gestió ambiental de les peces de roba en desús i reducció d'embalatges

▪ Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles

INSTRUCCIÓ TÈCNICA
PER A L'APLICACIÓ
DE CRITERIS DE
SOSTENIBILITAT
EN ELS
VEHICLES

ÀMBITS D'APLICACIÓ I ABAST

VEHICLES D'ÚS
ORDINARI
(COMPRA, LÍSENG
O RENTING)

SERVEIS AMB ÚS
DE VEHICLES

ASPECTES DE SOSTENIBILITAT

Prioritat d'adquisició de vehicles elèctrics, híbrids
o de combustibles alternatius menys contaminants

Limitació de la
potència màxima
d'acord amb les
necessitats

Menors consums i
emissions

Pneumàtics
eficients

Conducció eficient

Annex 2: Dades de seguiment de les mesures socials

Definició interna del contracte:

1.1. Objecte del contracte amb eficiència social

La definició de l'objecte del contracte ha d'anunciar que en el contracte s'incorporen mesures socials.

1.2. Pressupost màxim de licitació desglossat

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- S'indiquen els costos estimats d'execució del contracte? SÍ/NO
- Es fa una distinció de costos directes i indirectes? SÍ/NO
  - **Cal adjuntar l'Informe de necessitat o PCAP.**
- Quin és el percentatge del cost de les despeses de personal respecte del pressupost base de licitació? (Indicar Percentatge)
- Es consideren determinants els costos salarials dins el cost final del contracte? SÍ/NO
- S'identifica un conveni de referència? SÍ/NO
- Quin és el conveni de referència, d'aplicació preferent?(Indicar el conveni de referència)
- Es precisa l'estimació dels costos salarials del personal que executarà el contracte en relació amb el conveni de referència? SÍ/NO
- S'hi especifiquen les categories professionals? SÍ/NO
- Categories professionals especificades. (Indicar categories professionals)
- S'hi especifiquen els conceptes salarials? SÍ/NO
- Conceptes salarials especificats. (Indicar conceptes salarials)

1.3. Informació de la subcontractació en fase de licitació

Si l'empresa licitadora té decidit amb quines empreses pensa executar parts específiques de l'objecte contractual, en la fase de licitació ha d'identificar la/les empresa/es subcontractista/es, l'objecte de l'activitat parcial que se subcontractarà i el percentatge del preu del contracte que percebrà cada empresa subcontractada.

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

- S'ha informat de la previsió de subcontractar en la fase de licitació? SÍ/NO
- En cas afirmatiu: indiqui la previsió de subcontractació informada en la fase de licitació per a cada empresa que preveu subcontractar: NIF; Raó social; Objecte de l'activitat parcial que durà a terme; Percentatge del preu que percebrà.
  - **Cal adjuntar declaració responsable que inclogui la informació de la subcontractació prevista**

Criteris d'adjudicació:

2.1. Valoració del preu

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- El criteri d'adjudicació del preu, té una ponderació de fins a un 35%?
SÍ/NO
- Indicar percentatge de ponderació del criteri preu. (indicar percentatge).
- Es determina en el plec que, si cap empresa realitza una disminució percentual mínima respecte del pressupost de licitació, no s'atorgarà la puntuació màxima? SÍ/NO.
  - En cas afirmatiu, indicar percentatge de disminució mínim establert (indicar percentatge).
  - En cas afirmatiu, quina puntuació alternativa s'ha establert en el plec per a l'oferta més baixa ? (puntuació alternativa indicada al plec).

2.2. Oferta anormalment baixa per no adequació als costos salarials

Indicadors i documents en la fase de licitació i valoració de les ofertes:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- S'identifica un conveni de referència? SÍ/NO
- Quin és el conveni de referència?(Indicar el conveni de referència)
- Indicar el nombre d'ofertes anormalment baixes que s'han produït amb vinculació als costos salarials respecte del conveni de referència (Indicar nombre)
- En algun cas s'ha requerit informe tècnic complementari a l'òrgan de representació de les persones treballadores o organització representativa en el sector, per a verificar l'adequació o no de l'oferta als costos salarials? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: En quants casos? (indicar NIFs)
    - *En cas afirmatiu: cal adjuntar **cadascun dels informes sol·licitats***
- Indicar el nombre d'empreses excloses per salaris inferiors als del conveni d'aplicació (indicar nombre) (indicar NIFs)

2.3. Contractació indefinida de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- Quants punts s'atorga a aquest criteri d'adjudicació? (indicar puntuació)

- Quin % representa sobre el total? (indicar percentatge)
- Quins són els recursos humans mínims i qualificacions professionals indicats al plec de prescripcions tècniques? (indicar nombre de persones per cada categoria professional)
- Quina és la data límit de presentació d'ofertes? (Indicar data límit XX/XX/XXXX)
- Data d'inici del còmput (36 mesos anteriors a la data límit de proposició ofertes) Indicar data límit (XX/XX/XXXX)

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- Característiques de l'Oferta proposada com a guanyadora
  - Quants homes ocuparà en l'execució del contracte? (indicar nº homes)
  - Dies treballats amb estabilitat contractual per a cadascun d'ells, 36 mesos abans data límit presentació ofertes. (indicar nombre de dies)
  - Quantes dones ocuparà en l'execució del contracte? (indicar nº dones)
  - Dies treballats amb estabilitat contractual de cadascuna d'elles, 36 mesos abans data límit presentació ofertes. (indicar nombre de dies)
    - Sumatoris automàtics totals:
      - Persones total
      - Dies total
  - Ràtio % dones/homes (càlcul automàtic)?
    - **Cal adjuntar: *Declaració de l'empresa adjudicatària amb la relació de persones treballadores ocupades (identificació anonimitzada) en l'execució del contracte i dies treballats amb estabilitat contractual de cadascuna d'elles (en els 36 mesos anteriors a la data de presentació d'ofertes) desagregada per sexe***
- S'ha realitzat la verificació de la declaració de l'empresa adjudicatària? SÍ/NO
  - **EN CAS AFIRMATIU: cal adjuntar *certificació dels organismes administratius competents o informe dels òrgans de representació de les treballadores per verificar la declaració de l'empresa adjudicatària***

Indicadors i documents en la fase de finalització del contracte:

L'**empresa adjudicatària** haurà de consignar les següents dades:

- S'ha mantingut la relació de persones treballadores durant l'execució del contracte? SÍ/NO
  - **En tots els casos: caldrà adjuntar *certificat amb la relació de persones final que han participat en l'execució del contracte (identificació anonimitzada).***

- *En cas NO: caldrà adjuntar **justificació per a cada persona que ha deixat l'execució del contracte**(identificació anonimitzada).*

2.4. Salaris de les persones treballadores ocupades en l'execució del contracte

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- S'identifica un conveni de referència? SÍ/NO
- Quin és el conveni col·lectiu de referència? (Indicar el conveni que s'ha pres com a referència per a la valoració)
- Quines categories professionals són objecte de la clàusula ?(indicar categories professionals)
- Quants punts s'atorga a aquest criteri d'adjudicació? (indicar puntuació)
- Quin percentatge representa sobre el total de punts? (indicar percentatge)
- Quin/s concepte/s salarial/s s'ha/n tingut en compte? (indicar concepte/s salarials)

Indicadors i documents en la fase d'execució:

La **Unitat Promotora** haurà de consignar les següents dades:

- Puntuació obtinguda en la valoració dels criteris d'adjudicació (indicar puntuació i percentatge respecte del total)

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Indicar el percentatge de millora salarial ofert respecte del conveni de referència per a cada categoria professional (indicar en la graella el nº de persones treballadores que s'ocuparà en el contracte, per a cada categoria professional, el concepte salarial tingut en compte i el percentatge de millora proposat respecte del conveni de referència)
  - *Cal adjuntar **document amb l'oferta presentada**: llistat de persones treballadores (identificació anonimitzada), desagregat per sexe, indicant categoria/es professionals i concepte/s salarials tinguts en compte, que indiqui el % de millora salarial respecte de/s concepte/s salarial/s tinguts en compte del conveni de referència.*

La **Unitat Promotora** haurà de seguir consignar les següents dades:

- S'han requerit documents acreditatius de la retribució del personal utilitzat?
  - *En cas afirmatiu l'empresa adjudicatària haurà d'adjuntar: **Documentació acreditativa** de la retribució del personal utilitzat aportada per l'adjudicatari arrel del requeriment (identificació anonimitzada).*
- S'han mantingut les condicions salarials de l'oferta? SÍ/NO

- S'ha aplicat penalització per incompliment? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu percentatge de penalització econòmica (indicar percentatge)
  - Ha estat causa d'extinció del contracte? SÍ/NO

Condicions d'execució:

3.0. Informació de la subcontractació en fase d'execució

Cas que la subcontractació s'hagi permès en el contracte que s'estiguin gestionant, caldrà activar sempre aquesta mesura per tal de monitoritzar-la, sempre que es perfeccioni, així com dur a terme el control de la morositat en la mateixa.

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades

- Es duu a terme subcontractació? SÍ/NO (caldrà actualitzar la resposta aquesta qüestió de manera periòdica)
  - En cas afirmatiu, relació de subcontractistes i control de la subcontractació: Indiqui la informació relativa a la subcontractació (**per a cada empresa subcontractada**, en el moment que es perfeccioni la seva participació):
    - 1 - NIF, Raó social, Objecte de l'activitat que duu a terme, % Preu del contracte que executarà, Import sobre el preu total del contracte, Data d'inici de la prestació (XX/XX/XXXX), Data prevista de la finalització de la prestació.
      - **Cal adjuntar document que inclou la informació detallada de la subcontractació**
    - Percentatge del preu del contracte que s'ha subcontractat en total (totes les empreses subcontractades)
    - Import sobre el preu del contracte que s'ha subcontractat en total (totes les empreses subcontractades)
  - Control de morositat en la subcontractació, per a cada empresa subcontractada un cop acabada la seva prestació
    - 2.- Indiqui la data real de finalització de la prestació (de manera obligatòria), per a cada empresa subcontractada (XX/XX/XXXX)
    - Aportació de la documentació sobre morositat
      - **Cal adjuntar certificat compliment de pagaments a subcontractista**

La Unitat Promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha omès informació sobre la subcontractació (s'ha detectat subcontractació no informada?) SÍ/NO

En cas afirmatiu l'**empresa adjudicatària** haurà d'aportar la següent documentació

- *Cal adjuntar **Informe justificatiu de l'omissió d'informació sobre la contractació***

La Unitat Promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha hagut d'imposar penalitat econòmica per incompliment? SÍ/NO
- Sanció aplicada (percentatge sobre el preu del contracte)

3.1. Subcontractació amb empreses d'economia social

La inclusió d'aquesta mesura genera en la fase de preparació del contracte ha de generar un protocol automàtic de comunicació entre la unitat promotora i Barcelona Activa (correu electrònic amb les informacions: Objecte de la licitació, Número de contracte, Persona responsable, Dades contacte persona responsable, Informació dels camps: % del preu previst per a la subcontractació d'empreses d'economia social) per tal que aquest organisme conegui la previsió de la licitació que la inclou i pugui preparar la possible provisió d'informació sobre empreses d'economia social que correspongui.

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Percentatge sobre el preu del contracte contemplat al plec per a la subcontractació d'empreses d'economia social (no pot superar el 35%): (Indicar percentatge)

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

En el moment que s'informa l'Adjudicatari, s'activa de nou la comunicació cap a Barcelona Activa (correu electrònic) amb la informació de la licitació, les dades de l'empresa i les seves dades de contacte.

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Import que suposa la subcontractació d'empreses d'economia social prevista: (càlcul automàtic segons percentatge i preu final del contracte)

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Sol·licita assessorament de Barcelona Activa d'empreses d'economia social? SÍ/NO
- Es fan servir altres recursos per obtenir dades d'empreses d'economia social? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: Validació de la/les empresa/es d'economia social a subcontractar previstes (incloure en una graella la raó social i el NIF de la proposta de l'empresa adjudicatària)

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Validació de les empreses proposades en base a la Llei d'Economia Social 5/2011: SÍ/NO (per a cada empresa proposada)
- En cas que NO es validi una o més empreses proposades per l'adjudicatari, cal activar protocol de comunicació Gestor del contracte-Adjudicatari-BCNActiva

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- El percentatge de subcontractació executat amb empreses d'economia social és inferior a l'establert en el plec? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu, indiqui les raons per les quals el percentatge és inferior a l'establert en els plecs. (camp obert)
    - Cal adjuntar **informe justificatiu de la davallada del percentatge establert al plec**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Ha calgut aplicar sanció? SÍ/NO
  - **En cas afirmatiu:** percentatge sobre el preu i/o si ha esdevingut extinció del contracte (indicar percentatge i/o extinció)

3.2. Pagament del preu a les empreses subcontractades

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà adjuntat, segons el protocol de la mesura 3.0, la informació corresponent a la subcontractació.

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- El/s subcontractista/es ha informat de morositat per part del contractista principal? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu dades de l'empresa/es subcontractista/es que informa de la morositat: (indicar raó social subcontractista/es, nif/s, percentatge preu que està executant, objecte de l'activitat que duu a terme)
    - Cal adjuntar **document del subcontractista al·legant la morositat del contractista principal**
  - Data al·legació morositat: (indicar data XX/XX/XXXX)
  - Data audiència al·legacions contractista principal: (indicar data XX/XX/XXXX)
    - El contractista principal presenta al·legacions? SÍ/NO

- *En cas afirmatiu Cal adjuntar **document que inclou les justificacions del contractista principal***

En cas negatiu, la **unitat promotora** haurà de consignar les següents dades:

- Ha calgut activar el pagament al/els subcontractista/es? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: Indicar import abonat a subcontractista (import i percentatge sobre preu d'adjudicació)
  - En cas afirmatiu: Indicar sanció aplicada a contractista principal (percentatge sobre el preu del contracte, import que suposa i/o extinció del contracte)

3.3. Subrogació de la plantilla laboral

Indicadors i documents en la fase de licitació:

La **unitat promotora** haurà de consignar les següents dades:

- Detall de la plantilla a subrogar:
  - Número d'homes
  - Número de dones
  - Total persones treballadores
  -
- *Cal adjuntar annex al PCAP amb el detall de la **plantilla a subrogar, (identificació anonimitzada)** característiques laborals i salarials, desagregat per sexe i categoria professional*

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'**empresa adjudicatària** haurà de consignar les següents dades:

- S'han contractat totes les persones en situació de subrogació? SÍ/NO
  - *Cal adjuntar **annex amb la relació de la plantilla (identificació anonimitzada)** que ha manifestat la seva voluntat d'acceptar la subrogació.*
- En cas negatiu: Número de persones no subrogades:
  - Número d'Homes
  - Número de dones
  - Total
  - Justificació per a cadascuna de les persones NO subrogades

- Cal adjuntar **document de la renúncia a la subrogació que hagi signat cadascuna de les persones (identificació anonimitzada)**
- Cal adjuntar , quan escaigui, **altra documentació que justifiqui la no subrogació. (identificació anonimitzada)**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Es mantenen com a mínim les condicions econòmiques, laborals i socials existents? Sí/NO
  - Cal adjuntar **declaració de l'empresa o document de l'òrgan representatiu dels treballadors i les treballadores**
- En cas negatiu: Ha calgut aplicar penalització? Sí/NO
  - En cas afirmatiu:
    - % Penalització econòmica?(Indicar %)
    - Ha procedit l'extinció del contracte? Sí/NO

3.4. Manteniment de les condicions laborals durant la vigència del contracte

Indicadors i documents en la fase de licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'identifica un conveni de referència? Sí/NO
  - En cas afirmatiu. Quin és el conveni de referència indicat en el plec? (indicar conveni de referència)
    - **Cal adjuntar conveni de referència**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Es requereix documentació per a la verificació de la mesura? Sí/NO
  - En cas afirmatiu: indicar quina documentació (Declaració de l'empresa Adjudicatària; Informe de l'òrgan de representació dels treballadors o Altres.
  - **L'empresa adjudicatària** haurà d'aportar la documentació sol·licitada:
    - **Cal adjuntar declaració de l'empresa o document de l'òrgan representatiu dels treballadors i les treballadores o altra documentació sol·licitada**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- L'adjudicatari ha incomplert la condició d'execució? Sí/NO
  - En cas afirmatiu: causa de l'incompliment

- Ha calgut imposar penalització com a falta molt greu? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu:
  - % Penalització econòmica?(Indicar %)
  - Ha procedit l'extinció del contracte? SÍ/NO

3.5. Contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social

Indicadors i documents en la fase de licitació:

Quan un contracte inclou aquesta mesura, s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació amb Barcelona Activa, un únic interlocutor que haurà de fer, si escau la derivació que correspongui (IMD, per exemple) per a la gestió de la provisió de personal. Aquest correu inclourà les següents dades: Objecte de la licitació, Número de contracte, Persona responsable, Dades contacte persona responsable, Informació dels camps: Núm. Hores i Núm. Persones

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Núm. d'hores totals que faran les persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social indicades al plec. (Nº de persones per temps estimat d'execució) (Indicar nº d'hores)
- Núm. de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social que cal contractar indicat al plec. (Quan les persones a contractar no facin jornada completa, caldrà contractar més personal, fins a completar el total d'hores). (Indicar nº de persones)

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

En el moment que es descarreguen al Mòdul les dades de l'Adjudicatari, el sistema envia un altre correu amb la informació que relaciona, les dades de l'empresa i les seves dades de contacte.

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Sol·licitud a Barcelona Activa amb els perfils professionals necessaris per a l'execució del contracte. (Formulari web de Barcelona Activa)
- Previsió de contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social (**segons previsió proporcionada per BActiva**)
  - Identificació anonimitzada del personal que es pretén contractar
    - **Cal adjuntar declaració responsable amb previsió de contractació de personal total que inclogui nº de participants, perfil professional, càlcul d'hores d'execució, si forma part del col·lectius, hores del personal d'aquests col·lectius.**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Concreció de la contractació de persones en situació d'atur amb dificultats especials d'inserció laboral o d'exclusió social.

Per a cada persona a contractar l'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Nombre d'hores totals durant tota la durada estimada del contracte (indicar n^o hores)
- Data alta de la SS. (indicar data XX/XX/XXXX)
- Data prevista de finalització del contracte (indicar data XX/XX/XXXX)
- Sexe: (H/D)
- Data de naixement : (indicar data XX/XX/XXXX)
- Edat: (indicació automàtica)
  - Cal adjuntar , en la periodicitat que s'acordi, **certificat signat per l'empresa** indicant n^o d'hores , (en la periodicitat que s'acordi), identificació anonimitzada de la persona treballadora, i tasques realitzades
- Barri de residència: (indicar barri de residència)
- Data finalització real del contracte: (indicar data XX/XX/XXXX)
- Total hores realitzades: (indicar n^o hores)
  - Motiu de Finalització del contracte laboral: (Indicar motiu: Finalització de l'obra; No supera període de prova; Baixa voluntària; Acomiadament (indicar motiu); Altres. (cal especificar)
    - Cal adjuntar **document acreditatiu de finalització del contracte laboral**(identificació anonimitzada)

Sumatoris

- Sumatori d'hores totals programades.
- Hores pendents de contractar.
- Sumatori d'hores totals "realitzades"
- Hores pendents de realitzar
- Sumatori de persones contractades
- Persones pendents de contractar
- Sumatori homes/dones contractades (n^o d'homes / n^o de dones)

3.6. Igualtat de gènere:

3.6.1. Pla d'igualtat

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i el DGT-CIRD

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha comptat amb l'assessorament del DTG-CIRD? SÍ/NO
  - **Cal adjuntar fitxa de demanda d'assessorament DTG CIRD**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- S'ha presentat el Pla d'igualtat o les mesures de promoció de la igualtat aplicables a les persones que executin el contracte? Indicar si Pla d'igualtat o Mesures/NO
  - *En cas **afirmatiu** cal adjuntar:*
    - **Document del Pla d'igualtat o de les mesures de promoció** de la igualtat.
    - **Certificació signada per adjudicatari/ària conforme Pla inclou un diagnòstic** que justifica la idoneïtat de les mesures previstes en, com a mínim, les següents matèries: 1. Accés a la feina, 2. Classificació professional, 3. Promoció i formació, 4. Retribucions 5. Ordenació del temps de treball i assetjament, cas que no tingui protocol.
  - En cas **negatiu**:
    - **Cal adjuntar Informe justificatiu de No presentació del Pla, de les Mesures i/o del Certificat**
- **La unitat promotora** haurà de consignar les següents dades:
  - S'ha derivat al DTG-CIRD? SÍ/NO
    - *En cas **afirmatiu** cal adjuntar:*
      - **Fitxa assessorament a DTG**
      - **Informe de recomanacions**
  - S'ha complert el requeriment per enviar la documentació en el termini indicat? SÍ/NO
    - *En cas **afirmatiu** , l'empresa adjudicatària haurà d' adjuntar:*
      - **Document de les mesures** de promoció de la igualtat
      - **Certificació signada per adjudicatari/ària conforme Pla inclou mínim mesures sobre:** 1. Accés a la feina, 2. Classificació professional, 3. Promoció i formació, 4. Retribucions 5. Ordenació del temps de treball
  - En cas negatiu, **la unitat promotora** haurà de consignar les següents dades:
    - Sanció econòmica aplicada (indicar percentatge sobre el preu del contracte i import que suposa)

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Dades generals de l'empresa (a títol informatiu):
  - Percentatge d'homes en plantilla (indicar percentatge)
  - Percentatge de dones en plantilla (indicar percentatge)
  - Índex de Segregació horitzontal: (percentatge de dones en cada àrea o departament funcional de l'empresa)
  - Índex de Segregació vertical (núm. de dones directives sobre el total de càrrecs directius).
  - Bretxa salarial (Salari mitjà/hora dels homes en plantilla - salari mitjà/hora de les dones en plantilla / salari mitjà/hora dels homes en plantilla)
- Persones treballadores ocupades en l'execució del contracte (de manera obligatòria):
  - N° d'homes ocupats en l'execució del contracte (indicar n°)
  - N° de dones ocupades en l'execució del contracte (indicar n°)
  - Total persones treballadores ocupades en l'execució del contracte (indicar total)
  - Percentatge d'homes ocupats en l'execució del contracte (indicar percentatge)
  - Percentatge de dones ocupades en l'execució del contracte (indicar percentatge)

Indicadors i documents en la fase prèvia a la finalització del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- S'han aplicat mesures relacionades amb...?:
  - 1. Accés a la feina? SÍ/NO
  - 2. Classificació professional? SÍ/NO
  - 3. Promoció i formació? SÍ/NO
  - 4. Retribucions? SÍ/NO
  - 5. Ordenació del temps de treball (conciliació coresponsable)? SÍ/NO
  - 6. Altres mesures? SÍ/NO
    - ***Cal adjuntar Informe de seguiment amb la concreció de quines mesures per cada ítem s'han anat aplicant***

3.6. Igualtat de gènere:

3.6.2. Paritat de gènere en els perfils i categories professionals

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i el DGT-CIRD

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Quins perfils i categories professionals són objecte de la clàusula? (indicar categories)
- S'ha comptat amb l'assessorament del DTG-CIRD? SÍ/NO

- *Cal adjuntar fitxa de demanda d'assessorament DTG CIRD*

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Persones treballadores ocupades en l'execució del contracte:
  - N° d'Homes **en llocs directius** ocupats en l'execució del contracte
  - N° de dones **en llocs directius** ocupades en l'execució del contracte
  - Total pers. treballadores **en llocs directius**
  - Percentatge d'homes **en llocs directius** ocupats en l'execució del contracte
  - Percentatge de dones **en llocs directius** ocupades en l'execució del contracte
  - Percentatge total pers. treballadores **en llocs directius**
- N° d'Homes **en altres perfils /categories** ocupats en l'execució del contracte
- N° de dones **en altres perfils /categories** ocupades en l'execució del contracte
- Total pers. treballadores **en altres perfils/categories**
- Percentatge d'homes **en altres perfils /categories** professionals
- Percentatge de dones **en altres perfils /categories** professionals
- Percentatge total pers. treballadores **en altres perfils/categories**
  - *Cal adjuntar declaració jurada amb la relació de llocs de treball i directius associats a l'execució del contracte*

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Es compleix amb la paritat en els diferents perfils i categories professionals detallada en la condició d'execució? SÍ/NO
  - En cas negatiu: indicar sanció aplicada:
    - Percentatge sobre el preu del contracte i import que suposa
    - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

3.6. Igualtat de gènere:

3.6.3. Llenguatge i imatges no sexistes

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i el DGT-CIRD

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha comptat amb l'assessorament del DTG-CIRD? SÍ/NO

- **Cal adjuntar fitxa de demanda d'assessorament DTG CIRD**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte (en cas que es produeixi queixa o denúncia sobre materials publicats):

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Requeriment de materials objecte de revisió. SÍ/NO

En cas afirmatiu:

L'empresa adjudicatària haurà d'aportar la següent documentació:

- **Cal aportar documentació gràfica o publicació detallada en el requeriment**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Els materials compleixen amb el requeriments? SÍ/NO
  - En cas negatiu: S'han fet recomanacions? SÍ/NO
    - **Cal adjuntar informe que inclogui les recomanacions**
  - En cas afirmatiu: s'ha fet la correcció en el termini indicat? SÍ/NO
- En cas negatiu: Ha calgut aplicar sanció? SÍ/NO
- En cas afirmatiu: indicar sanció aplicada:
  - Percentatge sobre el preu del contracte i import que suposa
  - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

3.6. Igualtat de gènere:

3.6.4. Mesures contra l'assetjament sexual i per raó de sexe

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i el DGT-CIRD

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha comptat amb l'assessorament del DTG-CIRD?
  - **Cal adjuntar fitxa de demanda d'assessorament DTG CIRD**

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Es presenta pla que detalla les mesures per prevenir, evitar i eradicar l'assetjament sexual i l'assetjament per raó de sexe en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte? (Indicar si són al Pla d'Igualtat, si és un protocol, o mesures concretes o si NO s'ha presentat la documentació).

- En cas afirmatiu:
  - Inclou campanyes informatives que detallin què són conductes d'assetjament sexual i/o per raó de sexe? SÍ/NO
  - S'hi detallen accions formatives? SÍ/NO
  - Es designa alguna/es persona/es referent/s que vetllin per un espai de treball lliure de violències masclistes? SÍ/NO
  - Nom/s de la/es persona/es referent/s: (indicar nom i cognoms)
    - **Cal adjuntar Pla d'igualtat, protocol o document de mesures contra l'assetjament (en els 10 dies posteriors a l'adjudicació)**
    - **Cal adjuntar certificació signada per adjudicatari conforme protocol o mesures inclouen mesures sobre: Campanyes informatives, Accions formatives, Designació de persones referents (identificació anonimitzada)**

- En cas negatiu:
  - S'ha lliurat informe justificatiu del motiu pel qual no s'ha presentat la documentació requerida? SÍ/NO
    - En cas afirmatiu:
      - **Cal adjuntar l'informe justificatiu de la NO presentació de la documentació**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha derivat al DTG-CIRD? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu:
    - **Cal adjuntar fitxa de derivació a DTG-CIRD**
    - **Cal adjuntar informe de recomanacions**
  - S'ha complert el requeriment en el termini indicat per a la presentació de nova documentació? SÍ/NO
    - **En cas afirmatiu l'empresa adjudicatària ha d'adjuntar el nou protocol, o document de mesures**
      - **En cas negatiu:** indicar sanció aplicada: Percentatge sobre el preu del contracte (no pot superar el 10%) i import que suposa.
      - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

Indicadors i documents en la fase prèvia a la finalització del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Seguiment de les mesures del pla o protocol presentat:
  - **Cal adjuntar Informe de seguiment amb la concreció de quines mesures per cada ítem s'han anat aplicant**
- Campanyes informatives. SÍ/NO
- Accions formatives. SÍ/NO
- Designació persona referent. SÍ/NO

3.7. Igualtat d'oportunitats i no-discriminació de les persones LGTBI

Quan un contracte inclou aquesta mesura social, s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i el DF-LGTBI

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha comptat amb l'assessorament del DF-LGTBI? SÍ/NO
  - **Cal adjuntar fitxa de demanda d'assessorament DF-LGTBI**

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

- Es presenta protocol o pla d'actuació per a garantir la igualtat d'oportunitats i no discriminació de les persones LGTBI? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu:
    - **Cal adjuntar Protocol o pla d'actuació**
    - **Cal adjuntar certificació signada per adjudicatari conforme protocol o mesures , com a mínim les indicades al Plec**
  - En cas negatiu: s'ha lliurat informe justificatiu del motiu pel qual no s'ha presentat la documentació requerida? SÍ/NO
    - **Cal adjuntar l'informe justificatiu de la NO presentació de la documentació**
  - S'ha derivat al DF-LGTBI? SÍ/NO
    - **Cal adjuntar fitxa de derivació a DF-LGTBI**
    - **Cal adjuntar informe de recomanacions**
  - En cas afirmatiu:
    - S'ha complert el requeriment en el termini indicat per a la presentació de nova documentació? SÍ/NO
      - **En cas afirmatiu l'empresa adjudicatària ha d'adjuntar el nou protocol, o pla d'actuació**
    - En cas negatiu: indicar sanció aplicada: Percentatge sobre el preu del contracte (no pot superar el 10%) i import que suposa.
    - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

Indicadors i documents en la fase prèvia a la finalització del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Seguiment de les mesures del pla o protocol presentat:
  - **Cal adjuntar Informe de seguiment amb la concreció de quines mesures per cada ítem s'han anat aplicant**
- Campanyes informatives. SÍ/NO
- Accions formatives. SÍ/NO

3.8. Conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Mesures específiques de conciliació a les establertes al plec en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte: (indicar si són relatives a la Flexibilitat del temps ;a les Relacions laborals; a Flexibilitat en l'espai de treball; a Serveis i prestacions indirectes; a Suport professional; a Serveis complementaris a clients i persones usuàries; o d'altres (cal especificar quines))
  - **Cal adjuntar el Plec on s'hi especificuen les mesures**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- L'empresa adjudicatària forma part de la Xarxa NUST? SÍ/NO
- Pla d'igualtat o document de mesures per promoure la conciliació coresponsable del temps laboral, familiar i personal en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte. (Indicar si es tracta del Pla d'igualtat, o document de mesures, o so NO s'aporta la documentació)
  - Cal adjuntar **document del Pla que inclou conciliació o document de les mesures de promoció de la conciliació** en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte
  - Cal adjuntar **certificació signada per adjudicatari conforme** Pla o mesures inclouen mínim mesures detallades la plec, en relació amb el personal adscrit a l'execució del contracte.
- **En cas afirmatiu (pla o mesures):**
  - Concreció de les mesures: (indicar si són relatives a la Flexibilitat del temps ;a les Relacions laborals; a Flexibilitat en l'espai de treball; a Serveis i prestacions indirectes; a Suport professional; a Serveis complementaris a clients i persones usuàries; o d'altres (cal especificar quines))
  - Persones treballadores ocupades en l'execució del contracte (beneficiàries de les mesures de conciliació)
    - Indicar Nombre d'Homes, Nombre de Dones i total de persones treballadores
    - Indicar el percentatge d'homes i de dones
- **En cas negatiu:**
  - Informe justificatiu del motiu pel qual no s'ha presentat la documentació requerida

- Cal adjuntar **informe justificatiu de la NO presentació** de la documentació requerida

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha pactat un nou termini de presentació de la documentació?
SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: S'ha complert el requeriment de nova documentació en el termini indicat? SÍ/NO
    - *En cas afirmatiu l'empresa adjudicatària haurà d'adjuntar el **nou document de les mesures de promoció de la conciliació***
  - En cas negatiu: indicar sanció aplicada: Percentatge sobre el preu del contracte i import que suposa.
  - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

Indicadors i documents en la fase prèvia a la finalització del contracte:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- *Cal adjuntar, **informe de seguiment amb la concreció de quines mesures per cada ítem s'han activat durant l'execució del contracte a quantes persones (home/dona) han beneficiat. En el cas "d'altres mesures" caldrà especificar-les.***
- Quantes persones treballadores han activat mesures de Flexibilitat del Temps? i
- Quantes persones treballadores han activat mesures de Relacions laborals?
- Quantes persones treballadores han activat mesures de Flexibilitat en l'espai de treball??
- Quantes persones treballadores les han activat mesures relatives a Serveis i prestacions indirectes??
- Quantes persones treballadores han activat mesures relatives a Suport professional
  - Quantes persones treballadores han activat mesures relatives A Serveis complementaris a clients i persones usuàries?
(Caldrà indicar en cada cas: el nombre d'homes, el nombre de dones, el total de persones treballadores o, en el seu cas, "cap")
- S'han activat altres tipus de mesures? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: Quantes persones treballadores les han activat?
(Caldrà especificar-les en l'informe a adjuntar) Indicar el nombre d'homes, el nombre de dones, el total de persones treballadores o, en el seu cas, "cap")

3.9. Persones treballadores amb discapacitat

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Data de formalització del contracte: (indicar data XX/XX/XXXX)

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- L'empresa adjudicatària del contracte disposa d'una plantilla de 50 o més persones treballadores a data de finalització del termini per presentar la seva oferta? SÍ/NO
- Quantes persones en plantilla? (indicar nombre de persones en plantilla)
- La empresa adjudicatària disposa a la seva plantilla d'un mínim del 2% del seu personal contractat amb discapacitat? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: el sistema envia automàticament a la persona responsable del contracte i a l'Equip d'Assessorament Laboral de l'Institut Municipal de Persones amb Discapacitat un correu a: alocupacio@bcn.cat amb les informacions: Nom de la licitació, Número d'expedient, Persona responsable, Dades contacte persona responsable, Empresa adjudicatària, dades contacte empresa adjudicatària, el sí del camp => 2% ó el sí de mesures alternatives i quines.
  - Quantes persones amb discapacitat? (Indicar nombre de persones)
  - Percentatge de persones amb discapacitat. (Indicar percentatge)
    - *Cal adjuntar, en els 10 primers dies posteriors a la formalització del contracte, **certificat en què consti tant el nombre global de les persones treballadores de plantilla com el nombre particular de persones amb discapacitat***
- En cas negatiu:
  - Ha optat pel compliment de les mesures alternatives previstes legalment? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: Quines són les mesures alternatives? (indicar)
    - *Cal adjuntar, en els deu primers dies posteriors a la formalització del contracte:*
      - **Certificat d'haver-se optat pel compliment de les mesures alternatives previstes legalment.**
      - **Una còpia de la declaració d'excepcionalitat.**
      - **Una declaració de l'empresa licitadora amb les mesures concretes aplicades amb aquesta finalitat.**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte en cas que l'adjudicatari no hagi aportat la documentació requerida en els 10 primers dies posteriors a la formalització del contracte:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- Nou termini per a la presentació de documentació: (indicar data XX/XX/XXXX)

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Aportació de la documentació requerida:
  - **Cal adjuntar la documentació requerida per la unitat promotora.**

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha aportat la documentació requerida? SÍ/NO
  - En cas negatiu: Sanció aplicada: sobre el preu del contracte i import que suposa.

3.10. Accessibilitat universal

Quan un contracte inclou aquesta mesura social s'inicia de manera automàtica un protocol de comunicació entre la Unitat Promotora i l'IMPD

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha comptat amb l'assessorament de l'IMPD? SÍ/NO
- El contracte té com a destinatària la ciutadania o el mateix personal de l'Ajuntament en algun/s dels següents àmbits: territori, edificació, transport, productes, serveis, comunicació, serveis públics, informació i senyalització, cultura, lleure o esport? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: indicar el/s àmbit/s d'accessibilitat: territori, edificació, transport, productes, serveis, comunicació, serveis públics, informació i senyalització, cultura, lleure, esport o altres (indicar quins).
    - **Cal adjuntar el Plec Tècnic**
- Al contracte li és d'aplicació normativa tècnica en matèria d'accessibilitat universal i disseny per a tots? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu:
    - Quina és la normativa tècnica d'aplicació en matèria d'accessibilitat?
    - Quines són les condicions d'accessibilitat que són d'obligat compliment?
      - **Cal adjuntar declaració responsable de l'empresa adjudicatària, abans que es dicti l'acta o la resolució d'adjudicació del contracte**

donant-se per assabentada de l'obligatorietat del marc jurídic de referència en matèria d'accessibilitat.

- El plec preveu com a criteri d'adjudicació la possibilitat d'oferir per part dels licitadors millores d'accessibilitat universal que superin les obligacions legals establertes? SÍ/NO

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Les millores d'accessibilitat universal ofertes per la empresa adjudicatària, i en base a les quals queda obligada són:
  - ***Cal adjuntar memòria tècnica on s'indiquin les millores ofertes per l'empresa adjudicatària i en base a les quals resta obligada***

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'ha fet requeriment de certificació específica per a la verificació de la veracitat de les mesures? SÍ/NO
  - ***En cas afirmatiu: l'empresa adjudicatària ha d'adjuntar la certificació requerida***
- S'ha presentat la documentació en el termini indicat? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: s'han incomplert les mesures o els compromisos de millora? SÍ/NO
    - En cas afirmatiu:
      - Indicar percentatge penalització econòmica aplicada i import que suposa
      - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO
    - En cas negatiu:
      - S'ha aplicat penalització econòmica? SÍ/NO
        - En cas afirmatiu:
          - Indicar percentatge i import que suposa
          - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

3.11. Compliment de les normes sociolaborals en el procés productiu i en la distribució comercial

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Aportació de Declaració responsable:
  - **Cal adjuntar declaració responsable o certificat signat per l'empresa adjudicatària conforme es compleix amb la clàusula.**

Indicadors i documents en la fase d'execució del contracte:

La unitat promotora haurà de consignar les següents dades:

- S'han requerit documentació o certificacions acreditatives?
SÍ/NO
  - ***En cas afirmatiu: l'empresa adjudicatària ha d'adjuntar la certificació requerida***
- Es té constància d'incompliment de la condició d'execució ? SÍ/NO
  - En cas afirmatiu: Ha calgut aplicar sanció? SÍ/NO
    - En cas afirmatiu:
      - Indicar percentatge i import que suposa
      - Ha suposat l'extinció del contracte? SÍ/NO

Contractació reservada

4.0. Contractació reservada

Indicadors i documents en la fase de preparació de la licitació:

L'empresa adjudicatària haurà de consignar les següents dades:

- Per a quin tipus d'entitat es preveu la reserva? Indicar si es tracta de:
Centre Especial de Treball; Empresa d'Inserció Social o altres (cal especificar Taller protegit, entitat sense ànim de lucre, fundació sempre que dediquin la seva activitat a la inserció social)

Indicadors i documents en la fase d'adjudicació:

Entitat que realitzarà la prestació : indicar Raó social de de l'Entitat, NIF, Import d'adjudicació.

Annex 3: Dades de seguiment de les mesures ambientals

1.- Compliment dels criteris quant a la [Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Serveis d'Alimentació](http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_alimentacio_maq_67170.pdf)

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_alimentacio_maq_67170.pdf

Serveis de menjador	Sí/No/NE
Origen i qualitat dels productes:	
Fruites i verdures fresques i de temporada (segons Annex I: Calendari, de la Instrucció)	☐
Fruites i verdures procedents d'agricultura ecològica	☐
Productes elaborats com cereals i derivats, iogurts o postres làctics, suc o llegums procedents d'agricultura ecològica	☐
Sucres, cafè, xocolata i te d'agricultura ecològica i comerç just	☐
Oli d'oliva procedent d'agricultura ecològica	☐
Llegums, cereals, ous, carn, sucs o làctics, entre altres, d'origen ecològic	☐
Peix fresc o productes del mar amb certificació de procedència controlada i sostenible	☐
Vaixella, coberteria i parament de taules:	
Ús i reposició del material inventariat de la cuina o menjador reutilitzable (safates, plats, gots i coberts)	☐
Prohibit l'ús de paper d'un sol ús per protegir safates	☐
Articles de parament d'un sol ús de paper 100% reciclat	☐
Aigua de subministrament i servida en gerres o aigua embotellada en garrafes mínim de 5 litres i servida en gerres	☐
Tovalles, plats, gots o coberts reutilitzables de manera exclusiva o parcial, o plats, gots o coberts compostables	☐
Instal·lació i manteniment d'un sistema de millora de la qualitat de l'aigua	☐
Aigua envasada en garrafes de 20 litres, retornable i reomplible, servida en gerres	☐
Neteja de les instal·lacions, gestió i prevenció de residus:	
Criteris ambientals definits en la "Contractació d'altres tipus de serveis que inclouen tasques de neteja o retirada de residus" de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el servei de neteja i recollida selectiva de residus d'edificis	☐
Maquinària eficient:	
Equips de màxima eficiència energètica i estalvi d'aigua en el mercat	☐
Formació:	
Plans de formació amb aspectes ambientals associats al servei en un període de tres mesos posteriors a l'adjudicació	☐
Serveis de càtering puntual	
Origen i qualitat dels productes	
Mínim un dels aliments principals ha de ser procedent d'agricultura ecològica	☐
Fruites i verdures fresques i de temporada	☐
Cafè d'agricultura ecològica i de comerç just	☐
Mínim una beguda freda d'agricultura ecològica o de comerç just o procedent d'empreses d'inserció o de centres especials de treball	☐

Vaixella, coberteria i parament de taules:	
Safates, plats, gots i coberts reutilitzables	☐
Articles de parament d'un sol ús de paper 100% reciclat	☐
Aigua de subministrament i servida en gerres o aigua embotellada en garrafes mínim de 5 litres i servida en gerres	☐
Tovalles, plats, gots o coberts reutilitzables de manera exclusiva o parcial, o plats, gots o coberts compostables	☐
Neteja de les instal·lacions, gestió i prevenció de residus:	
Criteris ambientals definits en la "Contractació d'altres tipus de serveis que inclouen tasques de neteja o retirada de residus" de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el servei de neteja i recollida selectiva de residus	☐
Formació:	
Personal coneixedor i preparat per aplicar els criteris ambientals	☐
Serveis de venda automàtica (<i>vending</i>)	
Origen i qualitat dels productes:	
Cafè d'agricultura ecològica i de comerç just	☐
Mínim una beguda freda d'agricultura ecològica o de comerç just o procedent d'empreses d'inserció o de centres especials de treball	☐
En màquines d'aperitius i aliments, mínim tres productes d'agricultura ecològica o de comerç just o procedent d'empreses d'inserció o de centres especials de treball	☐
Cap oferta d'un producte sotmès a l'obligatorietat d'etiquetatge OMG	☐
En màquines de begudes calentes, sucre, te o xocolata d'agricultura ecològica o de comerç just	☐
En màquines de begudes fredes i d'aperitius i aliments, nombre més gran de begudes o productes procedents d'agricultura ecològica, comerç just o procedents d'empreses d'inserció o centres especials de treball dels establerts com obligatoris	☐
Informació als usuaris potencials del coneixement d'aquestes característiques i promoció del seu consum	☐
Maquinària:	
Màquines de begudes calentes amb opció de servei amb got o sense, amb cost afegit pel lliurament de got	☐
Màquines de classe energètica B o superior, segons classificació EVA-EMP	☐
Màquines de begudes calentes que continguin gasos refrigerants amb potencial d'escalfament global inferior a 150	☐
Màquines de begudes calentes que disposin d'enllumenat amb sistemes de baix consum tipus LED	☐
Màquines de begudes calentes que disposin de detectors sensors o detectors de moviment pels quals l'enllumenat s'encén o s'apaga automàticament	☐
Màquines d'aperitius i aliments disposin de doble compartiment amb temperatures diferenciades, en cas que pels productes ho necessitin	☐
Retorn d'envasos:	
Maquinària de retorn dels envasos corresponent als lliurats	☐

2.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el Subministrament d'Electricitat

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_electricitat_maq_67416.pdf

Subministrament d'electricitat	Sí/No/NE
Ajust de la potència:	
Seguiment regular de les desviacions en la potència contractada per a cada punt de consum	☐
Correcció d'energia reactiva:	
Seguiment regular del consum d'energia reactiva per a cada punt de consum	☐
Electricitat verda:	
L'energia elèctrica subministrada és 100% electricitat verda (procedent de fonts d'energia renovables i cogeneració d'alta eficiència) amb garantia d'origen (registre de garantia d'origen de la Comissió Nacional dels Mercats i la Competència amb un saldo positiu igual o superior al consum previst del contracte)	☐
Prioritat per les fonts d'energia renovables:	
Empresa que subministri electricitat procedent de fonts renovables	☐

3.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Elements de Comunicació

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_comunicacio_maq_67380.pdf

Disseny de productes gràfics	Sí/No/NE
Aprofitament màxim del paper (segons Annex I: Taula de referència de la Instrucció):	
Formats estàndards	☐
Ajust del contingut a un nombre de pàgines òptim segons el format estandarditzat	☐
Gramatge del paper ajustat a la baixa	☐
Ús intel·ligent del color:	
Límit de la cobertura per pàgina	☐
Disseny intel·ligent (2 o 4 tintes, inclòs el color corporatiu)	☐
Evitar els colors metal·litzats	☐
Producció gràfica	
Ajust del tiratge al nombre de còpies necessari en cada cas (Annex II)	☐
Qualitat ambiental del paper: 100% reciclat (Annex I)	☐
Preimpressió digital, si és possible Computer to Plate (CtP)	☐
Altres criteris d'ecoedició:	
Tintes d'olis vegetals, de base aquosa o tòners amb ecoetiqueta tipus I	☐
Aplicació de la tinta: trames reduïdes o estocàstiques en quadricromies	☐
Acabats: evitar la plastificació i escollir cobertes de cartó 100% reciclat i envernissat acrílic en base aquosa	☐
Bones pràctiques de gestió ambiental durant el procés d'impressió:	
Recollida selectiva de residus de paper	☐
Gestió correcta de residus especials	☐
Sistema de gestió ambiental (EMAS, ISO 14001 o equivalent) o pla d'acció amb mesures ambientals en el procés de producció (solvència tècnica)	☐
Incorporar missatges sostenibles als documents impresos, com:	

Qualitat ambiental del paper (ecoetiqueta) o les tintes	☐
Petjada de carboni o motxilla ecològica de la publicació	☐
Referència de l'SGA de la impremta o l'empresa editora	☐
Informació més detallada sobre altres bones pràctiques d'impressió	☐
Incorporar missatges ambientals per incidir en el comportament del públic objectiu	☐
Optimització del disseny i de la producció digital	
Que respecti els protocols d'accessibilitat en línia i que incentivi la lectura en línia	☐
Versió imprimible simplificada	☐
Incorporar missatges per promoure la lectura en línia i desincentivar la impressió	☐
Facilitar l'accés a parts o capítols	☐
Producció d'elements de comunicació o publicitat institucional en via pública, bus o metro	
Suport paper: paper 100% reciclat	☐
Altres suports: lones, banderoles, etc.	
% de plàstic reciclat i valorar sempre les ofertes amb un % més alt	☐
Criteris de reutilització: segons criteris de l'apartat de repartiment, distribució i reposició	☐
Possibilitat d'utilitzar lones o materials biodegradables, on haurà d'assegurar que:	
Compleix els requisits de biodegradabilitat en 180 dies	☐
És lliurat a un gestor que garanteix el seu tractament com a orgànic biodegradable	☐
Adquisició d'objectes promocionals i de marxandatge	Sí/No/NE
Ecodisseny, ecoetiquetes, certificacions de comerç just i similars:	
Aplicació de criteris d'ecodisseny (ecoetiquetes tipus I)	☐
De comerç just	☐
Produïts amb materials d'origen reciclat, materials d'origen renovable i compostable, materials menys contaminants, etc.	☐
Fabricats per empreses del tercer sector que es dediquin a la integració social i laboral	☐
Fusta: origen sostenible de la fusta i possibilitat de determinar el tipus de fusta	☐
Productes tèxtils:	
Limitació de la presència de substàncies químiques en el producte final	☐
Contingut reciclat en cas d'articles de fibra sintètica	☐
Procedència de producció ecològica/orgànica per a articles de cotó i fibres naturals	☐
Serveis d'alimentació:	
Procedència d'agricultura ecològica	☐
Garanties de comerç just	☐
Objectiu ambiental: foment de comportaments sostenibles com la reutilització, eficiència energètica, etc.	☐
Serveis de repartiment, distribució, instal·lació i reposició dels elements	
Publitramesa de qualitat:	
Si es crea de nou: definir el nombre real de persones, organitzacions i institucions interessades en rebre la publicació, el públic objectiu, etc.	☐
Si la llista de publitramesa ja existeix: actualitzar i revisar anualment	☐
Embalatge: minimitzar l'embalatge secundari, d'origen reciclat, etc.	☐
Embossament: tipus d'embalatge, sobre de paper 100% reciclat, etc.	☐

Ús de vehicles:	
Conducció eficient	☐
Qualitat ambiental de la flota	☐
Prevençió i bona gestió de residus:	
Recollir el material sobrant de la producció gràfica i lliurar-lo a gestors autoritzats o deixalleries	☐
Valorar la inclusió de propostes per a la reutilització de materials	☐
Lliurar determinats materials a iniciatives de reutilització o recuperació	☐
Capacitat per emmagatzemar determinats materials (cadena de reutilització)	☐
Altres mesures similars	☐
COMPLIMENT DELS CRITERIS QUANT A LA CONTRACTACIÓ D'ALTRES TIPUS DE SERVEIS QUE INCLOUEN ELEMENTS DE COMUNICACIÓ	
Altres tipus de serveis de gran abast	Sí/No/NE
Considerar la inclusió de tots els criteris ambientals anteriors	☐
Altres tipus de serveis d'abast inferior	
Considerar, com a mínim, els criteris següents:	
Criteri de qualitat ambiental del paper, per a producció gràfica	☐
Criteri d'ecodisseny, ecoetiquetes, certificacions de Comerç Just i similars, per a l'adquisició d'objectes promocionals i de marxandatge	☐

4.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Equips Informàtics
http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_equipsinformatics_maq_67410.pdf

Equips multifunció	Sí/No/NE
Criteris tècnics bàsics:	
Impressió, còpia i escanejat a doble cara automàtica	☐
Impressió i còpia en paper 100% reciclat postconsum i no reciclat	☐
Canvi dels cartutxos de manera individual i independent	☐
Sistema de confirmació de la impressió compatible amb la targeta d'usuari definida per l'Ajuntament	☐
Contractes de lísing o rènting: acceptació i bon funcionament amb cartutxos de tòner remanufacturats i compliment amb la limitació de presència de substàncies perilloses definides en les ecoetiquetes tipus I	☐
Contractes amb reposició de consumibles: destinar els cartutxos retirats a la remanufacturació (acord ferm amb l'empresa recuperadora)	☐
Eficiència energètica:	
Consum elèctric típic establert per la darrera versió de l'Energy Star o equivalent	☐
Nivells d'emissions sonores:	
Nivell d'emissions sonores no superiors a 75 db(A)	☐
Limitació de substàncies nocives:	
No es superen els nivells d'emissions de substàncies nocives establerts a la taula de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els equips informàtics	☐
Consumibles (en cas d'incloure el seu subministrament en el contracte):	
Remanufacturats i que compleixin amb els requisits de qualitat	☐

d'impressió definits a l'estàndard DIN 33870	
Compleixin requisits de limitació de presència de substàncies perilloses definits en les ecoetiquetes tipus I (Àngel Blau, Cigne Nòrdic, Austrian Ecolabel) o equivalents	☐
En cas d'incloure la seva reposició, destinar els cartutxos retirats a la seva remanufacturació (presentar a l'òrgan de contractació la documentació que acrediti un acord ferm amb una empresa recuperadora)	☐
Estacions de treball	
Ordinadors	
Eficiència energètica:	
Consum elèctric típic establert per la darrera versió de l'Energy Star o equivalent	☐
Nivells d'emissions sonores:	
Nivell d'emissions sonores establerts a l'estàndard TCO Certified Desktops i TCO Certified All-in-one PCs: en mode repòs 40 dB(A) i quan s'accedeix al lector de disc dur 45 dB(A)	☐
Pantalles	
Eficiència energètica:	
Consum elèctric típic establert per la darrera versió de l'Energy Star o equivalent	☐
Ergonomia i emissions electromagnètiques:	
Requeriments d'ergonomia i emissions electromagnètiques establerts a la darrera versió de l'estàndard TCO Certified Displays, TCO Certified All-in-One PCs o equivalent	☐
Equips portàtils	
Eficiència energètica:	
Consum elèctric típic establert per la darrera versió de l'Energy Star o equivalent	☐
Nivells d'emissions sonores:	
Nivell d'emissions sonores establert a l'estàndard TCO Certified Notebooks: en mode repòs 35 dB(A) i quan s'accedeix al lector de disc dur 40 dB(A)	☐
Ergonomia i emissions electromagnètiques:	
Requeriments d'ergonomia i emissions electromagnètiques establerts a la darrera versió de l'estàndard TCO Certified Notebooks, Etiqueta ecològica europea, Àngel Blau, Cigne Nòrdic o equivalent	☐
Qualsevol tipologia d'equips informàtics	
Garantia:	
Garantia mínima de 3 anys	☐
Valorar ampliació de garantia	☐
Instal·lació d'equips nous:	
Configurats amb estalvi energètic, impressió a doble cara, etc.	☐
Després de la instal·lació dels equips, retirada dels embalatges i de la resta de residus i deposició de cada fracció en el punt o lloc establert	☐
Retirada d'equips vells (en cas d'incloure-ho en el contracte):	
Donar gratuïtament els equips en bon estat a organitzacions sense ànim de lucre i, en cas de no poder-los reutilitzar, garantir una gestió correcta (presentar l'informe de gestió corresponent)	☐
Cadena de subministrament:	
Adoptar mesures que garanteixin la transparència i unes bones condicions laborals	☐

al llarg de tota la cadena de valor dels productes subministrats (presentar un document que detalli les mesures)	
Signatura d'un compromís a atendre i col·laborar en les demandes i iniciatives que en aquest sentit pugui tenir o emprendre l'Ajuntament	☐

5.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la Fusta

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_fusta_maq_67226.pdf

Redacció de projectes d'edificació o urbanització, execució d'obres d'edificació o urbanització i adquisició o manteniment de mobiliari urbà i altres elements urbans	Sí/No/NE
Criteris de compliment obligatori	
Criteris generals d'origen sostenible per a tot tipus de fusta:	
Garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles acreditables (certificació FSC, PEFC o equivalent)	☐
Fusta reciclada amb certificació (fitxa tècnica del producte o documentació que acrediti el compliment de l'estàndard EPF recycled wood, FSC recycled o equivalents)	☐
Criteris opcionals segons el tipus de contracte	
Criteris per promoure la diversificació d'espècies:	
Promoure un ús més estès de la fusta com a material de construcció	☐
Promoure l'ús d'espècies de fusta autòctona de gestió forestal sostenible	☐
Diversificar les espècies que es poden utilitzar	☐
Definir criteris funcionals com ara la densitat, el color, la resistència, etc. enlloc de prescriure espècies concretes	☐
Contingut de formaldehid al material de fusta:	
Material de fusta classificat com a classe E1 segons la norma EN 13986	☐
Limitació dels tractaments fitosanitaris:	
Garanties de compliment de les prohibicions existents i establir limitacions o excloure determinats tractaments de la fusta de manera genèrica com per a usos específics	☐

6.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el Mobiliari d'Oficina

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_mobiliari_maq_67398.pdf

Criteris per a l'adquisició de mobiliari d'alta direcció, nivell alt i nivell bàsic; cadires d'alta direcció i general, sofàs i butaques; mobiliari de col·lectivitat, per a sales d'espera i per a sales de reunió	Sí/No/NE
Fusta i productes derivats de la gestió forestal sostenible:	
Garanties de procedència d'explotacions forestals sostenibles acreditables (certificació FSC, PEFC o equivalents)	☐
Fusta reciclada amb certificació (fitxa tècnica del producte o documentació que acrediti l'acompliment de l'estàndard EPF recycled wood, FSC recycled o equivalents)	☐
Ecodisseny i ecoetiquetes:	
Criteris d'ecodisseny i/o productes ecoetiquetats verificats amb: <ul style="list-style-type: none"> - Certificat UNE 150301 o UNE-EN-ISO 14006 o equivalent - Declaració jurada del fabricant d'aplicació d'una anàlisi de vida 	☐

segons UNE-EN-ISO 14040 i 14044 o equivalent - Certificat Ecoetiqueta tipus I (Etiqueta ecològica europea, Cigne Nòrdic, Àngel Blau o equivalent)	
Contingut de formaldehid:	
Material de fusta classificat com a classe E1 segons la norma EN 13986	☐
Material de tela i teixit amb quantitat de formaldehid lliure i parcialment hidrolitzable inferior a 300 ppm verificable amb Ecoetiqueta tipus I o un informe de prova realitzada amb el mètode ISO 14184-1 o equivalent	☐
Limitació de substàncies tòxiques:	
Escumes de cadires, butaques, sofàs i mobles similars sense substàncies tòxiques (Etiqueta ecològica europea, CERTIPUR i similars)	☐
Vida útil i terminis de garantia:	
Garantia tècnica dels productes	☐
Garantia de temps d'oferta de la mateixa sèrie de productes (en anys)	☐
Temps de disposició de peces de recanvi compatibles funcionalment per a les parts d'un producte de fusta subjectes a desgast	☐
Embalatges:	
Materials d'embalatge fabricats a partir de cartró o plàstic reciclat	☐
Retirar l'embalatge del mobiliari lliurat i garantir-ne la bona gestió per una recollida selectiva	☐
Reutilització o reciclatge del mobiliari substituït (en cas de substitució)	☐
Criteris per a l'adquisició de complements de mobiliari	
Complements elaborats o que continguin fusta: criteri de gestió forestal sostenible	☐
Complements que consumeixin energia: criteris d'eficiència energètica com l'ús de tecnologies eficients (LED, llums compactes de baix consum o focus halògens d'alt rendiment) o les categories superiors d'eficiència energètica (A a C) si existeixen	☐
Criteris d'ecodisseny	☐

7.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Projectes d'Obres

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_obres_maq_67292.pdf

Redacció de projectes i d'execució d'obres	Sí/No/NE
Criteris de compliment obligatori per a totes les contractacions:	
Aplicació del Decret per a l'ambientalització de les obres	☐
Incorporació de criteris generals d'autosuficiència energètica i ambiental	☐
Compliment de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la fusta	☐
Criteris per a la redacció de projectes d'espai públic i d'infraestructures	
Criteris de màxima autosuficiència energètica:	
Minimització dels consums energètics per a sistemes d'enllumenat i altres consums	☐
Maximització de l'autoproducció energètica	☐
Càlcul dels costos totals de propietat (CTP)	☐
Criteris relatius a elements urbans:	
Incorporació dels criteris de sostenibilitat ambiental i social definits en la Instrucció d'Alcaldia relativa als elements urbans de la ciutat de Barcelona	☐

Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat:	
Connectivitat dels espais verds (desplegament de la xarxa de corredors verds urbans)	☐
Diversificació d'espècies d'arbrat i la seva selecció en funció dels serveis ambientals que ofereixen	☐
Augment de la biomassa de la ciutat	☐
Permeabilització del sòl en l'espai públic	☐
Mesures de control de la flora exòtica i invasora	☐
Enriquiment del verd existent i foment de la seva funció d'hàbitat	☐
Proporcionar més volum de sòl als arbres viaris i de més qualitat	☐
Criteris relatius a l'autosuficiència hídrica:	
Utilització de tècniques de drenatge urbà sostenible (TEDUS)	☐
Ús d'aigües freàtiques	☐
Optimització de sistemes de reg en zones verdes	☐
Selecció d'espècies amb poques necessitats hídriques	☐
Criteris a favor de l'economia circular:	
Ús d'àrids i altres materials de construcció que incorporin un percentatge de material reciclat	☐
Ús de materials constructius fotocatalítics per reduir la presència de NOx a l'aire	☐
Ús de materials constructius que compleixin els criteris que estableix alguna de les ecoetiquetes tipus I	☐
Exclusió de tractaments de superfícies o tractaments fitosanitaris determinats amb un elevat impacte ambiental o sobre la salut	☐
Valors de l'energia grisa de materials de construcció que inclou la base de dades BEDEC de l'ITEC	☐
Criteris relacionats amb durabilitat i manteniment, inclosa la selecció en funció de l'ús, el dimensionament adequat o les possibilitats de reutilització	☐
Criteris relatius a la incorporació de sistemes i tecnologies TIC: Incorporació dels requeriments de desplegament d'acord amb el model definit en la Mesura de govern: Pla director de les TIC:	
Elements i dispositius finals relacionats amb: contaminació acústica, contaminació atmosfèrica i clima	☐
Elements i dispositius finals relacionats amb la composició de l'aigua	☐
Elements i dispositius finals relacionats amb els fluxos de mobilitat	☐
Elements i dispositius finals relacionats amb altres dades ambientals	☐
Criteris per a la redacció de projectes d'edificació	
Criteris de màxima autosuficiència energètica per a assolir l'objectiu d'edificis de consum d'energia quasi nul:	
Priorització de solucions constructives que tendeixin a reduir al màxim la demanda de clima (fred i calor) a través d'un disseny adequat i de paràmetres bioclimàtics (solucions passives)	☐
Criteris bàsics d'eficiència energètica: incorporació del control de sistemes d'il·luminació (sectorialització)	☐
Criteris bàsics d'eficiència energètica: monitoratge i visualització de consums energètics i autoproducció	☐
Màxima autoproducció energètica: avaluació del potencial d'autoproducció energètica de l'edifici	☐
Màxima autosuficiència energètica: estudi global de solucions alternatives per minimitzar el consum d'energia primària i les emissions de gasos d'efecte hivernacle	☐
Certificació energètica mínima: certificació energètica d'edificis de nova construcció, mínim lletra B	☐

Per a tots els projectes d'edificació superiors a 3.000 m ² o una demanda energètica superior a 150.000 kWh/any es durà a terme el càlcul del cost total de propietat (CTP) del projecte d'instal·lacions de climatització i d'il·luminació, tenint en compte els costos d'inversió en equips i materials, els costos de manteniment i les despeses energètiques	☐
Criteris addicionals per a la renovació/rehabilitació:	
Rehabilitació energètica de l'envolupant tèrmic dels edificis actuals	☐
Millora de l'eficiència energètica de l'enllumenat interior dels edificis actuals	☐
Millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions tèrmiques dels edificis: optimització de la demanda	☐
Millora de l'eficiència energètica de les instal·lacions d'ascensors actuals	☐
Criteris relatius a l'increment del verd i de la biodiversitat:	
Execució de cobertes verdes	☐
Jardins verticals en façanes, mitgeres, patis o a l'interior de l'edifici	☐
Incorporació d'una referència al document de la Generalitat Criteris per a la compatibilització de la fauna protegida amb els edificis	☐
Criteris d'autosuficiència hídrica:	
Valors màxims de consum d'aigua per a totes les instal·lacions d'aigua, com descàrregues de vàters, dutxes, rentamans i similars d'acord amb el Distintiu de garantia de qualitat ambiental de la Generalitat de Catalunya	☐
Instal·lació d'urinaris sense aigua	☐
Valorar l'ús de recursos locals d'aigua i de tractament in situ (aigües freàtiques, pluvials o grises)	☐
Incorporar criteris que permetin la màxima autosuficiència hídrica	☐
Obligatorietat de fer un estudi global de solucions alternatives per minimitzar el consum d'aigua i optimitzar-ne la qualitat per a cada ús específic	☐
Criteris a favor de l'economia circular:	
Llista de criteris d'exclusió per a materials de construcció (que contenen metalls pesants, classificats com a tòxics, cancerígens, mutàgens, perillosos per a la capa d'ozó, o molt tòxics per als organismes aquàtics)	☐
Percentatge de materials provinents de recursos renovables per a certs materials o famílies de productes	☐
Percentatge de materials elaborats amb matèria reciclada per a certs materials o famílies de productes	☐
Materials que compleixin criteris d'alguna de les ecoetiquetes oficials (tipus I) o que disposin d'informació ambiental relacionada amb el seu cicle de vida (EPD, Environmental Product Declaration; LCA, Life Cycle Analysis) (tipus II i III) per a certs materials o famílies de productes	☐
Valor de l'energia grisa de materials de construcció que inclou la base de dades BEDEC de l'ITEC per a certs materials o famílies de productes	☐
Valoració de propostes de millores relatives a la durabilitat i la reducció dels costos de manteniment posterior de sistemes i materials	☐
Criteris relatius a altres estàndards d'excel·lència ambiental:	
Incorporació de millores i propostes contrastades amb la certificació VERDE del Green Building Council Espanya, o altres estàndards equivalents (LEED, BREEAM...)	☐

Criteris específics per a l'execució d'obres d'urbanització o edificació	
Aplicació del Manual de qualitat de les obres a la ciutat de Barcelona referents a emissions atmosfèriques, residus i neteja d'obra, afectacions a aigües del subsòl, protecció d'espais verds i auscultació d'obres)	☐
Criteris específics per a l'execució d'obres d'edificació:	
Millores en el control de la qualitat, eficiència energètica i estalvi energètic dels tancaments amb la realització d'assajos de comprovació de la transmitància tèrmica (termografies)	☐
Millores en el control de la qualitat i confort dels tancaments amb la realització d'assajos de comprovació del nivell d'infiltracions d'aire (assaig <i>blower door</i>)	☐
Millores relatives a la garantia de les instal·lacions, mitjançant l'increment del període de garantia que estableixen les prescripcions, a través de la realització a càrrec de l'adjudicatari del manteniment normatiu, preventiu i correctiu de les instal·lacions d'autoproducció renovable o d'alta eficiència (solar tèrmica, solar fotovoltaica, geotèrmia i altres sistemes d'energies renovables)	☐
Incorporació en els plecs d'una referència al document de la Generalitat Criteris per a la compatibilització de la fauna protegida amb els edificis	☐

8.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Esdeveniments

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_esdeveniments_maq_67184.pdf

Gestió general de l'esdeveniment	Sí/No/NE
Pla d'ambientalització de l'esdeveniment i informe de sostenibilitat:	
Pla d'acció o de gestió ambiental (en cas de contractar la gestió general de l'esdeveniment)	☐
Elaboració d'un informe ambiental de l'esdeveniment (en finalitzar l'esdeveniment)	☐
Selecció de la secretaria tècnica:	
Empresa amb experiència en la introducció de la dimensió ambiental i social en l'organització d'esdeveniments semblants	☐
Compensació de les emissions associades a la mobilitat:	
Càlcul de les emissions de CO ₂ associades als desplaçaments dels participants des de la localitat de sortida fins a la localitat de l'esdeveniment i des del lloc de residència o allotjament fins al recinte de l'esdeveniment	☐
Punt d'accés on participants i visitants puguin informar-se i compensar les emissions de CO ₂	☐
Elements de comunicació, difusió i marxandatge	
Compliment dels criteris establerts a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els elements de comunicació (apartat 5 i/o apartat 6)	☐
Neteja i recollida de residus	
Recollida de residus dels recintes i instal·lacions (en cas de contractar-la):	
Compliment dels criteris establerts a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus (apartat 5 i/o apartat 6)	☐
Limitació d'ús de determinats productes de neteja, retirada selectiva de residus i criteris de prevenció de residus propis	☐

Críteris per als articles de paper/cel·lulosa, productes químics de neteja i el sabó de rentar mans	☐
Neteja de l'espai públic:	
Retirada selectiva de residus tal com estigui definit en el model de recollida selectiva municipal: coordinar les tasques amb els responsables (del districte o del servei de neteja municipal) o fer acords amb recuperadors de fraccions o materials específics per establir-ne la recollida	☐
Serveis de càtering (en cas d'un contracte de catering puntual):	
Compliment dels críteris establerts pels serveis de càtering puntual en la Instrucció tècnica per a l'aplicació de críteris de sostenibilitat en els serveis d'alimentació (origen i qualitat dels productes, vaixel·la, coberteria i parament de taules, neteja de les instal·lacions, gestió i prevenció de residus i formació)	☐
Mobilitat (en cas d'un contracte amb ús de vehicles):	
Servei de vehicles (amb xofer o sense):	
Compliment dels críteris establerts pels serveis de càtering puntual en la Instrucció tècnica per a l'aplicació de críteris de sostenibilitat en els vehicles (conducció eficient, qualitat ambiental i antiguitat de la flota)	☐
Servei d'autobusos (en cas de la seva contractació):	
Servei de vehicles amb motorització alternativa o de baixes emissions, o que compleixi amb els críteris ambientals de gestió de flotes tal com es defineixen en el Distintiu de garantia de qualitat ambiental per a flotes de vehicles (gestió de la flota, conducció eficient, manteniment dels vehicles, antiguitat dels vehicles, vehicles de baixes emissions i altres accions de compromís ambiental)	☐
Altres críteris ambientals addicionals	
Fonament de la mobilitat sostenible:	
Realització de videoconferències per a totes o algunes sessions	☐
Difusió de l'esdeveniment en temps real per televisió o internet	☐
Distribució de targetes de transport públic gratuïta o amb descompte	☐
Senyalització de les estacions i parades de transport públic més properes	☐
Descomptes en el transport públic per als desplaçaments de llarga distància	☐
Distribució de targetes per utilitzar el servei de Bicing	☐
Instal·lació d'aparcaments de bicicletes addicionals i vigilats	☐
Promoció de l'ús del vehicle privat compartit	☐
Accés restringit a l'aparcament per a vehicles d'alta ocupació	☐
Recinte o instal·lacions de l'esdeveniment:	
Fàcilment accessible en transport públic	☐
Política i sistema de gestió ambiental normalitzat acreditat (tipus EMAS, ISO 14.001, Distintiu de garantia de qualitat ambiental, etc.) o evidències clares que implementen mesures de gestió ambiental	☐
Facilitar, al final de l'esdeveniment, dades sobre els consums d'aigua, llum i generació de residus imputables a l'esdeveniment	☐
Instal·lacions temporals:	
Sistemes d'il·luminació eficient (tipus LED) per a il·luminació general o per focus o altres elements d'il·luminació puntual	☐
Generadors amb emissions sonores baixes	☐
Elements físics o de construcció no efímers i en cas d'elements nous, facilitar o garantir la reutilització posterior	☐
Allotjaments:	

Fàcilment accessible en transport públic	☐
Situats a prop o ben connectats amb el recinte o instal·lacions de l'esdeveniment (en un radi de 15 min a peu, bicicleta o transport públic)	☐
Política i sistema de gestió ambiental normalitzat acreditat (tipus EMAS, ISO 14.001, Distintiu de garantia de qualitat ambiental, etc.) o evidències clares que implementa mesures de gestió ambiental	☐
Informació a les persones participants o visitants:	
Canals de comunicació i difusió de l'esdeveniment que incloguin missatges relacionats amb els aspectes de sostenibilitats de l'esdeveniment, i dels resultats de sostenibilitat de l'esdeveniment	☐
Formació de les parts implicades en l'execució de l'esdeveniment:	
Formació sobre les pràctiques ambientals per tal de donar compliment al pla d'ambientalització al personal en estands i altres espais d'informació, personal voluntari i de suport, personal del servei de càtering, tècnics de sales, manteniment, climatització i personal del servei de neteja	☐

9.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en el Paper

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_paper_mag_67259.pdf

Criteris ambientals per a l'adquisició de paper	Sí/No/NE
Paper reciclat	
Procedència de les fibres:	
Paper fabricat amb fibres 100% reciclades	☐
Durabilitat:	
Durabilitat de més de 100 anys segons la norma ISO 9706, ISO 5630, UNE EN 57092/1/02, DIN 6738 o equivalent	☐
Idoneïtat tècnica:	
Compliment dels requeriments d'idoneïtat tècnica per a impressió i fotocòpia segons la norma EN 12281:2003 o equivalent	☐
Exclusió/limitació en l'ús de substàncies químiques:	
Criteris ambientals d'exclusió o limitació en l'ús de substàncies químiques en el procés de producció definits en alguna etiqueta ecològica tipus I, segons la norma ISO 14024, (Àngel Blau, Etiqueta ecològica europea, Cigne Nòrdic, etc.)	☐
Paper no reciclat	
Procedència de les fibres:	
Fibres provinents de fusta amb garanties de legalitat, amb un mínim del 50% de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada	☐
Percentatge superior al 50% de fibra procedent d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada	☐
Durabilitat:	
Durabilitat de més de 100 anys segons la norma ISO 9706, ISO 5630, UNE EN 57092/1/02, DIN 6738 o equivalent	☐
Idoneïtat tècnica:	
Compliment dels requeriments d'idoneïtat tècnica per a impressió i fotocòpia segons la norma EN 12281:2003 o equivalent	☐
Exclusió/limitació en l'ús de substàncies químiques:	
Criteris ambientals d'exclusió o limitació en l'ús de substàncies químiques en el procés de producció definits en alguna etiqueta ecològica tipus I, segons la norma ISO 14024, (Àngel Blau, Etiqueta ecològica europea, Cigne	☐

Nòrdic, etc.)	
Contractes de serveis amb ús de paper	
Documents de treball i informes associats a l'execució del contracte lliurats en paper reciclat amb fibres 100% reciclades	☐
Quan per motius tècnics no sigui adequat, ús de paper no reciclat elaborat amb fibres provinents de fusta amb garanties de legalitat, amb un mínim del 50% de fibres provinent d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada	☐

10.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_neteja_maq_67239.pdf

CRITERIS AMBIENTALS PER A LA CONTRACTACIÓ DE SERVEIS DE NETEJA	Sí/No/NE
Criteris generals referits al servei	
Limitació d'ús de determinats productes de neteja:	
Prohibició de productes desinfectants altament agressius en terres i tot tipus de superfícies a excepció dels llocs i elements que suposin risc de contaminació biològica (vàters, forats d'aixetes, piques, plats de dutxa i altres desguassos)	☐
Exclusió de productes amb finalitat més aparent que de neteja real	☐
Prohibició de productes en esprai i tot tipus d'envasos amb gasos propel·lents	☐
Retirada selectiva de residus:	
Recollida selectiva de paper i cartró, envasos lleugers, vidre, matèria orgànica i rebuig	☐
Valoració recollida selectiva d'altres fraccions com documents, piles i bateries, cartutxos de tinta i tòners, residus mèdics i de farmàcia, etc.	☐
Formació:	
Plans de formació amb aspectes ambientals associats al servei (estalvi energètic i consum responsable d'aigua, eficiència del consum de productes, ús correcte dels productes per a les tasques de neteja, bones pràctiques de prevenció i gestió de residus propis, retirada correcta de residus recollits selectivament)	☐
Criteris per productes	
Articles de paper i cartró/cel·lulosa:	
Paper higiènic, eixugamans i altres consumibles de cel·lulosa:	
- Fibres de cel·lulosa 100% reciclada o fibres provinents de fusta amb garanties de legalitat amb un mínim del 50% de fibres provinents d'explotacions forestals sostenibles o fibra recuperada	☐
- Valorar que l'article o producte presenti un percentatge superior al 50% de fibra procedent d'explotacions forestals sostenibles o de fibra recuperada	☐
Papereres o caixes de cartró per a recollida de residus o altres de similars:	
- Carixes de cartró amb fibres de cel·lulosa 100% reciclada	☐
Articles de plàstic:	
Bosses d'escombraries:	
- Bosses d'escombraries grises o negres per a la recollida del rebuig d'un mínim del 80% de plàstic reciclat postconsum	☐

- Bosses industrials grises o negres d'un mínim del 80% de plàstic reciclat postconsum	☐
- Bosses de colors per a la recollida selectiva de les diferents fraccions. Establir un percentatge mínim de plàstic reciclat.	☐
- Requerir o valorar bosses compostables per a la recollida de la fracció orgànica amb requisits de biodegradabilitat en 180 dies	☐
Recipients:	
- Recipients per a la recollida selectiva de residus de PE, PS o PP amb un percentatge mínim de plàstic reciclat i amb el sistema municipal d'identificació per colors per a cadascuna de les fraccions de recollida selectiva	☐
Productes químics de neteja:	
Productes bàsics de neteja general, compliment d'algun criteri dels criteris de compostos químics en la formulació del producte (Ecoetiqueta de tipus I)	☐
Altres productes de neteja: valorar algun dels criteris de compostos químics dels productes bàsics de neteja general quan puguin considerar-se productes bàsics en determinats contractes de serveis	☐
Sabó de rentar mans:	
Productes que compleixin amb algun dels requisits de compostos químics en la formulació del producte descrits en alguna ecoetiqueta de tipus I	☐
Criteris generals sobre productes:	
Per al manteniment de la qualitat ambiental dels productes: comunicació i autorització d'un canvi de producte de neteja (justificació de tota la documentació requerida en la licitació que garanteixi que es manté el compliment dels requisits corresponents)	☐
Per mantenir un control i poder fer un seguiment dels consums: control sobre l'aprovisionament de productes consumibles de cada edifici, local o establiments i dels consums regulars (lliurament d'informes periòdics)	☐
Prescriure o valorar sistema de dosificació automàtica dels productes de neteja a partir d'envasos de més volum, de productes en pols o concentrats a ampolles d'aplicació que hauran d'estar sempre etiquetades degudament	☐
CONTRACTACIÓ D'ALTRES TIPUS DE SERVEIS QUE INCLOUEN TASQUES DE NETEJA O RETIRADA DE RESIDUS	
Criteris ambientals generals referits al servei	
Limitació d'ús de determinats productes de neteja:	
Limitacions de productes de neteja indicades en l'apartat 5.1 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis	☐
Retirada selectiva de residus:	
Tasques de retirada selectiva de residus indicades en l'apartat 5.1 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis	☐
Criteris de prevenció de residus propis:	
Valoració de determinades pràctiques	☐
Criteris per productes	
Articles de paper/cel·lulosa:	
Consumibles produïts a partir de fibres de cel·lulosa 100% reciclada	☐
Productes químics de neteja:	
Criteris establerts en el punt 5.2 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis	☐
Sabó de rentar mans:	

<p>Críteris establert en el punt 5.2 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de críteris de sostenibilitat en la neteja i recollida selectiva de residus d'edificis</p>	☐
--	--------------------------

11.- Compliment dels críteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de críteris de sostenibilitat en els Productes Tèxtils

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_textil_maq_67267.pdf

CRITERIS AMBIENTALS, ÈTICS I DE COMERÇ JUST PER A L'ADQUISICIÓ DE TÈXTIL	Sí/No/NE
Críteris obligatoris per a totes les adquisicions de vestuari	
Críteris relatius al compromís ètic de l'empresa i dels seus proveïdors:	
Acreditació (annex I) que la producció de tèxtils i altres materials específics s'ha dut a terme respectant els drets bàsics en el treball recollits en la Declaració de l'Organització Internacional del Treball	☐
Críteris relatius a la limitació de la presència de substàncies químiques:	
Limitació de presència de substàncies químiques en el producte final definida en l'estàndard Oeko-Tex 100, Made in Green o equivalent	☐
Críteris opcionals per a les adquisicions de vestuari o altres productes tèxtils	
Críteris relatius a la reducció de l'ús de substàncies tòxiques i d'impactes ambientals durant el procés de producció:	
Críteris relatius a l'ús de substàncies tòxiques i la reducció d'impactes ambientals durant el procés de producció definits en les ecoetiquetes per a productes tèxtils com l'Etiqueta ecològica europea, el Cigne Nòrdic o equivalents	☐
Críteris relatius al contingut reciclat en cas d'articles de fibra sintètica:	
Articles elaborats a partir de fibres sintètiques reciclades o en un percentatge i incorporació a l'article final elements d'acabat reciclats	☐
Críteris relatius a productes de cotó i altres fibres naturals:	
Articles elaborats amb fibres naturals procedents d'explotacions de producció ecològica o d'origen orgànic segons el Global Organic Textile Standard o normes equivalents	☐
Críteris relatius a la certificació de les peces de roba principals:	
Obtenció del contractista de l'etiqueta Oeko-Tex 100 o equivalent per als principals articles finals	☐
Gestió d'embalatges:	
Sistema d'embalatges de transport reutilitzable per al lliurament del vestuari	☐
Gestió de les diferents fraccions dels residus generats pels embalatges secundaris	☐
Críteris específics per a altres productes tèxtils	
Críteris establerts per al comerç just	☐
Articles de cotó elaborats amb fibres naturals procedents d'explotacions de producció ecològica o d'origen orgànic segons el Global Organic Textile Standard o normes equivalents	☐
Gestió de la roba en desús	
Procediment intern de retorn simultani al lliurament de peces noves per a la roba de treball amb la imatge corporativa de l'Ajuntament	☐
Gestió de les peces recuperades:	
<ul style="list-style-type: none"> - Reaprofitament directe intern - Reaprofitament o reutilització externa per entitats amb conveni o dels serveis socials del mateix Ajuntament garantint la desinstitucionalització - Reciclatge tèxtil de les peces no reaprofitables o reutilitzables per 	☐

convenis o licitació de concursos (especialment amb empreses del tercer sector) garantint la desinstitucionalització	
CONTRACTES DE SERVEIS QUE INCLOUEN VESTUARI CORPORATIU	
Vestuari fabricat respectant els drets bàsics del treball recollits en la Declaració de l'Organització Internacional del Treball	☐
Vestuari amb requisits de limitació de substàncies químiques definits en l'estàndard Oeko-Tex 100, Made in Green o equivalent	☐
Altres criteris per al vestuari de treball:	
Peces de fibra sintètica elaborades amb fibra reciclada	☐
Peces de fibra natural elaborades amb fibres naturals procedents d'explotacions de producció ecològica o d'origen orgànics segons el Global Organic Textile Standard o normes equivalents, o de comerç just	☐
Gestió de la roba en desús:	
Garantir la desinstitucionalització de les peces	☐
Gestió correcta per qualsevol de les formes indicades en el punt 5.4 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els productes tèxtils	☐

12.- Compliment dels criteris quant a la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els Vehicles

http://www.ajsosteniblebcn.cat/ins_cat_cap_vehicles_maq_67327.pdf

Criteris per a vehicles elèctrics (en totes les seves variants) i híbrids endollables	Sí/No/NE
Potència màxima (en kW):	
Bicicletes amb motor auxiliar: <1	☐
Ciclomotors i quadricicles lleugers: 1-4	☐
Escúters i quadricicles no lleugers: 4-11	☐
Cotxes petits (persones o càrregues): fins a 30	☐
Consum elèctric (en kWh/100 km):	
Consum orientatiu corresponent al consum mitjà normalitzat	☐
Valorar vehicles amb consums inferiors amb els requeriments de potència anteriors	☐
Autonomia normalitzada (en km):	
Autonomia mínima necessària d'acord amb els usos a què es destina (autonomia normalitzada 25-50% superior a l'autonomia real necessària)	☐
Vida útil de les bateries:	
Garantia mínima de 2 anys o 1.000 cicles de recàrrega	☐
Manteniment de la capacitat de càrrega de la bateria del 70% (o superior) després de 100.000 km o 5 anys	☐
Criteris per a vehicles tèrmics (en totes les seves variants) i híbrids no endollables	
Potència màxima (en kW o CV):	
Potència màxima especificada en la taula de l'apartat 5.2 de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles	☐
Emissions de NO _x , partícules i altres gasos contaminants (estàndard Euro):	
Estàndard Euro mínim requerit segons el calendari d'aplicació de la norma (annex II de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles)	☐
Valorar el compliment d'un estàndard Euro superior al que estableixen les especificacions tècniques	☐
Consum mitjà de combustible normalitzat (l/100 km):	
Valor màxim de consum mitjà normalitzat que no han de superar els	☐

recomanats a la Guia per a la compra verda de vehicles de la Generalitat de Catalunya (annex III de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles)	
Valor que els vehicles amb els requeriments de potència indicats, presentin consums inferiors al consum màxim indicat	☐
Emissions de CO₂ (g/km):	
Valor màxim d'emissions de CO ₂ que no han de superar els recomanats en la Guia per a la compra verda de vehicles de la Generalitat de Catalunya (annex III de la Instrucció tècnica per a l'aplicació de criteris de sostenibilitat en els vehicles)	☐
Valor que els vehicles, amb els requeriments de potència indicats, presentin nivells d'emissions de CO ₂ inferiors al nivell d'emissions màxim indicat	☐
Altres característiques ambientals opcionals valorables com a millores	
Biocarburants (vehicles de gasolina i gasoil):	
Biocarburants en mescla superior al 10%	☐
Pneumàtics eficients (vehicles elèctric i tèrmics):	
Pneumàtics de classe B o superior en estalvi de combustible	☐
Monitoreig de la pressió de les rodes (vehicles elèctrics i tèrmics):	
Sistema de monitoreig de la pressió de les rodes	☐
Gas refrigerant de l'aire condicionat:	
Equipament del vehicle amb gasos refrigerants amb un valor més petit de potencial d'escalfament global (GWP)	☐
Contractació de serveis amb ús de vehicles	
Conducció eficient:	
Formació dels conductors amb cursos de conducció eficient	☐
Opció d'exigir que, com a mínim, un 30% del personal conductor dels vehicles hagi fet aquesta formació o incloure un compromís del licitador de facilitar el curs i personal en els 3 mesos posteriors a l'adjudicació en cas de ser l'adjudicari	☐
Qualitat ambiental de la flota:	
Vehicles amb tecnologies més eficients i menys contaminats corresponents als que s'indiquen en les prioritats 1 (elèctrics), 2 (híbrids endollables), 3 (híbrids no endollables i de gas o bifuel)	☐
Consums i emissions inferiors als que indiquen les prioritats 4 (tèrmics de gasolina) i 5 (tèrmics de gasoil)	☐
Opció d'exigir un percentatge mínim de vehicles de baixes emissions i, en cas afirmatiu, establirà aquest mínim en un 30%	☐
Antiguitat de la flota:	
Antiguitat màxima establerta a partir d'un estàndard Euro mínim o de l'edat del vehicle indicada en la taula de l'apartat 6 (Antiguitat de la flota)	☐

13.- Llista de control per a l'aplicació de Criteris ambientals en els contractes fora de l'àmbit d'aplicació de les Instrucció ambientals

Criteris ambientals fora de l'àmbit d'aplicació de les Instruccions Ambientals	Sí/No/NE
Estalvi d'energia / eficiència energètica	☐
Energies renovables	☐
Estalvi d'aigua	☐
Reducció o limitació del soroll	☐
Reducció o limitació de les emissions de gasos contaminants	☐

Reducció o limitació de les emissions de gasos d'efecte hivernacle	☐
Reducció o limitació del contingut de substàncies tòxiques	☐
Materials d'origen reciclat	☐
Materials compostables	☐
Materials procedents d'explotacions forestals sostenibles	☐
Productes de comerç just	☐
Productes d'agricultura ecològica	☐
Reducció, reutilització de materials i/o altres mesures de prevenció de residus	☐
Recollida selectiva de residus	☐
Coneixements / formació / experiència ambiental prèvia del personal	☐
Realització de cursos de formació ambiental al personal	☐
Presentació d'informes periòdics amb dades ambientals (de consums, residus, etc.)	☐
Compromís ètic de l'empresa (compliment dels drets bàsics en el treball)	☐
Sistema de gestió ambiental de l'empresa	☐
Campanyes de comunicació ambiental dirigides als usuaris del servei	☐
Altres criteris de sostenibilitat	☐